

DIDACTIC

prof. Marcela Turcu
-coordonator-

**LUCRĂRILE
SIMPOZIONULUI NAȚIONAL
„DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE ALE
ELEVILOR ÎN ȘCOALA ONLINE”
(februarie, 2022)**

EDITURA MERITOCRAT CLUJ-NAPOCA
ISBN 978-606-9606-95-7

prof. Marcela Turcu
-coordonator-

**LUCRĂRILE
SIMPOZIONULUI NAȚIONAL
„DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE ALE
ELEVILOR ÎN ȘCOALA ONLINE”
(februarie, 2022)**

EDITURA MERITOCRAT CLUJ-NAPOCA

TEXT Lucrările Simpozionului Național „Dezvoltarea capacităților de învățare ale elevilor în școala online” (februarie, 2022)/ prof. Marcela Turcu – coordonator

Toate drepturile rezervate autorilor

Consilier editorial: lect. dr. Tiberiu Irimia
Lector de carte: inf. dr. Raul Ștefan Fodor
Tehnoredactare: prof. Marcela Turcu
Coperta I-IV: inf. dr. Alina Maria Fodor
Grafica generală: inf. dr. Alina Maria Fodor

Editura Meritocrat Cluj-Napoca
Tel. 0760 607 889, 0741 494 338
e-mail: meritocratj@gmail.com

 2022 *Editura Meritocrat Cluj-Napoca*

Toate drepturile grafice asupra acestei ediții aparțin editurii Meritocrat, orice reproducere sau modificare, indiferent de formă și suport, neautorizată urmând să suporte consecințele legii.

Responsabilitatea calității corecturii textelor din această carte aparține autorilor
--

Dezvoltarea sistemului educațional și resursele on-line

Prof. ADRIAN CEZAR ILIUȚĂ
Liceul Tehnologic Lechința
Localitatea Lechința, jud. Bistrița-Năsăud

Resursele online determină dezvoltarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile, ci pentru că determină ca întregul proces de predare și învățare să devină mai provocator și plăcut elevului digital. Astfel, se realizează o individualizare a învățării. Astăzi, elevii și profesorii dețin numeroase resurse online gratuite și resurse online sau cu abonament. Fiecare elev preferă resurse diferite în funcție de subiectele de interes și de stilul de învățare. Profesorii și elevii vreau instrumente de bună calitate care să fie gratuite și ușor de accesat.

Învățarea prin Internet poate fi caracterizată ca o formă de învățământ în care prezintă li se prezintă un conținut de instruire prin Internet. De aceea, condiția de bază impusă participanților în procesul de învățare este posesia unui divice și o conexiune la internet.

Când vine vorba de a sprijini programa care se folosește în educația prin internet, de cele mai multe ori se folosesc așa-numitele instrumente de curs, care permit stocarea de conținut educațional pe un server Web, crearea de rețele de comunicare între participanții la procesul de educație, de învățare și de gestionare, permițând testarea independentă a cunoștințelor lor prin intermediul diferitelor teste.

E-mailul este cea mai simplă formă de interacțiune asincronă și de cele mai multe ori este utilizat doar ca un supliment pentru/pe lângă alte forme de comunicare. Avantajele comunicării prin e-mail sunt:

- simplitate în utilizare;
- comunicarea este privată și personală;
- permite suficient timp pentru reflecție și reacție la răspuns.

Listele de mail sunt o subdiviziune a mailul-ului ce asigură un serviciu cu o formă similară de interacțiune. Avantajele și dezavantajele sunt precum cele de la e-mail, utilizarea lor fiind făcută cu ușurință, adaptarea la lucru cu grupul, permite împărțirea elevilor și a secțiilor în mai multe grupuri mici, fiecare grup fiind format din participanți cu caracteristici/specializări comune.

Aplicațiile divizate (Whiteboards) sunt o modalitate de interacțiune și comunicare sincronă, în care elevii participă lucrând în echipă pe aplicația software. Există două moduri de folosire a aplicației distribuite/divizate: ca un mijloc de a învăța cum să utilizați aplicația în sine, dar și pentru învățarea de concepte și competențe. Avantajele acestui mod de interacțiune sunt simularea realității și încurajarea învățării în grup.

Învățarea electronică nu are în vedere doar portaluri educaționale, ea presupune învățarea pe tot parcursul vieții, idee susținută prin conceptul *life long learning*. Acest concept este identificabil și la nivelul sistemului de educațional.

Metodele de predare-învățare-evaluare online reprezintă apanajul stilului vocațional-personal de predare-învățare-evaluare al cadrului didactic, de competențele și abilitățile de comunicare a informațiilor dezvoltate pe parcursul activității la clasă,cât și tactul pedagogic personal. De asemenea, profesorul a dezvoltat și o serie de caracteristici și modalități de convingere în transmiterea de informații față de elevi prin participarea la cursuri de perfecționare sau schimburi de experiențe didactice.

Studiile din domeniul eLearning, precum și experiența învățământului online a demonstrat că pentru a obține rezultatele dorite, cheia unei lecții online de succes este interactivitatea. Valoarea cursului este dată de nivelul de interactivitate pe care îl conține, calitatea conținutului didactic, forma de livrare a materialului, ușurința în utilizare și

funcționalitatea softului prin intermediul căruia este elaborat cursul online. Sistemul eLearning sau Blended-learning în activitatea didactică eficientizează procesul de instruire, pregătire și formare, prin crearea de noi oportunități de învățare și acces facil la instruire. Gradul de interactivitate al activității didactice în sistem eLearning este condiționat de se o serie de factori precum ar fi:

- Capacitatea profesorului de a stimula elevii;
- Comunicarea eficientă profesor-elev, respectiv elev-profesor;
- Conținutul lecției trebuie să fie bine structurat și simplificat;
- Atitudinea pozitivă și energică a profesorului;
- Implicarea elevilor prin conversații euristice;
- Stimularea vizual-auditivă prin folosirea programelor digital multimedia;
- Crearea unei atmosfere proprii pentru studiu.

Statisticile și studiile de specialitate au demonstrat că eficiența unei lecții online este dată de următoarele caracteristici:

- Stabilirea unor obiective clare pentru lecția pregătită;
- Formatul lecțiilor trebuie schimbat și adaptat într-un mod bine structurat și simplificat;
- Introducerea unor quizz-uri neprogramate și neanunțate în prealabil, pe parcursul desfășurării lecției online, astfel încât să se mențină atenția și interesul educatului;
- Utilizarea în cadrul lecției a diverselor aplicații informatice online precum: nohandapp (random name), google classroom, edpuzzle, kahoot, wooclap, quizizz, online stopwatch, plickers, mentimeter, padlet, parlay, nearpod: time toc limb etc.;
- Vizionarea unor videoclipuri în timpul lecției, apoi analizarea acestora de către elevi prin prisma cunoștințelor formative și sumative;
- Citirea unor texte în timpul lecției online de către elevi;
- Încurajarea elevilor să folosească chat-ul în timpul lecției online pentru a răspunde la diverse întrebări adresate de către profesor (chat-ul este extrem de util mai ales pentru elevii introvertiți);

Pentru a menține interesul, implicarea și succesul elevilor în cadrul lecțiilor desfășurate online, se poate utiliza cu succes metoda proiectului on-line. Această metodă a pornit de la proiectul clasic și presupune ca la fiecare lecție on-line un grup de 3-4 elevi trebuie să prezinte un miniproiect online, pe o anumită temă care are legătură cu unitatea care este prevăzută în planificarea didactică. În funcție de planificarea calendaristică a lecțiilor, se poate concepe un tabel în prealabil cu temele de proiecte, iar elevii vor putea alege, iar mai apoi vor realiza un proiect specific unității care urmează a se preda de către profesor. Elevii vor colabora prin diverse aplicații informatice pentru a realiza proiectul cu temele propuse de către profesor. La final, elevii vor putea să prezinte timp de 10 minute produsul realizat.

După ce echipele și-au prezentat proiectele on-line, elevii pot să adreseze întrebări atât pentru echipă, cât și pentru profesor. Pentru asigurarea unui feedback pe parcursul lecției, cu ajutorul unei aplicații informatice, la final, fiecare elev trebuie să acorde o notă pentru prezentarea proiectului, fără a se dezvălui identitatea acestuia. Evaluarea va fi făcută și de către profesor. În evaluare se va ține cont de prezentarea proiectului, de implicarea elevilor în cadrul lecțiilor, cât și pentru formularea de răspunsuri sau pentru adresarea de întrebări.

Metodele didactice moderne trebuie adaptate și reinventate în așa fel încât să poată fi utilizate și în cadrul lecțiilor online pentru ca lecțiile la distanță să fie interactive și provocatoare pentru elevi.

Bibliografie:

<https://edict.ro/metode-de-predare-online-cum-sa-predai-online-eficient/>

Neașu I. Metode și tehnici de învățare eficientă. București, Editura „Polirom”, 2015;
Cerbuscă P. Învățământul în mod online: eficacitate și eficiență. Chișinău, 2020;
Botnariuc P., Cucuș C., Glava C. et al. Școala Online: Elemente pentru inovarea educației.
București, Editura Universității din București, 2020.

Școala online-între provocare și adaptare

Prof. învă. primar ADRIANA CORINA MARGINEAN
Școala Gimnazială Nr.1 Bistrița, Bistrița-Năsăud

„Cred cu putere că toate situațiile criză sunt doar oportunități de a crea miracole.”
(Sivaprakash G.)

Societatea umană evoluează continuu, uneori cu pași mai rapizi, alteori confruntându-se cu diverse programe și crize. În orice situație, un domeniu important și prioritar trebuie să rămână educația, care, la rândul său, are nevoie de o formare continuă pentru a corespunde cerințelor actuale ale societății și să pregătească copiii și tinerii pentru a se integra activ în viața socială și personală.

Pandemia a adus cu ea o criză care a afectat și educația, aceasta fiind pusă în fața unei noi provocări: cea digitală.

Cadrelor didactice au început treptat să abordeze educația altfel, online. Din sala de clasă, de la tablă, catedră, din bancă, profesori și elevi se regăsesc în fața ecranelor. Fără pregătire, deopotrivă, profesori, părinți, copii, s-au confruntă cu o provocare imensă, dar și o oportunitate fantastică de a continua învățarea.

Școala, cu toți factorii implicați: elevi, profesori, autorități și părinți, au încercat să se adapteze la noua realitate, cea a distanțării sociale, în care procesul educațional a trebuit să continue în mediul online.

Treptat, cadrele didactice și-au transformat abordarea, privind această necesitate de dezvoltare profesională, nu ca pe o constrângere generată de pandemie, ci ca pe provocare a erei digitale, ca pe o oportunitate, de a asigura continuarea activităților de învățare, dovedindu-și creativitatea și fiind parteneri în procesul de învățare, alături de elevi și părinții lor.

În această perioadă, profesorul a trebuit să-și modifice stilul de predare-învățare, precum și cel de evaluare, să devină autodidact, să țină cont de finalitatea actului educațional, conștientizând că elevul trebuie să învețe, pe lângă altele și abilități esențiale generale precum comunicare, colaborarea, gândirea critică sau rezolvarea de probleme. Pentru a menține ridicat gradul de implicare al elevilor profesorul a căutat să utilizeze metodele și mijloacele adecvate stimulării gândirii critice, a creativității, aceasta combinând cunoștințele cu motivația și imaginația.

Pentru elev, această situație a părut inițial atractivă: avea permisiunea de a sta în fața telefonului / tabletei / calculatorului, fără să fie muștrățat de părinți sau sancționat de profesor. Elevii au simțit în online că au posibilitatea să-și controleze măcar o parte din procesul educațional, era ceva nou ce trebuia testat. Au dovedit că sunt capabili să evolueze foarte repede, să deprindă într-un timp scurt multe abilități pe care nu le-ar fi învățat la școala în sistem clasic. Elevii au descoperit că în online găsesc nu doar jocuri, ci și lucruri utile în învățare și evoluție și pe care încep să le folosească independent și în afara cursurilor.

Pentru părinți, această perioadă a fost foarte stresantă. Unii au fost obligați să rămână acasă pentru a fi alături de copiii lor și să preia o parte din sarcinile și responsabilitățile dascălilor; alții au fost nevoiți să achiziționeze sau să-și schimbe dispozitivele electronice (telefoane, tablete, laptopuri, calculator) pentru a putea fi utilizate de copii în învățământul online. Ei au realizat că a fi dascăl este o meserie dificilă. Au avut contact mai mult cu modul în care copilul se implică în procesul de învățare, au văzut cum se comportă și ce atitudine are copilul față de școală. Au văzut cât de activ este copilul în timpul orelor.

De la momentul lansării școlii online, formele de interacțiune și comunicare au depășit barierele clasice. Fiecare părinte a însemnat un alt model de comunicare, cu alte așteptări, întrebări, neclarități, sugestii. Părinții au fost mai receptivi la sfaturile profesorilor, au realizat

că percepția realității este diferită la vârste diferite, iar elevii au o altă viziune asupra societății și realității, nu neapărat mai bună sau mai rea, ci doar diferită.

O parte dintre părinți și-au asumat rolul de a controla și evalua procesul de învățare al copiilor, mai mult chiar au dat feedback profesorilor. Au existat părinți cu responsabilități multiple în educația copilului, au stat alături de copil atât la orele de școală, cât și la cele de pregătire suplimentară, descoperind ce înseamnă cu adevărat activitatea de predare-învățare-evaluare în societatea actuală, mult diferită de cea a generației lor.

La extrema cealaltă, au fost părinții mai puțin implicați, care au lăsat tot ce a ținut de procesul de învățare în sarcina școlii.

Pentru a compensa limitele școlii online, am propus părinților câteva direcții de acțiune:

- Fiți în contact cu copiii voștri și urmăriți-le starea emoțională!
- Încurajați-vă copiii să comunice, să își exprime emoțiile, nevoile, gândurile!
- Susțineți-i să acționeze în vederea satisfacerii nevoilor lor, în condiții de siguranță!
- Fiți curioși și implicați-vă în demersul educațional al copiilor!
- Compensați lipsa interacțiunii sociale din timpul școlii online prin ieșiri în natură, joc în familie, etc!
- Solicitați ajutorul cadrului didactic ori de câte ori e nevoie!
- Ajută-l să folosească tehnologia în mod benefic!
- Încurajează-i reușitele mici și mari, în fiecare zi!
- Creați un acasă plin de siguranță și o stare de bine!
- Încurajați munca în echipă!

Pentru ca procesul de învățare online să funcționeze bine, am implicat părinții în anumite activități online, astfel îmbunătățind relația cu familia.

Am desfășurat cu părinții sesiuni de formare pentru a înțelege și a se implica mai activ în acordarea unui suport educațional copilului și să intervină în anumite situații. Am aflat de la părinți ce nevoi are elevul, ce pasiuni și interese, dar și ce stări și emoții resimte acesta în această perioadă. Părinții au aflat la rândul lor, când și cum are nevoie copilul să fie ajutat și încurajat pentru a reuși și a dezvolta un comportament pozitiv.

În permanență, am ținut legătura cu elevii și cu familiile acestora, prin mesaje, chestionare, ținând cont în proiectarea săptămânală și de feedback-ul primit.

Părinții au primit sarcini cu referire la organizarea timpului și a activităților, sfaturi pentru o comunicare eficientă, bazată pe repere cunoscute copiilor.

În această perioadă am continuat să consider școala un laborator în care elevii descoperă, cercetează, experimentează și evoluează în ritmul individual de învățare, cu sprijinul cadrului didactic și al părintelui, care au avut rolul de a crea scenarii reale de învățare.

Pentru a crește gradul de implicare al elevilor și al părinților în procesul de învățare am utilizat metoda proiectelor, metodă care a contribuit în mod pozitiv la stimularea gândirii critice și creative.

În realizarea proiectelor elevii au trebuit să se implice în derularea unor activități colaborative ce au sprijinit dezvoltarea capacității acestora de a identifica soluții pentru problemele date. Temele unor astfel de proiecte au necesitat implicarea în găsirea unor legături concrete cu viața reală, sarcinile de învățare fiind elementul de bază, scopul fiind de a realiza conexiuni între elemente, de a sintetiza și organiza informații din diverse domenii de interes.

Buna colaborare elev-cadru didactic-părinte a dus la realizarea proiectelor: „Bistrița-trecut, prezent, viitor”, „Eroi de ieri și de azi”, „Sănătate ca la carte”, „Salvez Pământul!”
Lucrând în echipă, elev și părinte, au căutat informații, au găsit soluții, au dat răspunsuri. Elevii au avut posibilitatea de a prezenta mai multe informații procesate cu atenție, cu o implicare emoțională adecvată. Elevii introvertiți au fost mai activi, inhibiția fiind mult diminuată. Elevii au devenit proactivi, au fost adevărați căutători de cunoaștere.

Experiența acumulată în această perioadă, care a grăbit, în general, procesul de digitalizare a societății noastre, este un dat, de la care se impune să plecăm și să-l valorificăm, fie și secvențial în desfășurarea lecțiilor în școală, pentru că sporește atractivitatea lecțiilor și gradul de participare a elevilor, poate mai familiarizați cu tehnologia decât multe cadre didactice. De asemenea, această experiență, care, inițial, poate a fost receptată ca o constrângere din partea cadrelor didactice, se poate transforma într-o oportunitate de dezvoltare profesională, care să asigure reușita în carieră

În viitorul apropiat obiectivul major al educației va include preponderent elementele învățării personalizate/ individualizate. Pentru eficientizarea învățării personalizate este necesar să fie valorificate posibilitățile copilului, utilizate mai eficient resursele mediului în care trăiește și învață copilul, posibilităților instituțiilor din comunitate și mijloacelor mass-media, dar și utilizarea tehnologiilor de învățare de la distanță/ online, fiind o oportunitate pentru situații special sau imprevizibile.

Viitorul va fi o simbioză între clasic și modern, între tehnologie și tabla de la clasă, între conservatorismul profesorilor și maximizarea folosirii tehnologiei în a ușura accesul elevului la informație.

Școala are nevoie de schimbare și de adaptare la meseriile viitorului, iar schimbarea trebuie să înceapă acum, cu schimbarea mentalității profesorilor, o mentalitate deschisă, motivantă și pasionată de ceea ce fac. Toate aceste schimbări au în prim plan dezvoltarea competențelor copilului aflat în creștere.

Indiferent de provocările acestei perioade consider că desfășurarea cursurilor în mediul online a fost un bun prilej de testare și depășire a propriilor limite, de reinventare și nu în ultimul rând de conectare la tot ceea ce înseamnă tehnică modernă. Chiar dacă a fost o perioadă dificilă, consider că este un prim pas către o posibilă școală a viitorului.

Bibliografie și resurse online:

1. Constantin Cucos, Olimpius Istrate, Ion - Ovidiu Pânișoară, Petre Bodnariuc, Simon Vela, „Școala online-elemente pentru inovarea educației”, Ed.Universității, București, 2020
2. Elena Joița, „Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învățare cognitiv-constructivistă”, E.D.P, București, 2007
3. <https://tribunainvatamantului.ro/2020/04/13/invatare-online-sau-invatare-la-distanța/>

Dezvoltarea capacităților de învățare ale elevilor în școala online

Profesor ALINA DAN,
Școala Gimnazială Șieu-Măgheruș

Învățarea digital se poate realiza și la clasă, dar, cu siguranță, aduce rezultate mult mai bune în predarea online. Prin urmare, cel mai mare beneficiu al acestei crize globale poate fi digitalizarea educației. Mai mult ca oricând am realizat necesitatea dezvoltării competențelor digitale în mediul academic, dar și capacitatea de a ne adapta, a găsi soluții și de învăța în permanență.

Tehnologia face parte din viața noastră, este o necesitate atât pentru copii cât și pentru adulți. Copiii sunt atrași de mediul digital prin dinamică, interactivitate, diversitatea materialelor, a resurselor educaționale putând astfel învăța și distra în același timp. Utilizarea platformelor de învățare online pentru cursuri profesionale ale cadrelor didactice a crescut deoarece acest lucru reflectă o nevoie pe care oamenii o au în prezent. Tehnologia este un instrument foarte util pentru îmbunătățirea experienței atât pentru profesor, cât și pentru elev, învățarea online încurajează profesorul să și recunoască controlul pe care îl are asupra propriei cariere, să se familiarizeze cu metode diverse, să împartă cunoștințele, materialele cu alții, asigură comunicarea și ajută la menținerea acesteia, facilitează transmiterea cunoștințelor, ușurează, pe de o parte, evaluarea, deoarece aceasta se poate face prin platformele utilizate, se pot folosi diverse materiale publicate online, care se transmit elevilor mult mai ușor, se poate da mai ușor un feedback în momentul activității online.

Școala are nevoie de schimbare și de adaptare la meseriile viitorului, iar schimbarea trebuie să înceapă acum, cu schimbarea mentalității profesorilor, o mentalitate deschisă, motivantă și pasionată de ceea ce fac. Toate aceste schimbări au în prim plan dezvoltarea competențelor copilului aflat în creștere. Din punct de vedere al elevului, beneficiile învățării online sunt multiple, aceștia pot exersa și aprofunda sub formă de jocuri interactive noțiuni predate anterior, se pot bucura de aceste resurse educaționale când și unde doresc. În mediul online elevii sunt mai receptivi la informațiile venite din zona digitală, experiența aceasta fiind una pozitivă, oferindu-le oportunitatea de a se distra, fără să își dea seama că învață în același timp.

Învățarea online înseamnă interacțiune, mișcare, schimb de activități, joacă, provocarea este să regândim învățarea și să ne punem întrebarea ce este învățarea și cum se poate întâmpla atât în clasă, cât și în mediul de acasă. Tehnologia îi ajută pe elevi să devină capabili să identifice ceea ce au nevoie pentru a învăța, găsesc și utilizează resursele online și aplică informațiile la teme și proiecte. Acest lucru le sporește eficiența și productivitatea, le dezvoltă abilități de gândire critică, care stau la baza dezvoltării raționamentului analitic, îi învață să ia decizii mai coerente. Jocurile interactive desfășurate în mediul online sunt instrumente excelente care îi învață pe copiii să se disciplineze, să respecte regulile și îndrumările pentru a participa, să aibă răbdare, o altă abilitate și o caracteristică a inteligenței emoționale. De asemenea, elevii își dezvoltă sentimente pozitive de realizare și stăpânire de sine atunci când dobândesc noi deprinderi de a utiliza tehnologia digitală. Devin mai încrezători, mai dornici să exploreze și să descopere lucruri noi.

Școala online îi ajută pe elevi să fie mai implicați în acest proces și mai interesați să-și dezvolte baza de cunoștințe, poate fără să-și dea seama, pentru că învață într-un mod activ, angajat și implicat. Prin intermediul învățării online, părinții au posibilitatea monitorizării activității copilului, au posibilitatea de a consulta în orice moment rapoartele de activitate ale copilului, de a detecta eventualele probleme, de a comunica rapid și eficient cu cadrul didactic. Așadar, vorbim despre o școală care trebuie să rămână un reper de siguranță și predictibilitate, despre profesori creativi, bucuroși de întâlnirea inedită, mediată digital cu elevii, despre elevii

care îți mențin bucuria de a învăța în orice context. Învățarea există și în online, iar pentru școli, profesori, părinți și elevi înseamnă doar noi ferestre către educație, către dezvoltare armonioasă.

Bibliografie:

1. Făt, Silvia & Adrian Labăr. Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC 2009. Raport de cercetare evaluativă. București: Centrul pentru Inovare în Educație, 2009;
2. <http://www.scoaladevara.eu/program/module/utilizarea-noilor-tehnologii-in-eduatie>.
3. <https://www.danirimia.ro/beneficiile-invatarii-online-pentru-elevi/?fbclid=IwAR0dfI4GvfSyvGB08XbWzRJJ7pgEv8nLA8l8YSrq7280S2pgORV7v5EwqOs>
4. <https://www.britannia.ro/despre-invatarea-digitala-si-online-in-vremuri-de-pandemie-2/>

Dezvoltarea capacităților de învățare în școala online

prof. inv. preșc. ANA-MARIA BUDE
GPN Crainimăt, Bistrița-Năsăud

Educația on-line este o învățare susținută electronic, care se bazează pe Internet pentru interacțiunea profesor-elev și distribuirea materialelor de la clasă care poate include audio, video, text, animații, medii de formare virtuală și chat-uri live cu profesori. Este un mediu bogat de învățare cu mult mai multă flexibilitate decât o clasă tradițională.

Atunci când este folosit la întregul său potential, educația on-line s-a dovedit a fi mai eficientă decât instruirea față în față. Poate fi antrenant, distractiv și adaptat pentru a se potrivi orarului oricui.

Tehnologia IT, comparativ cu oricare alte vremuri de până acum, ne influențează viețile mai mult decât oricare alt domeniu. Impactul *revoluției* IT pe care o trăim în prezent se răsfrânge atât la nivel personal, național cât și la nivel global! E o provocare pentru noi toți să ținem pasul cu tehnologia.

Conceptul de educație tradițională s-a schimbat în ultimii doi ani. Prezența elevilor și a profesorilor într-o sală de clasă nu mai este astăzi singura opțiune pentru învățare. Atât timp cât ne dorim, putem avea acces la educație de calitate oricând și oriunde, singura condiție fiind existența unui computer funcțional conectat la internet.

Tehnologia educațională pe internet este acum o altă alfabetizare pentru elevi la toate disciplinele. Educația on-line este asociată cu educația la distanță, dar poate funcționa mai bine atunci când profesorul și elevii sunt împreună într-un laborator cu fiecare terminal conectat la Internet.

Un lucru foarte important de știut, este faptul că trebuie să se facă distincția între situația copiilor de vârsta școlară mica (grădinițe, clasa pregătitoare, clasele I-IV), care pot întâmpina mai multe dificultăți în școala on-line și elevii de gimnaziu, de liceu, aceștia din urmă având altă capacitate de înțelegere, de reacție și de concentrare.

În contextul transformărilor actuale din educație, atenția cadrelor didactice se concentrează pe fenomenul de digitalizare, respectiv pe metodele de predare folosite, așa încât procesul educațional să nu fie afectat din punct de vedere calitativ. Pentru a se putea realiza această *digitalizare*, nu e de ajuns să dispunem doar de materialele necesare, ci este vital ca și persoanele implicate în acest proces să aibă abilitățile necesare muncii în mediul on-line.

Școala on-line presupune o reorganizare completă a modului în care se abordează actul didactic, pornind de la metode și tehnici de predare, procedee de lucru, dozajul diferit al timpului și terminând cu materialele și mijloacele didactice utilizate.

Monitorizarea învățării se realizează într-un alt mod, câteodată foarte greu. Lipsa unui dialog autentic cu clasa, imposibilitatea urmăririi modului în care elevii își iau notițe, dificila administrare a probelor de evaluare reprezintă aspecte care trebuie regândite și îmbunătățite.

Rolul părintelui ca partener al cadrului didactic, în situația mutării școlii în noul sistem, este unul extrem de important. Părintele este unul din factorii care trebuie să gestioneze activitatea de acasă și să se asigure de funcționarea fizică a sistemului informatic, de frecventarea cursurilor de către elev, și de asemenea de motivarea, implicarea acestuia în învățare. Tot părintele deține rolul de suport emoțional pentru stările specifice perioadei de pandemie, el trebuind să empatizeze cu copilul, să discute cu el, oferind multe explicații despre situația actuală și să susțină cauza educației învățării, chiar și în aceste condiții dificile.

Școala trebuie privită ca un laborator care să dea posibilitatea elevilor să descopere, să cerceteze, să experimenteze și să evolueze în ritmul propriu de învățare, cu ajutorul profesorului care are rolul de a crea scenarii benefice de învățare. Astfel, în condițiile date,

profesorul trebuie să găsească metodele potrivite în a susține la nivel optim calitatea procesului educațional.

Așadar, predarea în on-line pune la încercare capacitatea cadrului didactic de a se adapta la noile situații și de a-și pune în valoare creativitatea și inventivitatea. Orele clasice, închise, sunt înlocuite cu lecții de tip *open ap*, acestea permițând elevilor să primească informațiile de bază într-un timp mai scurt, aceștia urmând să aprofundeze noțiunile respective asincron. Prin urmare, rolul primordial al cadrului didactic nu mai este acela de a transmite informații rigide, ci îndeosebi de a ghida elevul în procesul de învățare.

În cadrul evaluării, cadrul didactic trebuie să țină cont de finalitatea actului educațional, conștientizând faptul că elevul trebuie să învețe, pe lângă altele și abilități esențiale generale precum comunicare, colaborarea, gândirea critică și rezolvarea de probleme. Pentru a obține rezultate cât mai bune, procesul de învățare nu trebuie să fie rigid, ci să permită elevului să experimenteze, să se dezvolte profesional, acesta fiind astfel mai implicat în procesul de învățare.

Soluția în a menține un nivel ridicat de implicare din partea elevilor este stimularea gândirii critice și creative a acestora deoarece creativitatea combină într-un mod ideal cunoștințele tehnice cu motivația și imaginația. Pentru a conduce procesul educațional în această direcție, cadrul didactic va ajuta elevii să înțeleagă noțiunile prin acceptarea punctelor de vedere diferite, prin organizarea, moderarea și dirijarea activităților, respectiv prin promovarea învățării prin colaborare.

O altă cale prin care cadrul didactic poate stimula gândirea creativă și critică a elevilor, este și învățarea bazată pe metoda proiectelor, care constă în rezolvarea problemelor din viața reală, prin sarcini care implică elevii în derularea unor activități colaborative ce sprijină dezvoltarea capacității acestora de a identifica soluții la problemele date. Temele acestor proiecte trebuie să implice găsirea unor legături concrete cu viața reală, sarcinile de învățare fiind elementul de bază, scopul fiind acela de a realiza conexiuni între elemente, de a sintetiza și organiza informații din diverse domenii de interes.

Versatilitatea profesorului trebuie să se evidențieze și în ceea ce privește adaptarea metodelor de evaluare utilizate. Pe lângă metodele clasice de evaluare cunoscute, mai există și metode adiacente care pot fi folosite cu succes în mediul de învățare virtual. Una dintre aceste metode este portofoliul adnotat, care permite profesorului să identifice nivelul de creativitate al elevului, sarcina acestuia din urmă fiind de a structura imagini, materiale, idei corelate cu subiectul discutat sub forma unui raport scris. Acest raport oferă profesorului și informații referitoare la nivelul de înțelegere pe care l-a atins elevul în raport cu subiectul respectiv.

Evaluarea on-line, cea bazată pe utilizarea calculatorului, poate fi considerată a fi bazată pe o anumită rutină, care constă în generarea unor itemi predefiniți, dar acest tip de evaluare poate îmbogăți într-o diferită măsură experiența elevilor. Această evaluare on-line se rezumă în general la efectuarea unei evaluări formative, avantajul imediat fiind obținerea rapidă a unui feed-back referitor la nivelul de înțelegere a temelor parcurse. Profesorul modern trebuie să țină cont de faptul că evaluarea nu este un instrument de contabilizare și clasificare a rezultatelor, ci un instrument care ajută profesorul să identifice nivelul de înțelegere al elevilor, permițându-i acestuia să deruleze anumite acțiuni cu scopul de a remedia carențele, acolo unde este cazul.

Școala modernă trebuie să fie locul în care elevii cercetează, își dezvoltă personalitatea și modul propriu de gândire sub îndrumarea profesorului care coordonează activitățile educaționale. Metodele și strategiile de predare trebuie să fie adaptate condițiilor de lucru și necesităților individuale ale elevilor și să susțină dezvoltarea competențelor de bază cum ar fi comunicarea, colaborarea, creativitatea și gândirea critică.

De asemenea, în tot procesul educațional se va ține cont de faptul că tocmai modul diferit de a gândi îi ajută pe elevi să evolueze, astfel profesorul nu trebuie să clasifice drept greșite anumite idei, ci să încerce să îndrume elevul de a găsi soluția la problema propusă.

Indiscutabil, nici în pandemie, nici în condiții miracol pentru performanță, însă este nevoie de interes și implicare atât din partea cadrelor didactice cât și din partea elevilor, respective al părinților. Este nevoie de inteligență, de creativitate, de echilibru, de empatie, pentru ca rolul major al educației în consolidarea societății să devină realitate. Copiii, elevii, tinerii au nevoie de comportamente (ale adulților din jur) care să-i încurajeze, să-i învețe responsabilitatea, să-i ajute să depășească teama de eșec, să le sporească stima de sine.

Un mare pedagog, Maria Montessori spunea: *Școala trebuie să-l învețe pe copil să învețe, să descopere, să facă singur.*

Învățarea de la distanță este și va fi un șir de invenții, descoperiri, creativitate și comunicare eficientă, care va contribui la consolidarea abilităților de muncă independentă, promovarea unei culturi a încrederii și a stării de bine.

În viitor trebuie pus accentul pe elementele învățării personalizate și individualizate, dar și pe posibilitățile copilului. Elevii nu vor pune accent doar pe conținuturi, ci și pe analiza strategiilor și modalităților de învățare, precum și pe relațiile stabilite între participanți la actul învățării.

Bibliografie:

1. Pavel Cerbuscă: - ”Învățământul în mod on-line: eficacitate și eficiență”;
2. Mihaela Brut: - ”Instrumente pentru e-learning, Ghidul informatic al profesorului modern”, Editura Polirom, Iași, 2006;
3. Livia-Silvia Marcu, George Panțică, Corina Simionescu -”Școala online. Aspecte. Provocări..Soluții”., Editura Cartea Vrânceană, Focșani, 2020;

Dezvoltarea capacităților de învățare ale elevilor în școala on-line

Prof. ANA-MARIA ILIUȚĂ
Liceul Tehnologic Lechința
Localitatea Lechința, jud. Bistrița-Năsăud

Procesul de învățare este o trăsătură definitorie a ființelor umane la orice vârstă. Pentru a ne autodepăși, dar, mai ales, pentru a ne dezvolta intelectual și moral, este necesară învățarea raportându-ne la mediul existențial, la oamenii apropiați sau cei cu care interacționăm profesional pentru scurt timp.

Învățarea este o activitate ce urmărește achiziționarea de experiențe noi, formarea unor capacități și deprinderi care să permită omului să rezolve situații dificile de viață sau să determine construirea de noi relații cu lumea exterioară. Astfel, învățarea provoacă o trecere a individului de la o formă simplă de echilibru cu mediul înconjurător la una superioară, având ca scop cunoașterea. Tot acest proces determină transformări cognitive într-o perioadă îndelungată de timp. Evoluția este lentă, iar sedimentarea cunoștințelor se realizează prin repetarea demersurilor de învățare. Într-o epocă modernă în care se pune accentul pe ritmul intens de desfășurare a vieții codidiene, presiunea timpului este acută asupra oamenilor. Fiecare dintre noi își intensifică la maximum activitățile și dezvoltarea personală. La aceeași presiune de timp și de ritm sunt supuși și copiii, nu numai adulții. Dezvoltarea tehnologică a determinat schimbarea procesului de învățare în rândul elevilor în ultimii zece de ani. Accentul se mută în această perioadă din sfera cognitivă, înspre cea a competențelor. Astfel, învățarea nu mai înseamnă doar *a ști*, ceea ce presupune doar elaborare și reelaborare de structuri cognitive, ci și *să faci*.

Introducerea competențelor ca finalități educaționale în România s-a realizat pe parcursul mai multor ani, mai exact, între anii 2001 și 2010, având ca punct de pornire politica educațională a Comisiei Europene: „Competențele - cheie reprezintă un pachet transferabil și multifuncțional de cunoștințe, deprinderi (abilități) și atitudini de care au nevoie toți indivizii pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru incluziune socială și inserție profesională. Acestea trebuie dezvoltate până la finalizarea educației obligatorii și trebuie să acționeze ca un fundament pentru învățarea în continuare, ca parte a învățării pe parcursul întregii vieți”. (A. ARDELEAN, O. MÂNDRUȚ, pag. 21)

Astfel, programele naționale școlare au în vedere focalizarea pe achizițiile finale ale învățării, accentuarea dimensiunii acționale în formarea personalității elevului și corelarea cu așteptările societății.

Printre competențele vizate de noile programe, precum ar fi competența de comunicare în limba maternă sau într-o limbă străină, competența matematică, este și competența digitală. Această competență a căpătat amploare în ultima perioadă determinată de apariția școlii on-line. Formă de învățământ nou apărută a determinat o schimbare profundă atât în rândul profesorilor, cât și elevilor. Conceptul de *e-learning* sau *e-education* este un concept nou, acesta vizează utilizarea în procesul de predare-învățare-evaluare a unor tehnologii informaționale care determină flexibilizarea procesului didactic. Acest concept a fost adoptat rapid de către cadrele didactice și elevii din nevoia de a avea un proces de învățare eficient în această situație excepțională în care elevii au fost nevoiți să rămână acasă.

Internetul a devenit canalul de comunicare educațional la nivel mondial, iar platformele e-learning precum Zoom sau Google Classroom au devenit indispensabile procesului de predare-învățare-evaluare.

Principalele caracteristici ale platformelor de e-learning sunt:

- Autentificare;

- Generarea de conținut;
- Vizualizarea conținutului;
- Diferite medii cu un profesor / tutore;
- Efectuarea de activități, cum ar fi sarcini, grupuri de lucru;
- Raportul activităților întreprinse de către elev;
- Instrumentele de evaluare.

Dacă ar fi să realizăm o scurtă analiză a învățării on-line, am putea identifica atât avantaje, cât și dezavantaje. Dintre avantajele acestei forme de învățare la distanță putem aminti:

- distribuirea rapidă a materialelor didactice pentru elevi. Fișele de lucru, bibliografia sau link-uri utile spre resurse de învățare sunt atașate de către profesori în clasele virtuale realizate pe platforma Classroom. Elevii putând să le acceseze oricând fără a aștepta ca profesorul să-i acorde permisiunea.
- materialele multimedia sunt mult mai variate și mai numeroase și sunt în concordanță cu conținuturile impuse de programele școlare actuale. Astfel, cunoștințele sunt mai ușor de asimilat de către elevi și mai atractive.
- conținuturile teoretice incluse în clasele virtuale sunt accesibile elevului în orice perioadă fără a necesita deplasarea lui fizică. Astfel, sunt reduse cheltuieli financiare cu transportul elevilor.
- informațiile pot să fie modificate, adaptate de către cadrul didactic oricând fără a necesita deplasarea acestuia la școală.
- colaborarea între elevi poate fi intensificată prin crearea unor grupuri de lucru independente în clasele virtuale.
- cadrele didactice, dar și elevii pot oferi un feedback rapid cu privire la modul de predare sau nivelul de asimilare a cunoștințelor.
- platformele educaționale oferă niște instrumente de lucru care pot accesibiliza conținuturile sau le pot face mai atractive din punct de vedere estetic (fonturi variate, culori, emoticoane etc.).
- există și opțiunea de chat care oferă opțiunea de comunicare sincronă, fără a deranja fonic grupul. Schimbul de informații fiind eficient între membrii grupului.

E-learning câștigă teren în fiecare zi prin punerea în aplicare a noilor tehnologii în formarea fiecărui membru a societății, indiferent de vârstă. Posibilitatea de a ne conecta prin intermediul unui site web pentru a dobândi cunoștințe noi este tentantă și provocatoare. Rămâne ca fiecare să stabilească granițele dintre lumea reală și cea pixelată.

Bibliografie:

Cerbuscă P. *Învățământul în mod online: eficacitate și eficiență*. Chișinău, 2020

A. Ardelean, O. Mândruț: *Didactica formării competențelor*, Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad Centrul de Didactică și Educație Permanentă

<https://ro.warbletoncouncil.org/ventajas-desventajas-de-internet-228>

Dezvoltarea capacităților de învățare ale elevilor în școala online

Profesor învățământ preșcolar: ANCA MIHAILA

“Tot ceea ce nu avem de la naștere și de care avem nevoie când suntem mari, ne este dat prin educație. Această educație ne vine de la natură, de la oameni sau de la lucruri.”

(Jean Jacques Rousseau)

Societatea umană evoluează continuu, uneori cu pași mai rapizi, alteori confruntându-se cu diverse programe și crize. În orice situație, un domeniu important și prioritar trebuie să rămână educația, care, la rândul său, are nevoie de o formare continuă pentru a corespunde cerințelor actuale ale societății și să pregătească copiii și tinerii pentru a se integra activ în viața socială și personală. În contextul actual când lumea contemporană tinde să se transforme într-o societate informațională apare nevoia de cunoaștere și la nivel informațional prin utilizarea calculatorului în educație, prin crearea de competențe digitale care vor oferi tinerilor o pregătire diversificată în viitor. Apariția calculatorului ca sursă de învățare, diversificarea mijloacelor digitale moderne în scop evolutiv, pătrunderea hardware-ului și software-ului în România reprezintă o permanentă provocare pentru educație.

În prezent, avem accesul deschis la resurse educaționale, facilitate desigur de tehnologiile informației și ale comunicațiilor cu scopul de a dobândi competențe și cunoștințe care să ne permită să evoluăm, să ne formăm și perfecționăm, să participăm activ în societatea românească bazată pe cunoaștere. Este unul din avantajele de care ar trebui să beneficieze atât elevii, cât și profesorii în vederea accesului la educație, la schimbul de resurse on-line, pentru consultare personală sau profesională.

Un domeniu important al statului este și trebuie să rămână educația, care la rândul său, are nevoie de o formare continuă pentru a corespunde cerințelor actuale ale societății și să pregătească tinerii pentru a se integra activ în viața socială și personală. În ultimul timp, situația de criză a scos la iveală anumite probleme care vor impune o schimbare radicală a mentalității oamenilor. Aceste schimbări trebuie să-i facă mai conștienți pe educabili, să-i facă mai flexibili și mai bine pregătiți pentru viața de mâine cu surprizele sale. Această schimbare trebuie să includă, implicarea mai largă a părinților, dar și a membrilor comunității, în calitate de parteneri activi ai cadrelor didactice, în educația tinerei generații. Elevii ar trebui să fie învățați să învețe, devenind fideli parteneri ai dascălilor, deschiși să învețe în primul rând pentru sine, valorificând eficient multiplele sale inteligențe, care ulterior să devină achiziții importante pentru progresul societății. Ca în orice studiu trebuie respectate anumite etape: adunarea unor informații și date statistice referitoare la problemele educației, mai ales în perioada organizării învățării de la distanță, analiza bunelor practici ale diferitelor actori educaționali, propunerea unor modalități de îmbunătățire a sistemului educațional. Trecerea de la învățământul tradițional la învățământul la distanță (online) s-a făcut destul de brusc și au fost identificate anumite particularități, în comparație cu învățământul organizat în școală.

S-a constatat o implicare mai activă a actorilor educaționali, alături de cadrele didactice, managerii școlii, specialiști în educație, membrii comunității educaționale (elevi, părinți) dar au fost și reprezentanți ai societății civile. Conceptul cercetării a inclus politicile și modalitățile în care au fost oferite comunității educaționale instrumente eficiente de participare în evaluarea calității educației, inclusiv învățământul la distanță. O sursă importantă au fost platformele educaționale existente, dar și instrumentele digitale pentru asigurarea învățământului online, managementul timpului și a resurselor pentru elevi în condiții de criză. Majoritatea celor implicați sunt de acord că nu prea mai au valoare teoriile și dogmele însușite ani în șir, ci, mai importante sunt relațiile care se stabilesc între oameni, comunicarea eficientă și grija față de

persoanele apropiate, adică atitudinile și valorile care constituie fundamentul noii paradigme ale educației . S-a ajuns și la concluzia, că sistemul educațional tradițional trebuie resetat, fiind în mare parte rigid, fiind axat preponderent pe domeniul cognitiv și mai puțin pe cel afectiv și psihomotor.

Cu certitudine atât cadrele didactice dar și elevii trebuie să-și îmbunătățească substanțial abilitățile digitale, ceea ce va schimba calitativ relația profesor-elev dar și școală-familie. În același timp și societatea civilă va trebui să fie conectată mai activ la problemele educației, venind cu sugestii constructive de îmbunătățire, în special a modalităților de învățare de la distanță și a instrumentelor digitale. Învățarea de la distanță este și va fi un șir de invenții și descoperiri, creativitate și comunicare eficientă, și va contribui la consolidarea abilităților de muncă independentă, promovarea unei culturi a încrederii și a stării de bine. Totodată, cadrele didactice, precum și elevii, părinții, managerii școlari trebuie să fie autodidacți, să învețe din propria experiență dar și a celorlalți. În viitor trebuie pus accentul pe elementele învățării personalizate/ individualizate, dar și pe posibilitățile copilului.

Elevii nu vor pune accent doar pe conținuturi, ci și pe analiza strategiilor și modalităților de învățare, precum și pe relațiile stabilite între participanții la actul învățării.

Dobândirea competențelor digitale este o obligativitate indispensabilă a educației oferită de școală pentru a se asigura dezvoltarea personală a tinerilor actualelor generații și progresul lor profesional în scopul integrării cu succes în societatea de mâine.

Indiferent de contextul în care se realizează învățarea, prioritatea instruirii trebuie să fie formarea și nu informarea, conținuturile parcurse de elevi trebuie să fie utile soluționării problemelor de viață, rezultatul învățării trebuie să fie dobândirea competențelor, iar profesorul trebuie să fie coordonator al procesului cognitiv și partener permanent deschis spre dialog un stimulativ și colaborativ . Utilizarea calculatorului în procesul de învățământ devine o necesitate în condițiile dezvoltării accelerate a tehnologiei informației. Pentru noile generații de elevi, deja obișnuiți cu școala online. Calculatorul este perceput pe rând, ca o jucărie, o unealtă, o resursă de informații. A intrat deja în obișnuința zilnică utilizarea calculatorului, pentru comunicare, informare, instruire. Numită de unii ca “inovația tehnologică cea mai importantă a pedagogiei moderne”, instruirea asistată de calculator (IAC) contribuie la eficiența instruirii, este un rezultat al introducerii treptate a informatizării în învățământ. Globalizarea și informatizarea, caracteristicile dominante ale societății contemporane au generat constant în ultimul deceniu, noi paradigme educaționale și provocări care încarcă agenda problematicii domeniului educației actuale și implicit solicită școlii și educatorilor, de la toate ciclurile de învățământ, deschidere și adaptabilitate.

Dezvoltarea într-un ritm exponențial a noilor TIC continuă să ofere cu generozitate educației instrumente didactice moderne compatibile cu așteptările actualelor generații, pentru că solicită creativitatea, comunicarea și schimbul de idei, autonomie în stabilirea programului de învățare, încurajează învățarea activă și colaborativă în procesul de predare/învățare. Extinderea experimentării și utilizarea lor în cât mai multe instituții ale sistemului nostru este benefică și salutară pentru educația românească, dar totodată, impune organizarea evenimentelor prin care să fie diseminate și făcute cunoscute rezultatele de succes, în cercuri cât mai largi de practicieni. Utilizarea calculatoarelor trebuie să-l conducă pe om la accentuarea calităților sale unice, la implicarea și cointeresarea lui socială prin cunoașterea nemijlocită a realității socioeconomice, care să-l facă mai atașat de societate, mai uman. Educația trebuie regândită în raport cu evoluția tehnologiilor pe de o parte, și în funcție de cerințele societății, pe de alta.

Trebuie să gândim în afara șabloanelor pentru a genera diverse soluții, la modalități de satisfacere a noilor nevoi ale elevilor și ale comunităților noastre. Dacă ar fi să descriem această învățare la distanță, ar trebui în primul rând să o vedem dintr-o manieră proiectivă, drept o cale

de a reflecta asupra modurilor, metodelor și mijloacelor de livrare a instruirii, cu adaptare la nevoile în continuă schimbare și la resursele limitate și nu ca o abordare școala online.

Bibliografie și resurse online:

1. <https://tribunainvatamantului.ro/2020/04/13/invatare-online-sau-invatare-la-distanta/>
 2. Yuval Noah Harari, 21 de lecții pentru secolul XXI, Ed. Polirom, Iași, 2018
 3. Gwang-Chol Chang, Satoko Yano, How are countries addressing the Covid-19 challenges in education? A ȘCOALA ONLINE. ASPECTE. PROVOCĂRI. SOLUȚII. Casa Corpului Didactic Simion Mehedinți Vrancea 45 snapshot of policy measures, 24 martie 2020, accesat: 09 iunie 2020. <https://gemreportunesco.wordpress.com/2020/03/24/howare-countries-addressing-the-covid19-challenges-ineducation-a-snapshot-of-policy-measures/>
 4. Stefania Giannini, Suzanne Grant Lewis, Three ways to plan for equity during the coronavirus school closures, 25 martie 2020, accesat: 09 iunie 2020, <https://gemreportunesco.wordpress.com/2020/03/25/three-ways-to-plan-for-equity-during-the-coronavirus-school-closures/>
 5. Charles Hodges, Stephanie Moore, Barb Lockee, Torrey Trust, Aaron Bond, The Difference Between Emergency Remote Teaching and On-line Learning, 27 martie 2020, accesat: 10 iunie 2020, <https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-on-line-learning>
- Damrosch, L. (2007). Jean-Jacques Rousseau: Restless Genius. Houghton Mifflin Harcourt.
- Taleb, N. N. (2008). Lebăda neagră: impactul foarte puțin probabilului. Curtea Pavel Cerbuscă: “ Învățământul în mod online: eficacitate și eficiență ”
- Botnariuc, P., Cucuș, C., Glava, C., Iancu, E. D., Ilie, D. M., Istrate, O., . . . Velea, S. (2020). Școala Online - Elemente pentru inovarea educației. București: Editura Universității din București.
- Preluat de pe https://www.psih.uaic.ro/wp-content/uploads/sc_onl_rap_apr_2020.pdf
- UNESCO. (2020, 05 25). <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>.
- Preluat de pe <https://en.unesco.org>: <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>.

Școala online - amintiri despre prezent

Autori: MAGDALENA DANIELA PURDILĂ
ANDREI IONUȚ GAVREA
Colegiul Național „Mihai Eminescu”, București

Societatea umană evoluează continuu, dar, în orice situație, un domeniu important și prioritar trebuie să rămână educația. La rândul său, are nevoie de o formare continuă pentru a corespunde cerințelor actuale ale societății și să pregătească tinerii pentru a se integra activ în viața socială și personală.

Educația are un impact și mai puternic dacă se realizează în grup, deoarece elevul are acces la informație aici și acum, poate fi instruit și educat sub atenta supraveghere a educatorului. El are acces la exemple de bună practică comportamentală și este stimulat permanent să gândească, să simtă, să-și facă prieteni, să fie parte dintr-un grup, să trăiască în armonie cu sine și cu ceilalți.

În condițiile pandemiei de coronavirus, care a provocat o criză în multe sectoare ale societății, educația a fost pusă în fața unei noi provocări: integrarea accelerată a resurselor digitale în procesul de învățare.

Atunci când intervine o situație de urgență și se impune izolarea totală între elevi și aparatul educațional, toată organizarea dezvoltată pe parcursul anilor de școală este afectată și este normal ca fiecare să rămână dezorientat, încercând să-și remodeleze întreaga experiență.

Tot ce personaliza experiența învățatului, fie că este vorba de interacțiuni cu colegii, întâmplări amuzante, ori emoții puternice, stres și eliberare, toate au fost lăsate la poarta școlii. Zilele au trecut în fața aceluiași ecran, stând la același birou, voci diferite, dar toate frustrate la unison cu confuzia socială din jur.

Inițial, școala online nu a avut o structură de sine stătătoare, ci a fost o extindere a instrumentului temei, în speranța că se va reveni la școală fizic și totul va reveni la normal. Dar timpul trecea, iar normalul părea din ce în ce mai îndepărtat; motivația și implicarea elevilor dispăreau treptat. Se impunea o schimbare a mentalității profesorului, o mentalitate deschisă, pasionată și motivată de ceea ce face, având în prim-plan dezvoltarea competențelor copilului aflat în creștere. Poate a existat scepticism în ceea ce privește învățarea online, dar este timpul să o îmbrățișăm și să o îmbunătățim. A apărut o întrebare esențială: „Ce este învățarea și cum se poate întâmpla atât în clasă, cât și în mediul de acasă?”

Trecerea de la învățarea clasică la cea online a reprezentat un catalizator de evoluție, prin crearea unor noi metode mai eficiente de educare a elevilor. Resursele digitale au devenit un instrument de lucru din ce în ce mai utilizat pentru a oferi un învățământ calitativ, care să corespundă noilor tendințe pedagogice și intereselor copiilor. Elevii apreciază și simt utilitatea lecțiilor în care metodele tradiționale nu ocupă toate cele 40 de minute dedicate predării. Ceea ce este nou în folosirea calculatorului ca mijloc de învățământ este caracterul interactiv al procesului învățării. Calculatorul este un mijloc didactic care se integrează în contextul celorlalte mijloace, amplificându-le valențele instructiv-formative, completându-le atunci când este necesar.

Profesorul trebuie să fie un model, să îl responsabilizeze pe elev, să nu îl compare cu alți colegi și să îi aprecieze și încurajeze punctele forte. Dascălul trebuie să îi fie mentor elevului, să creadă în capacitățile sale și să înlăture blocajele ce pot afecta moralul copilului și care îl pot împiedica să își atingă potențialul maxim. Elevii trebuie învățați să învețe, să devină fideli parteneri ai dascălilor, deschiși să învețe nu pentru note, ci pentru sine.

Online-ul este un mijloc de a ajuta elevii să își atingă potențialul într-o societate în continuă dezvoltare. Prin acesta, au putut fi create noi metode de predare, mai creative și mai dinamice. Platformele utilizate, lecțiile antrenante cu imagini viu colorate, fișele de lucru

variate, au conturat imaginea unui „laborator virtual”, în care elevii și-au expus cu plăcere creațiile proprii: proiecte, rebusuri, fișe, dând dovadă de implicare și comunicare. Astfel, s-au putut remarca valențele benefice pe care le are internetul în actul de predare-învățare-evaluare, necesitatea accesului la informație și adaptarea rapidă la nou. Chiar dacă se configurează ideea că elevii asociază, din ce în ce mai des, internetul cu un veritabil profesor, calculatorul nu va înlocui niciodată total acțiunea profesorului, rolul acestuia neputând fi ignorat, fiind mai mult decât constructiv. Pentru dascăl, online-ul este un mijloc și nu un scop în sine, încercând să fie creativ și mai ales flexibil cu programul și cu nevoile elevilor.

În acest context, trebuie urmărită dezvoltarea capacității de a comunica în scris și verbal. Elevii vor avea abilitatea de a înțelege și de a reproduce diferite mesaje orale și scrise în situații variate. Prin dialoguri, dezbateri și conversații în contexte date, prin proiecte de grup sau sub forma unor prezentari Power Point, elevii își formează o gândire logică și organizată, impetuos necesară în dezvoltarea competențelor matematice, digitale și sociale.

În ultima oră de Consiliere și orientare, la sfârșitul anului școlar 2020-2021, elevii au avut sarcina de a oferi un feedback referitor la școala online. În cele ce urmează, vom sintetiza câteva dintre răspunsurile lor.

Din punctul de vedere al elevilor, beneficiile învățării online sunt multiple. Printre acestea se numără posibilitatea de exersare și aprofundare a noțiunilor predate anterior, sub formă de jocuri, dar și accesul la resurse educaționale când și unde doresc. În mediul online, elevii sunt mai receptivi la informațiile venite din zona digitală, experiența aceasta fiind una pozitivă.

Pe plan educațional, accesul la informație oferit de școala online s-a remarcat imediat. Toți elevii au primit călduros videoclipurile cu experimente, laboratoarele virtuale și prezentările interactive ale lecțiilor, dar și oportunitatea de a-și depăși limitele în ceea ce privește creativitatea digitală. De asemenea, mobilitatea lecțiilor a fost apreciată de către aceștia. Astfel, când vremea era frumoasă, ei au putut participa la ore din propria grădină, creându-și un confort ce le-a permis să asimileze mai repede și mai natural informațiile predate. Acest lucru s-a resimțit în activitățile de evaluare de la sfârșitul capitolelor studiate, dar și în prezentările de proiecte și dezbaterile organizate pe parcursul anului școlar.

Pe de altă parte, pe plan social, pandemia a influențat starea de bine a elevilor. Deși au înțeles amplitudinea evenimentelor din ultimii 2 ani, izolarea socială a afectat experiența specifică mediului liceal. Speranța că elevii vor reveni la liceu și se va trece din nou sistemul de predare fizic a fost întreținută de orele de curs cu camerele deschise și de comunicarea continuă pe grupurile de WhatsApp. Cu toate acestea, cu toții au recunoscut că, deși au fost separați fizic, au rămas uniți și au reușit să treacă cu bine prin momente grele.

Internetul nu mai este doar un lux, ci o necesitate. Accesul la world wide web înseamnă accesul la o imensă bibliotecă, iar site-ul este un ansamblu foarte viu și interactiv.

Tranziția către online ne-a arătat că nu putem neglija impactul tehnologiei asupra sistemului educațional și că profesorul de astăzi trebuie să se plieze pe dorințele elevilor pentru a trezi interesul noii generații.

Învățarea există și în online, iar pentru noi, profesori și elevi, înseamnă o provocare și o motivație, noi ferestre spre educație, un concept al viitorului.

Bibliografie:

1. Constantin, Cucos, Școala online – elemente pentru inovarea educației, Ed. Universității din București, București, 2020;
2. www.scoalapenet.ro
3. www.edict.ro

Metode eficiente pentru disciplina chimie în contextul învățământului centrat pe elevi

Prof. CAMELIA -ELENA IORDACHE
Colegiul Național Nicolae Grigorescu Câmpina-jud Prahova

În didactica tradițională, predarea se rezumă la transmiterea cunoștințelor de către profesor elevilor, nefiind corelată cu celelalte componente ale procesului de învățământ: învățarea și evaluarea.

Cerințele învățământului modern impun predarea ca o componentă a procesului de învățământ în interacțiune cu alte componente – învățarea și evaluarea.

Stilul de predare al profesorului asigură un caracter personal al predării și se concretizează prin alegerile potrivite cu situațiile de instruire, în alegerea metodelor și formelor de lucru pedagogic prin care el realizează un randament superior.

Stilul de învățare caracterizează elevul, făcându-l unic. Determinarea stilului de învățare al elevului, prin aplicarea de chestionare și interpretarea acestora, este o prioritate pentru profesor, care va putea alege metodele de predare adecvate, procesul de predare fiind centrat pe elev.

Centrarea procesului educațional asupra elevului presupune preocuparea permanentă a profesorilor pentru cunoașterea elevului ca individualitate și adaptarea programelor de formare la profilul acestuia.

Prin metoda de învățământ se înțelege un anumit mod de organizare sau raționalizare a unei acțiuni determinate de predare și învățare.

În școala tradițională, profesorul deține controlul absolut asupra cunoașterii și, prin aceasta, asupra evenimentelor clasei, apărând astfel și o legătură evidentă între disciplina strictă și adevărul univoc al magistrului care ține clasa în mână. În școala centrată pe elev, profesorul se estompează, doar elevul este miezul problemei.

Activitatea profesorilor în procesul de învățare centrată pe elev constă în:

- înlocuirea prelegerilor cu învățarea activă;
- integrarea programelor de învățare în ritm propriu;
- organizarea unor situații cooperante în grup;
- considerarea elevului drept responsabil.

O învățare eficientă și durabilă este aceea care are la bază participarea activă a elevului la descoperirea informațiilor, a sensului și utilității lor.

Clasificarea metodelor interactive:

- ✓ Strategii bazate pe studiul individual;
- ✓ Strategii bazate pe cooperare;
- ✓ Tehnici de organizare grafică a informațiilor;
- ✓ Strategii bazate pe jocuri didactice.

Exemple de metode interactive, care pot fi utilizate și la disciplina chimie.

Cvintetul

Cvintetul este un instrument rapid și eficient de reflecție, sinteză și rezumare a conceptelor și informațiilor. Poate fi mijloc de evaluare a înțelegerii elevilor sau a creativității lor. Este o poezie care necesită sintetizarea informației în exprimări concise care descriu sau exprimă reflecții asupra unui subiect. Se poate cere elevilor să lucreze individual sau în perechi.

Regulile pentru elaborarea unui cvintet sunt:

- primul vers constă într-un singur cuvânt care precizează subiectul;
- al doilea vers este format din două cuvinte care descriu subiectul (de obicei adjective);
- al treilea vers este format din trei cuvinte care exprimă acțiuni (verbe);

- al patrulea vers este format din patru cuvinte care exprimă sentimente față de subiect;
- ultimul vers este format dintr-un cuvânt care exprimă esența subiectului.

• *Exemple de cvintete despre aer (la lecția Aerul – amestec omogen, clasa a VII a):*

Aerul,	Aerul,
Incolor, inodor,	Insipid, gazos,
Protejează, întreține, menține,	Întreține, furnizează, menține,
Indispensabil și esențial vieții,	Folositor, util, important vieții,
Respirându-l.	Supraviețuire.

Aerul,	Aerul,
Omogen, gazos,	Puțin solubil,
Ajută, ocupă, protejează,	Reflectă, întreține, folosește,
Important, respirat, prețuit, ajutător,	Ajutător la adierea vântului,
Viață.	Protejează.

• *Exemple de cvintete despre apă (la lecția Apa, clasa a VII a)*

Apa,	Apa,
Solidă, lichidă,	Gazoasă, naturală,
Spală, hrănește, izvorăște,	Dizolvă, aderă, menține,
Componenta organismului, indispensabilă vieții,	Folositoare, utilizată la hrană,
Hidratare.	Viață.

Apa,	Apa,
Incoloră, inodoră,	Transparentă, rece,
Fierbe, se solidifică, tratează,	Folosește, curge, îndeplinește,
Potabilă, conduce curentul electric,	Distilată, potabilă, tratată, analizată,
Supraviețuire.	Sănătate.

Jocul didactic

Această metodă include totalitatea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor cu care elevii operează în joc, care au fost însușite în activitățile anterioare.

Conținutul poate fi extrem de divers: cunoștințe despre simbolurile chimice și formulele chimice, structura substanțelor, elemente chimice reprezentative, proprietăți chimice, utilizări ale acestora, etc.

Sarcina didactică indică ce anume trebuie să realizeze efectiv elevii pe parcursul jocului pentru a realiza scopul propus.

Se recomandă ca sarcina didactică să fie formulată sub forma unui obiectiv operațional, ajutându-l pe elev să conștientizeze ce anume operații trebuie să efectueze implicând în rezolvarea sa gândirea, imaginația și creativitatea.

Prin jocul didactic se precizează, se consolidează, se sintetizează, se evoluează și se îmbogățesc cunoștințele copiilor, acestea sunt valorificate în contexte noi, inedite.

• Clasele de compuși anorganici – joc didactic, clasele a VII a și a VIII a

Regula jocului: Identifică și colorează: oxizii cu ■, acizii cu ■, bazele/hidroxizii cu ■, sărurile cu ■

			CaO	ZnO	Al ₂ O ₃	Na ₂ O	BaO	MgO			
				Cl ₂ O ₇	NaCl	CaF ₂	Ga ₂ O ₃				
				N ₂ O ₅	PbCO ₃	Na ₂ SO ₃	SO ₃				
				SO ₂	Na ₂ SO ₄	Ba(NO ₃) ₂	V ₂ O ₅				
				F ₂ O	K ₃ PO ₄	AlF ₃	SiO ₂				
				K ₂ O	Cu(NO ₃) ₂	AgBr	FeO				
				PbO ₂	K ₂ SO ₄	Na ₂ CO ₃	Fe ₂ O ₃				
			N ₂ O ₃	ZnCl ₂	Na ₃ PO ₄	AgNO ₃	AlBr ₃	N ₂ O			
		SrO	CdS	K ₂ CO ₃	Na ₂ SiO ₃	Fe(NO ₃) ₂	CaCl ₂	Na ₂ S	CuO		
	Ag ₂ O	FeSO ₄	PbS	NaBr	CaCO ₃	Pb(NO ₃) ₂	CaSO ₄	Fe ₂ S ₃	CuCl ₂	Li ₂ O	
NO	FeCl ₂	LiCl	NaI	Li ₃ PO ₄	K ₂ SiO ₃	Zn(NO ₃) ₂	Ag ₃ PO ₄	Na ₂ S	MnSO ₄	ZnF ₂	NO ₂
P ₂ O ₅	NaOH	Fe(OH) ₃	Al ₂ S ₃	MgCl ₂	Li ₃ PO ₄	BaSO ₄	MnCl ₂	AgI	Mg(OH) ₂	HCl	P ₂ O ₃
SeO ₃	Ca(OH) ₂	LiOH	Cr(OH) ₃	Na ₂ S	FeCl ₃	Ca(NO ₃) ₂	MgCO ₃	CsOH	H ₂ SO ₃	HBr	H ₂ O
CrO ₃	Al(OH) ₃	NH ₄ OH	KOH	Zn(OH) ₂	RbOH	Cu(OH) ₂	Ni(OH) ₂	Sn(OH) ₂	H ₂ CO ₃	HI	GeO ₂
MnO ₂	Fe(OH) ₂	FrOH	Cd(OH) ₂	Mn(OH) ₂	Pb(OH) ₂	HNO ₃	H ₂ SO ₄	H ₂ SiO ₃	H ₃ PO ₄	HF	Cu ₂ O
	As ₂ O ₅	BeO	B ₂ O ₃	As ₂ O ₅	TeO ₃	Cr ₂ O ₃	TiO ₂	Fr ₂ O	In ₂ O ₃	HgO	

Concluzii

Metodele interactive aplicate la disciplina chimie facilitează ameliorarea raporturilor morale dintre elevi și profesor, ca raporturi de comunicare și cooperare; elevii pun întrebări, nu își ascund neștiința, ajung la o atitudine sinceră și deschisă față de aprecierile profesorului, devin interesați în a ști cât au dobândit și la ce performanță ajung la fiecare oră de chimie.

Dezvoltarea capacităților de învățare ale elevilor în școala online

Prof. CODRUȚA – CORNELIA RUSU
Școala Gimnazială” Lucian Blaga” Bistrița, Jud. B-N

“ Lucrurile mărunte se obțin încet , dar nu obții nimic dacă stai pe loc “-Zig Zigăr

Un cuvânt pe buzele tuturor din luna martie 2020 , este ONLINE. În această teribilă perioadă, am constatat o utilizare în exces a verbelor : a fi, a avea , a iubi , a încuraja. Profesorul în perioada online și nu numai , trebuie să fie un model să-și controleze nemulțumirile și frustrările, să încurajeze punctele forte ale elevului , să-l responsabilizeze pe elev , să nu-l compare cu alt coleg , să-l laude , să nu-l critice și să-l aprecieze.

Comunicarea poate fi eficientă atât față- în- față , cât și online dacă îndeplinim câteva reguli de bază și să menținem o stare de bine :

- *Ne concentrăm pe ceea ce spune vorbitorul
- *Înlăturăm blocajele profesor –elev – părinte
- *Controlăm barierele interne
- *Atitudine pozitivă în permanență

Literatura reprezintă unul dintre domeniile fundamentale ale disciplinei Limba și literatura română , fiind captivant , dar și extrem de complex. Pentru unii dintre elevii contemporani , lectura textului literar nu este un element atractiv , nu le trezește interesul.

Unii elevi citesc operele din programă doar pentru a promova clasa sau examenele naționale , nu din plăcere sau pasiune. Noi profesorii , trebuie să îi apropiem pe elevi de carte și în acest sens trebuie să folosim diferite metode participative, active care să îi antreneze pe elevi și care să îi facă să cerceteze lumea textului

Pentru a menține interesul , implicarea și succesul elevilor la un nivel înalt de educație în cadrul lecțiilor online , am aplicat o metodă pedagogică cu rezultate foarte bune și anume Proiectul Online. La fiecare lecție online , fiecare elev a prezentat un miniproiect pe o anumită temă.

Elevii se vor ajuta de diferite aplicații informatice , pe care îl vor prezenta timp de 10 minute celorlalți elevi online. Fiecare proiect va avea următorul formulat :

4. Un videoclip
5. Prezentarea unei schițe logice specific temei
6. Exemplificarea modului în care noțiunile teoretice se întâlnesc în practică

Elevii adresează întrebări , sunt ajutați și de profesor , care va acorda note pentru fiecare proiect prezentat , implicarea elevilor și adresarea de întrebări.

Orele online sunt mai grele , necesită multă pregătire , multe soluții de rezervă în cazul în care nu avem internet . Am descoperit și lucruri bune . De exemplu , unii copii mai timorați la clasă și care participau mai puțin la ore , sunt mult mai spontani în mediul online. Copilul de azi nu mai este încântat de cretă , tablă , creion. El vrea să descopere singur , să afle noutăți .

Noi , pe lângă competențele vizate de noile programe, dezvoltăm și competența digitală care a căpătat amploare odată cu apariția școlii online.

Internetul a devenit canalul de comunicare educațional la nivel mondial, iar platformele e-learning precum Zoom sau Classroom au devenit indispensabile procesului de predare – învățare – evaluare. Învățarea on-line are atât avantaje cât și dezavantaje. Toate fișele de lucru , link-urile utile spre resurse de învățare sunt atașate de către profesori în clasele virtuale realizate pe platform Classroom.

Ca și dezavantaje , putem aminti faptul că unii elevi se confruntă cu confuzie și dezorientare și astfel apare lipsa de motivație. Sunt sărăcite relațiile interumane între elevi și profesori.

Experiența pandemiei a dezvăluit latențe ale profesorului , nevoit să se reorienteze în demersul didactic, uneori fără să realizeze dimensiunea schimbării de sine și a celor din jur.

Reconstruirea unei educații mai bune înseamnă abordarea factorilor de excluziune ca o prioritate.

Trecerea de la procesul instructiv- educativ desfășurat în cadrul grupului educational și bazat pe relații psihologice directe , nemijlocite ,de tipul față-în – față, la derularea activităților didactice, exclusiv prin mijloace moderne de comunicare online , poate conduce la schimbări perceptive ale paradigmei educaționale.

REPERE BIBLIOGRAFICE

Ceobanu C. , Cucos C.- Educația Digitala , Iași :Polirom , 2020

Livia –Silvia Marcu – Școala Online . Aspecte. Provocări. Soluții

Importanța parteneriatului grădiniță -familie în context post pandemic

Prof.înv.preșc.CORNELIA CĂRHAȚ
GPN Crainimăt Bistrița-Năsăud

Contextul actual, declanșat de pandemia COVID-19, măsurile întreprinse de societate în vederea depășirii unor situații limită create de starea în care trăim, au impus adoptarea unor noi modalități de comunicare și colaborare. Profesorii, elevii, părinții au încercat să se adapteze la noua realitate, cea a distanțării sociale, în care procesul educațional trebuie să continue în mediul online. Împreună cu părinții am cautat și găsit soluții pentru toate problemele, fiindcă într-un timp foarte scurt a trebuit să ne adaptăm cu toții noii situații.

În contextul nou generat, care a adus modificări semnificative atât în organizarea spațiilor din grădiniță, a programului zilnic și a modalității de desfășurare efectivă a activităților, cunoașterea copiilor și a familiilor, cu particularitățile lor, a devenit și mai importantă. Printre cele mai relevante informații pe care grădinița trebuie să le dețină cu privire la fiecare copil și la familia acestuia putem enumera:

- 6.a.i. **asteptările familiei** de la serviciile oferite de grădiniță sau de la instituția pentru educație timpurie, în perioada post pandemic;
- 6.a.ii. **informații privind particularitățile copilului** (vârstă, program de masă și somn, antecedente medicale, rutine, interese specifice);
- 6.a.iii. **dorintele pe care părintele le are** în raport cu îngrijirea, creșterea și educarea copilului său (menținerea unui anumit program; derularea unor activități specifice etc);
- 6.a.iv. **paternul educational functional** în familie (Cine se ocupă de copil? Cine va sta cu el acasă, în condițiile în care programul va fi organizat alternativ? Cine este *autoritatea*: mama sau tata? Cine îl îngrijește în mod curent și cine se joacă cu el? Cu ce anume se joacă și care este jucăria preferată? Cu ce tip de activități este obișnuit copilul? Ce nevoi speciale de susținere și îngrijire are?). Toate aceste informații pot fi obținute prin diverse modalități: formular de înscriere în grădiniță personalizat, un chestionar letric la intrarea copilului în grădiniță etc.
- 6.a.v. **relatiile stabilite în cadrul familiei** (Există alți frați? Cum relaționează cu aceștia? Își manifestă un atașament mai puternic față de o anumită persoană? Cum reacționează în momentele de separare? Cum a reacționat pe perioada pandemiei?)
- 6.a.vi. **modelele culturale** care definesc mediul familial al copilului (valori importante pentru familie, tip de alimentație, sărbători respectate în cadrul familiei, tip de adresare, modalitățile adaptative pe care le-a folosit familia în perioada de pandemie etc.);

Comunicarea și colaborarea în această perioadă dificilă au fost două elemente cheie, dar am reușit să fim aproape unii de alții prin intermediul online.

Comunicarea cu părinții constituie prioritatea colectivului de cadre didactice al unităților de învățământ din perspectiva redeschiderii grădinițelor. Pentru a ne asigura că fiecare copil beneficiază de educație conform posibilităților și particularităților sale, părinții trebuie antrenați în acest demers.

Pentru a comunica eficient cu părinții, adaptându-ne la cerințele actuale, este nevoie să știm foarte clar ce, cât și cum comunicăm. În funcție de frecvența/perioada de timp la care se asigură transmiterea acestor informații, comunicarea poate fi:

- comunicarea informațiilor de ordin organizatoric cu privire la desfășurarea activității din grădiniță, activități extracurriculare, care se desfășoară ori de câte ori este nevoie;

- comunicarea zilnică: transmiterea informațiilor de bază în ceea ce privește starea de sănătate a copilului, masa, somnul, activitatea copilului, semnalarea unor schimbări în comportament;
- comunicarea săptămânală: transmiterea informațiilor despre planificarea activităților instructiv-educative pe parcursul unei săptămâni.;
- comunicarea lunară: transmiterea informațiilor generale din cadrul ședințelor/ întâlnirilor cu părinții;
- comunicarea semestrială: transmiterea informațiilor referitoare la evoluția și progresul copilului.

La nivelul grădiniței noastre, comunicarea unor hotărâri, decizii, mesaje de informare, reguli de distanțare, regulile și procedurile proprii grădiniței și ale unității de învățământ, programul zilnic, modul de realizare a rutinelor, pot fi transmise prin intermediul unor anunțuri tipărite și afișate la avizierul grădiniței. De asemenea, aceste mesaje pot fi transmise și prin intermediul platformelor WhatsApp, Zoom, Messenger, Facebook.

Părinții au dreptul și obligația de a participa la procesele de învățare ale copiilor lor, iar această mare provocare rezidă în realizarea angajamentului într-o manieră optimă și într-un parteneriat solid. În contextul reactualizării anumitor documente, acorduri, contracte, formatul electronic al acestora poate fi pus la dispoziția părinților prin intermediul grupurilor create pe diferite platforme.

Consilierea părinților, informările periodice privind adaptarea copilului și progresele acestuia pot fi realizate cu ușurință prin intermediul unor scrisori de corespondență sau întâlniri online. Indiferent de provocările acestei perioade consider că desfășurarea activităților în mediul online a fost un bun prilej de testare și depășire a propriilor limite, de reinventare și nu în ultimul rând de conectare la tot ceea ce înseamnă tehnică modernă.

BIBLIOGRAFIE:

- Ecaterina Adina Vrășmaș, Consilierea și educația părinților, București, Editura „Aramis”, 2002;
 Ecaterina Adina Vrășmaș, Educația copilului preșcolar, București, Editura Pro Humanitate, 1999;
 Gould, Terry, (2012) *Transition in the Early Years – From Principle into Practice*, Featherstone
Starting Strong 2017, Transitions from Early Childhood Education and Care to Primary Education, OECD <http://www.oecd.org/publications/starting-strong-v-9789264276253-en.htm>
Starting Strong 2017, Key OECD Indicators on Early Childhood Education and Care, OECD <http://www.oecd.org/education/starting-strong-2017-9789264276116-en.htm>
 Vrânceanu, M., *Ghid pentru cadrele didactice de la grupele de creșă*, Chișinău, 2017.

Instrumente on-line pentru dezvoltarea capacităților de învățare a elevilor

Profesor pentru învățământul primar: DORINEL COSACU
Școala Gimnazială Ruget, Roșia de Amaradia, Gorj

Pentru a înțelege specificitatea procesului de instruire online, pentru a-l putea organiza, conduce și controla este importantă cunoașterea unor termeni specifici care vor fi definiți în cele ce urmează, conform resurselor bibliografice: „Instruirea reprezintă activitatea principală realizată în cadrul procesului de învățământ, conform obiectivelor pedagogice generale elaborate la nivel de sistem, în termeni de politică a educației.”

Instruirea online se referă la instruirea care se desfășoară prin intermediul unui calculator

conectat la o rețea, conținutul educațional putând fi sub forma unei lecții tradiționale sau a unei sesiuni de lucru colaborativă, realizată cu ajutorul tehnologiilor de comunicație. Materialele educaționale pot fi prezentate sub formă de text, grafice, materiale audio, video.

Termenul de sistem de instruire online desemnează un ansamblu de tehnologii, proceduri,

mijloace, participanți care conlucrează pentru atingerea obiectivelor procesului de instruire. Platforme de e-Learning Open Source Platforma Moodle Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment (Moodle) este un pachet software destinat producerii de cursuri bazate pe Internet, oferind un bun suport pentru securitate și administrare și având conturată o comunitate amplă de utilizatori și dezvoltatori.

Sistemul Moodle pleacă de la ideea că orice participant la un curs poate fi în același timp

elev și profesor, înlăturând imaginea profesorului ca „sursă de cunoștințe” și promovând-o pe cea a profesorului ca modelator de personalități, care lucrează într-o manieră particulară cu fiecare student pentru a-l ajuta să dobândească deprinderile și cunoștințele de care este interesat, și care moderează discuțiile și activitățile într-o manieră care ajută studenții să colaboreze pentru a atinge în mod colectiv obiectivele generale ale cursului. Sistemul Moodle oferă un cadru pentru dezvoltare și utilizare de materiale și metode moderne de lucru, dar și de adoptare a unei pedagogii care stimulează creativitatea. Ieducat – portalul ofertei de cursuri: www.leducat.ro Ieducat este un portal specializat în prezentarea ofertelor de cursuri, promovând perfecționarea în anumite domenii de interes general. Conține informații utile despre planificarea carierei și mediului educațional, precum și numeroase resurse, dispunând și de un asistent online. Are următoarele secțiuni:

1. Oferta de cursuri – sunt prezentate oferte de cursuri din domenii ca: economic, sociouman, IT&C (Information Technology and Communications), limbi străine, calificare. Este descris modul de alegere a unui curs, sunt prezentate cursurile online gratuite, există un program special de consiliere, se poate consulta piața locurilor de muncă sau se afla cum se redactează un CD. Această secțiune prezintă și câteva aspecte negative: unele cursuri, informații despre anumite domenii, cursuri sau furnizori de instruire lipsesc, ele existând doar cu titlul (exemplu: proprietate intelectuală).
2. Planificarea carierei – sprijină pe cei aflați în procesul de consolidare a carierei oferind detalii despre:
 - managementul carierei – ajută în alegerea unei cariere optime, în condițiile în care condițiile pieței de muncă se schimbă;
 - consilier de carieră – stabilește obiectivele de carieră, abilitățile și aptitudinile necesare;
 - programe de

- consiliere – clasic sau online; • societăți de plasare – oferă adrese Web ale celor mai importante societăți de plasare din țară, locuri de muncă, burse, studii în străinătate;
3. Editor – secțiune destinată publicațiilor educaționale;
 4. Mediul educațional – cuprinde știri, informații, legi, ordonanțe, acte normative din domeniul educației. Fig. 1 – 1educat – portalul ofertei de cursuri: www.1educat.ro Proiectul Școala Online: <http://www.e-scoala.ro/> Proiectul Școala Online oferă resurse gratuite utile elevilor, studenților, profesorilor, persoanelor dornice de instruire și informare: dicționare, biblioteci, eseuri, referate, cursuri, consiliere pentru e-learning și altele. Acest site este conceput pentru a fi o platformă deschisă, oricine putând să contribuie la dezvoltarea și la distribuirea lui pe Internet. A fost realizat prin colaborarea unei echipe formate din elevi, studenți și profesori. Scopul Școlii Online este sporirea eficienței procesului de învățare în școli prin oferirea de informații ce vin în sprijinul sau completarea celor predate la clase, punerea la dispoziția profesorilor a unor modalități moderne de predare și evaluare, încurajarea comunicării pe teme didactice prin intermediul forumului. Printre cele mai importante și utile secțiuni amintim: lecții virtuale, referate online, jocuri, download gratuit a unor prezentări didactice multimedia și programe, forum sau ajutor în utilizarea sitului. Având un aspect clar și atractiv, conținutul sitului se îmbogățește permanent cu ajutorul numeroșilor colaboratori, oricine putând să adauge noi referate sau programe cu caracter cultural sau educațional. Trebuie subliniat, însă, că realizatorii sitului nu garantează corectitudinea tuturor informațiilor. De asemenea, ar fi de dorit un design uniform al lecțiilor din diverse domenii, precum și îmbunătățirea designului paginii principale.

eTwinning este un program educațional care pune la dispoziția tuturor cadrelor didactice din Uniunea Europeană un mediu virtual și instrumente online pentru derularea de proiecte școlare. Portalul eTwinning (www.etwinning.net) este disponibil în 25 de limbi europene și oferă oportunități deosebite oricărui profesor să găsească parteneri pentru proiecte, să participe în grupuri, ateliere de lucru, evenimente, camere ale profesorilor și seminarii de formare, să progreseze, să fie la curent cu ultimele noutăți, să beneficieze de sprijin și de resurse puse la dispoziție de alți utilizatori ai platformei. Învățarea interactivă, colaborarea cu elevi din alte școli similare europene, exersarea limbilor străine, dezvoltarea gândirii critice, a abilităților TIC și a lucrului în echipă sunt doar câteva din avantajele pe care le are un elev implicat într-un proiect eTwinning.

O echipă alcătuită din specialiști TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație și ISE- Institutul de Științe ale Educației, a derulat o cercetare pe tema implicării profesorilor din școlile românești în programul eTwinning. Proiectele eTwinning nu sunt doar niște activități în sine, ci produsele lor sunt integrate și valorificate mai departe de către participanți pentru îmbunătățirea calității în educație. De fapt, cerințele actuale sunt de a integra în curriculum-ul obligatoriu proiectele colaborative online eTwinning, deci trebuie să crească numărul celor care implementează astfel de parteneriate.

Concluzii

Beneficiile platformei eTwinning pentru elevii implicați în proiecte on-line de învățare prin colaborare la nivel european sunt foarte mari datorită unor factori cum ar fi: oportunitatea de a interacționa cu elevi și profesori din alte țări europene, suport didactic și tehnologic oferite de portal la cele mai înalte standarde europene, instrumente inovatoare de lucru, abordare inter și transdisciplinară a temelor alese, munca în echipă, stimularea interesului și a gândirii critice, ocazia de a purta un dialog constructiv, aprofundarea cunoștințelor, valorificarea aptitudinilor și a creativității participanților.

BIBIOGRAFIE:

- <http://www.e-scoala.ro/> Proiectul Școala Online
- etwinning.ro/eTw_RO12_raport_preliminar.pdf
- www.1educat
- www.edu.ro

Exemple de bune practici în pregătirea elevilor la disciplina limba și literatura română cu ajutorul platformei NEARPOD

Prof. Dr. CRISTINA GABRIELA NEMEȘ
Liceul Tehnologic "Liviu Rebreanu Bălan"

Ca și cadru didactic am căutat o platformă care să conțină diferite instrumente, aplicații, conținuturi și scenarii didactice pe care le-aș putea folosi în cadrul orelor de Limba și literatura română. Mi-am dorit să nu lucrez doar pe classroom și meet, ci am căutat diferite metode, astfel încât orele să fie atractive și interactive. În plus, tot ceea ce știam despre evaluare, inclusiv, la această disciplină, era faptul că trebuia să aplic un test de tip grilă.

Pentru mine a fost o adevărată provocare să găsesc o platformă care să mă ajute să creez o lecție, de la început, până la sfârșit; mai mult, să găsesc o modalitate de evaluare, astfel încât, să pot corecta pe baza baremului de corectare și evaluare.

De exemplu, pentru un anumit segment al lecției utilizam padllet-ul după care evaluarea elevilor o realizam pe Quizz, ceea ce era destul de complicat, mai ales că testele erau de tip grilă, însă itemii noștri la bacalaureat sunt un pic diferiți, se pliază pe cerințe de tipul: să redacteze un text de tip argumentativ sau să comenteze un text la prima vedere sau să redacteze un eseu. Am căutat și am găsit această platformă minunată care simt că mi se potrivește cel mai bine.

Ce este NEARPOD?

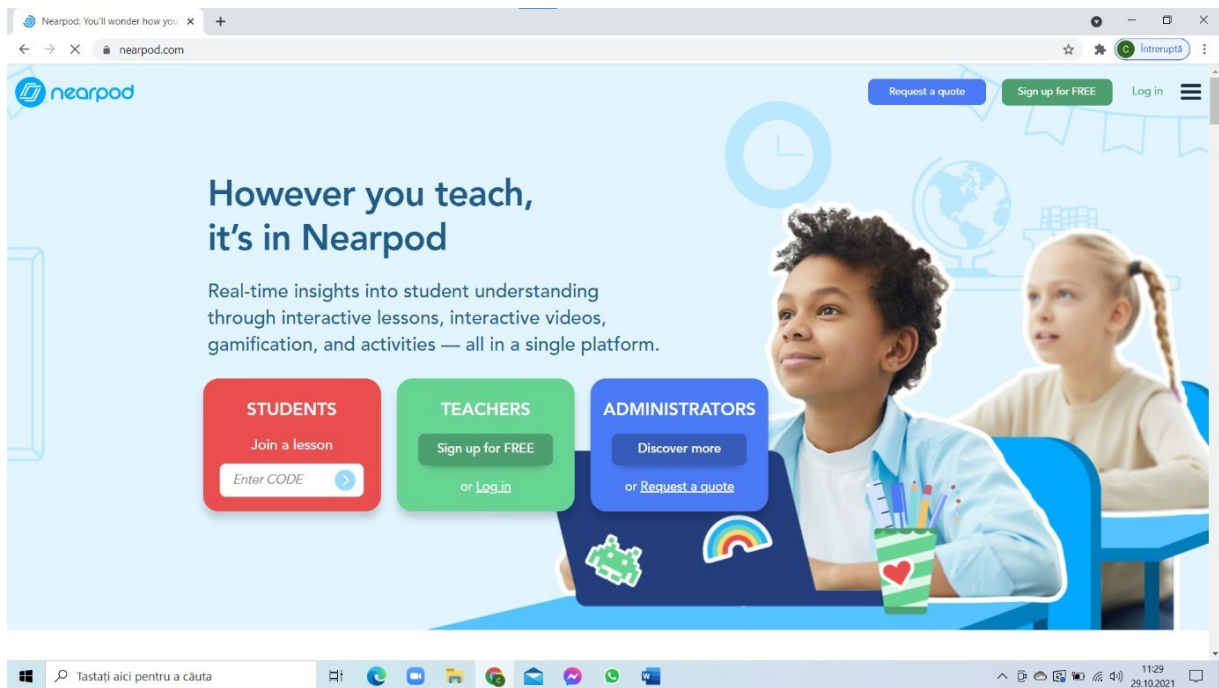
O platformă interactivă de origine americană. A apărut în Florida, 2012 și are foarte multe avantaje:

7. poate fi folosită, atât în sistem online, cât și față în față, la școală, însă, în acest caz, elevii ar trebui să aibă la dispoziție dispozitive cu ecran mare, gen tablete, calculatoare sau laptopuri;
8. este gratuită, profesorul își poate face cont pe platformă iar elevii se vor alătura lecției cu ajutorul unui link care poate fi postat în fereastra de conversație a meet-ului. Platforma generează și un cod care poate fi oferit elevilor.
9. lecțiile sunt interactive, interesante, distractive, nu pot fi plictisitoare deoarece toți elevii vor participa la lecție, nu au cum să se sustragă unei activități deoarece platforma îmi indică dacă acesta lucrează sau are alte preocupări. Cu ajutorul unui becuț, fie roșu, fie verde.
10. platforma generează un raport al lecției care îmi arată exact gradul de implicare al fiecărui elev, cum lucrează-corect sau face greșeli. Eu pot descărca acest raport și pot corecta conform baremului de corectare.

Ce conține platforma?

De toate. Webinarele sunt ținute în limba engleză și dacă nu se poate participa direct, se poate viziona înregistrarea. Participarea este gratuită iar cursantul are posibilitatea de a obține un certificat de participare. În plus, sunt organizate diferite activități: tabere de vară, de iarnă etc. În cadrul sesiunilor participă profesori de specialitate care prezintă utilizarea platformei la disciplina predată.

Așa arată interfața platformei, accesând următoarea pagină: www.nearpod.com

Profesorul poate face cont cu adresă de gmail, utilizând contul personal sau al școlii. Se poate lucra cu ușurință pe testele de antrenament: redactarea unui text argumentativ sau eseu și se poate corecta conform baremului.

Testele pot fi susținute tot pe platformă iar corectura se realizează direct pe raportul sesiunii.

În funcție de conținuturi aleg activitățile și încep să proiectez lecția sau testul.

După finalizare, pot previzualiza sau edita, dacă doresc să modific ceva în conținut.

La final, voi salva conținutul dorit.

Answers	% Selected
A "Cuvinte alese" (1927)	0%
B "Cuvinte potrivite" (1956)	14.3%
C "Cuvinte potrivite" (1927)	71.4%
D No Answer	14.3%

Redactarea unui eseu presupune respectarea unui anumit număr de cuvinte, însă platforma poate oferi un instrument de lucru, anume, un video interactiv prin intermediul căruia

profesorul poate împărți sarcini de lucru distincte. De exemplu, în primă fază, s-ar putea opri la partea introductivă a eseului, iar aici, elevul, cunoscând deja baremul de corectare, va reuși să încadreze opera literară într-un curent literar sau perioadă literară. Vizionând o parte a operei literare, la un moment dat, profesorul ar putea genera un câmp de lucru pe baza unei cerințe, astfel încât acesta să rezolve cerința solicitată.

La finalul lecției, platforma generează automat un raport al lecției care oferă date despre: prezența elevilor logați; sarcinile de lucru formulate și rezolvate; ponderea rezolvării acestor exerciții și, mai mult, profesorii vor putea corecta răspunsurile elevilor după baremul de corectare și notare după care elevii vor fi notați la examenul de Bacalaureat. Acest raport oferă informații la modul general, pentru toată clasa dar și pentru fiecare elev în parte.

Instrumente de lucru generate de platformă: găsește perechea potrivită unde elevul poate găsi corespondentul unui cuvânt prin asocierea unei imagini, de exemplu: un curent literar la care trebuie să-i găsim trăsăturile sau motive literare asociate cu tema literară, la fel de bine am putea asocia personajele dintr-un roman, fie după tipologii, fie după statut social sau după locul pe care îl ocupă în opera literară.

Prin urmare, platforma nearpod oferă foarte multe avantaje profesorilor, în special profesorilor de Limba și literatura română.

Eficientizarea învățării on-line prin cunoașterea orizontului local de către elevi

Prof. învă. primar DANIELA MONICA BACIU,
Școala Gimnazială Șieu Măgheruș

Școala on-line a fost o provocare atât pentru mine ca și profesor, cât și pentru elevii mei, din mai multe puncte de vedere. Nu-mi propun să vorbesc despre dificultățile cu care m-am confruntat, dar știu că am reușit treptat să le depășesc, gândindu-mă în primul rând la responsabilitatea pe care o am față de elevii mei: de a le oferi sprijinul zilnic în învățare, de a învăța unii de la alții, de a ne adapta mereu.

Implicarea elevilor în realizarea materialelor-suport de învățare

Utilizarea unui suport vizual în învățare și implicarea elevilor în realizarea materialelor-suport de învățare eficientizează învățarea. Spre exemplu contribuția pe care aceștia o aduc la formarea unui album foto pe o temă de interes în colaborare cu învățătorul clasei (prin realizarea, trimiterea unor poze) are multiple valențe formative: favorizează dezvoltarea orizontului de cunoaștere al elevilor (suport al cunoașterii și informării), ne oferă date utile despre cunoașterea elevilor (activități preferate, preocupări, interese), ușurează intercunoașterea elevilor, le exersează comunicarea, îi implică activ în activitățile de învățare. Am observat că elevii sunt dornici/mândri să-și prezinte în imagini preocupările cotidiene, animalele din gospodărie, plantele/florile din grădină. Alteori, pozele prezentate îi ajută să-și depășească timiditatea, să se simtă utili, apreciați de colegi, să își dovedească calitățile, să își identifice emoțiile, să vorbească despre planurile lor de viitor. Utilizate integral sau parțial, aceste albume pot fi folosite cu succes în orice moment al lecției, le orientează cunoașterea și înțelegerea unor fenomene întâlnite de ei în natură, le formează atitudini, valori, atitudini pozitive de relaționare. Sunt un sprijin real în realizarea unor texte, compuneri, le sistematizează și le fixează achizițiile dobândite. Elevii care participă la realizarea portofoliului clasei pot fi recompensați cu calificative pentru prestația lor. Personal le-am utilizat cu succes, în activitățile de învățare de la clasă, în funcție de obiectivele propuse, în miniproiectele educaționale, în activitățile extracurriculare, și adeseori ca modalitate de relaxare, de dinamizare a lecției.

Exemple de itemi practico-aplicativi utilizați în perioada de pandemie în școala on-line

a.Participă și tu la portofoliul clasei! (îndemnul este același pentru fiecare item)

Trimite câteva poze realizate de tine cu florile/plantele/pomii din grădina ta! Le vei prezenta în fața colegilor tăi!

b.Trimite câteva poze realizate de tine cu animalele din gospodăria ta /a vecinului. Le vei prezenta în fața colegilor tăi!

c.Trimite câteva poze cu activitățile pe care le faci tu în gospodăria ta. Le vei prezenta în fața colegilor tăi!

d.Trimite câteva poze realizate de tine cu schimbările petrecute în natură observate de tine. Le vei prezenta în fața colegilor tăi!

e.Trimite câteva poze în care prezinți cum ți-ai ajutat părinții la pregătirile de Crăciun (împodobirea bradului, a casei, realizarea unor preparate culinare, primirea colindătorilor, mersul la colindat). Le vei prezenta în fața colegilor tăi!

f.Trimite câteva poze din vacanța de vară. Le vei prezenta în fața colegilor tăi!

Ilustrez două situații de activități extracurriculare în care am utilizat portofoliul foto.

1.Participă și tu la portofoliul clasei!

Trimite câteva poze cu activitățile pe care le faci tu în gospodăria ta. Le vei prezenta în fața colegilor tăi!

Itemul l-am formulat anual și ne-am bucurat de fiecare dată de valențele lui formative. Exemplific prin albumul foto realizat de elevi, în activitatea extracurriculară „Azi gospodarul casei, mâine fermier”, activitate de susținere a miniproiectului POCU *Mărul-izvor de sănătate* (2021) Toate pozele au fost realizate în perioada de pandemie, în perioada on-line. În portofoliul realizat în colaborare cu elevii și familia acestora, elevii și-au prezentat activitățile prin care își ajută părinții. Intitulat **Gospodarii clasei, copii cu care ne mândrim**, copiii sunt un exemplu pentru colegii lor din clasă și de pretutindeni.

2. Valorificarea drumețiilor realizate cu elevii . Cunoașterea orizontului local

Consider că orice elev are nevoie să cunoască comuna în care trăiește: instituții, monumente istorice, resurse naturale, altfel nu le poate nici aprecia, nici proteja. Pentru a valorifica drumețiile locale realizate cu elevii în perioada de pandemie, în perioada octombrie 2020-iunie 2020 am conceput Proiectul educațional **Drumeție și cunoaștere**, în mai multe etape.

1. Proiectul educațional Drumeție și cunoaștere și-a propus să implice elevii în activități de observare și realizare de poze în timpul drumețiilor locale, care prin valorificarea lor să favorizeze accesul la cunoașterea orizontului local al comunei: identificarea principalelor instituții locale și a rolului acestora, identificarea obiectivelor nou construite în comună, a căilor de comunicație ale comunei, a monumentelor istorice ale comunei natale, a surselor/resurselor naturale existente pe teritoriul comunei, a obiectivelor industriale din comună. Identificarea căilor de comunicație ale comunei. (soseaua europeană)

Calendarul activităților/indicatori propuși:

1. Drumeție în vecinătatea Școlii Gimnaziale Șieu Măgheruș (oct. 2020)
2. Prelucrarea materialelor realizate (noiembrie) și prezentarea lor (decembrie 2020)
3. Drumeție la Parcul Dendrologic Arcalia (iunie 2021)

Rezultate concrete: Realizarea unui album foto, transformat într-un material Power Point pentru prezentare.

Elevii clasei au realizat poze, pe care le-am atașat materialului realizat. Prezentarea portofoliului foto a oferit elevilor informații importante legate de instituțiile comunei (școala, grădinița, primăria, dispensarul, poliția, poșta), legate de monumentele istorice ale comunei (Monumentul eroilor, Biserica Ortodoxă, Biserica Penticostală, Biserica săsească, Bisericile Ortodoxe din localitățile Chintelnic, Sărățel, Arcalia), aspecte legate de cultivarea terenurilor din comună, fenomene de eroziune, efecte ale anului ploios, surse de apă ale comunei (Râul Șieu, Pârâul Vâlcea, izvoare cu apă dulce și sărată, lacul sărat din Sărățel), vegetație (plante iubitoare de apă, vegetația din jurul bălților). identificarea resurselor naturale ale comunei și realizarea unor investiții prin proiecte europene (Drumul de centură al comunei, podul peste râul Șieu), căi de comunicație ale comunei (DN 17, calea ferată, drumul de centură)

Biserica Ortodoxă Șieu Măgheruș Monumentul Eroilor

Biserica săsească

Șoseaua de centură Șieu Măgheruș Podul peste Șieu (în lucru) Livadă intensivă uscată
Pozele realizate de elevi despre sursele de apă ale comunei au fost valorificate demarând un nou miniproiect educațional, **Apa-sursă de viață**, prezentat și în cadrul Cercului Pedagogic Bistrița, din luna februarie 2021.

Perioada de derulare: octombrie-februarie 2021

Profesor coordonator: prof. înv. primar: Baci Daniela Monica

Grup țintă: Elevii clasei a III-a de la Școala Gimnazială Șieu Măgheruș, părinții

Competențe specifice:

2.1. Identificarea etapelor unui demers investigativ vizând mediul înconjurător pe baza unui plan dat

2.5. Prezentarea concluziilor demersului realizat pe baza unui plan dat

3.2. Recunoașterea consecințelor propriului comportament asupra mediului înconjurător

Obiective operaționale:

- să identifice sursele de apă din orizontul local, importanța lor pentru om și ecosistemul natural

- să realizeze poze cu sursele de apă din satul natal, impactul realizat pe timp de secetă sau inundații, efectul ploilor abundente asupra terenurilor agricole,

- realizarea unor articole legate de calitățile apei potabile, fenomenele de poluare și impactul asupra sănătății omului, curiozități, utilizând diferite surse de informare (cărți, articole, internet, realizarea de poze)

- să identifice relații între sursele de apă și ecosistemul creat

- să realizeze un portofoliu electronic/panou cu produsele realizate: materiale informative, curiozități, poze, desene, afișe

- să și prezinte materialele realizate, făcând schimb de informații dobândite în diferite contexte de învățare

Activitate de grup realizată pe trei grupe

Activitățile propuse

- Realizarea unei drumeții în localitatea Șieu Măgheruș (octombrie 2020) realizarea de poze în fiecare sat
- Realizarea materialelor informative (noiembrie –decembrie 2021)
- Prezentarea materialelor realizate, realizarea panoului expozițional (ianuarie 2021)
- Prezentarea portofoliului foto. Concluzii. (februarie 2021)

Rezultate concrete:

14 elevi implicați, 6 articole realizate, un portofoliu cu poze, un panou expozițional

Materiale informative realizate: Efectele benefice ale apei potabile pentru un stil de viață sănătos Ce conțin organele corpului uman?, Poluarea apei, consecințe, Curiozități despre apă. Efectele benefice ale apei termale, Izvoarele sărate din Șărățel și de pe valea Măgherușului

Realizarea unui material Power Point cu sursele de apă ale comunei, album foto digital, portofoliu cu desene (Balta, Cum economisim apa?, Să păstrăm apele curate!)

VALORI:

Promovarea unor atitudini pozitive de respect și protejare a resurselor naturale

Identificarea unor modalități reale de valorificare a resurselor de apă existente în comună

Conștientizarea consecințelor nefaste ale unui comportament pasiv, indiferent sau distructiv față de protejarea resurselor de apă

Evaluarea proiectului: prezentarea articolelor desenelor/afișarea lor, a materialului Power Point

Felicităm elevii implicați în realizarea pozelor, articolelor și desenelor, dar și celor care s-au implicat în prezentarea materialelor.

Dezvoltarea capacităților de învățare ale elevilor în școala online Școala online, o provocare pentru dascăli și elevi

Profesor: DANIELA NĂSTĂSESCU
Colegiul Național” Nicolae Grigorescu „– Câmpina, Jud. Prahova

Folosirea tehnologiilor moderne în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție firească la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Nu este un proces ușor, dar dificultățile pot fi depășite având în vedere potențialul acestui tip de cunoaștere. Elevii din ziua de astăzi sunt diferiți de generația părinților și a bunicilor lor. Majoritatea acestora, mai ales în mediul urban, au deja ca rutină folosirea internetului și a e-mailului, a sms-urilor sau a rețelelor de socializare de tip Yahoo sau Facebook. Acest mod de comunicare se face simțit și în modul lor de a învăța. Chiar dacă profesorul folosește sau nu la clasă tehnologia informației și a comunicării (TIC), elevii menționați vor folosi cu siguranță acasă mijloacele moderne de informare ca sprijin pentru teme.

Că vrem sau nu vrem, când se schimbă contextul de viață, se schimbă și felul în care elevul învață. Profesorul trebuie să se simtă liber să răspundă critic, dar în același timp creativnoilor tehnologii și sub nici o formă nu poate să ignore acest aspect dacă vrea să comunice cu elevii.

În contextul transformărilor actuale din educație, atenția cadrelor didactice se concentrează pe fenomenul de digitalizare și metodele de predare folosite, astfel încât procesul educațional să nu fie afectat din punct de vedere calitativ.

Pentru a realiza această “digitalizare”, nu este de ajuns să dispunem de resursele materiale necesare, ci este obligatoriu ca și persoanele implicate în acest proces să dețină abilitățile necesare lucrului în mediul on-line.

Dezvoltarea educației în direcția dialogului nu poate fi decât rezultatul unui mod de predare-învățare-evaluare la un nivel de conceptualizare mai ridicat decât în trecut. Pentru că dialogul presupune deschidere, lărgirea orizontului și adâncime, acest mod de învățare este atât o direcție individuală pentru elev, cât și una socială pentru școală ca întreg.

În tradiția socio-culturală, TIC este definită ca mijloc de mediere pentru cunoaștere, iar din perspectiva dialogică, e văzută ca mijloc de deschidere, adâncire și lărgire a spațiilor de dialog. Nu trebuie să uităm că învățarea nu presupune doar acumulare de cunoștințe, ci creștere, îmbogățire, evoluție. Până la urmă, nu e nimic nou sub soare, deci nici tehnologiile moderne nu sunt ceva ieșit din comun. Papirus și hârtie, cretă și carte tipărită, retroproiectoare, jucării și emisiuni educative, toate au fost văzute ca inovații la început. PC-ul, Internetul, CD-ul și mai noile tehnologii complementare mobile sau wireless nu sunt decât cele mai noi dovezi ale creativității umane pe care le putem vedea în jurul nostru. Ca și celelalte inovații menționate, acestea pot fi asimilate în practica pedagogică fără să afecteze fundamentele învățării.

Școala trebuie privită ca un laborator ce permite elevilor să descopere, să cerceteze, să experimenteze și să evolueze în ritmul individual de învățare, cu sprijinul profesorului care are rolul de a crea scenarii reale de învățare. Așadar, în condițiile actuale, profesorul trebuie să

găsească metodele potrivite pentru a putea susține la același nivel calitatea procesului educațional. Predarea în mediul online pune la încercare atât capacitatea profesorului cât și pe cea a elevului de a se adapta la noile condiții și de a-și pune în valoare creativitatea și inventivitatea. Orele clasice, închise, trebuie înlocuite cu lecții de tip “open up” care permit elevilor să primească informațiile de bază într-un timp relativ scurt, aceștia urmând să aprofundeze noțiunile respective asincron. Prin urmare, rolul primordial al profesorului nu mai este acela de a transmite informații rigide, ci mai ales de a ghida elevul în procesul de învățare.

În ceea ce privește evaluarea, profesorul trebuie să țină cont de finalitatea actului educațional, conștientizând că elevul trebuie să învețe, pe lângă altele, și abilități esențiale generale precum comunicarea, colaborarea, gândirea critică sau rezolvarea de probleme. Pentru

a obține rezultate cât mai bune, procesul de învățare nu trebuie să fie rigid, ci din contră, să permită elevului să experimenteze, să se dezvolte profesional, acesta fiind astfel mai implicat în procesul de învățare. Soluția de menținere a unui nivel ridicat de implicare din partea elevilor pare să fie stimularea gândirii critice și creative a acestora deoarece creativitatea combină în mod ideal cunoștințele tehnice cu motivația și imaginația. Pentru a conduce procesul educațional în această direcție, profesorul trebuie să ajute elevii să înțeleagă noțiunile, prin acceptarea punctelor de vedere diferite, prin organizarea, moderarea și dirijarea activităților și prin promovarea învățării prin colaborare.

O variantă prin care profesorul poate stimula gândirea creativă și critică a elevilor, este și învățarea bazată pe metoda proiectelor, ce constă în rezolvarea problemelor din viața reală prin sarcini ce implică elevii în derularea unor activități colaborative ce sprijină dezvoltarea capacității acestora de a identifica soluții pentru problemele date. Temele unor astfel de proiecte trebuie să implice găsirea unor legături concrete cu viața reală, sarcinile de învățare fiind elementul de bază, scopul fiind de a realiza conexiuni între elemente, de a sintetiza și organiza informații din diverse domenii de interes.

Versatilitatea cadrului didactic trebuie să se evidențieze și în ceea ce privește adaptarea metodelor de evaluare utilizate. În afară de cunoscutele metode clasice de evaluare, există și metode adiacente care pot fi utilizate cu succes în mediul de învățare virtual. Una dintre aceste metode este portofoliul adnotat, ce permite profesorului să identifice nivelul de creativitate al elevului, sarcina acestuia din urmă fiind de a structura imagini, materiale, idei corelate cu subiectul discutat sub forma unui raport scris. Un astfel de raport oferă profesorului și informații referitoare la nivelul de înțelegere pe care l-a atins elevul în raport cu subiectul respectiv.

Evaluarea online, bazată pe utilizarea calculatorului, poate fi considerată a fi bazată pe o anumită rutină, ce constă în generarea unor itemi predefiniți, însă acest tip de evaluare poate îmbogăți într-o oarecare măsură experiența elevilor. Evaluarea online se rezumă în general la efectuarea unei evaluări formative, avantajul imediat fiind obținerea rapidă a unui feedback referitor la nivelul de înțelegere a temelor parcurse. Profesorul modern trebuie să țină cont de faptul că evaluarea nu este un instrument de contabilizare și clasificare a rezultatelor, ci un instrument care ajută profesorul să identifice nivelul de înțelegere al elevilor, permițându-i acestuia să deruleze anumite acțiuni cu scopul de a remedia carențele, acolo unde este cazul.

În concluzie, școala modernă trebuie să fie locul în care elevii cercetează, își dezvoltă capacitățile de învățare online, își dezvoltă personalitatea și modul propriu de gândire sub îndrumarea profesorului, care coordonează activitățile educaționale. Metodele și strategiile de predare trebuie să fie adaptate condițiilor de lucru și necesităților individuale ale elevilor și să susțină dezvoltarea competențelor-cheie de bază precum comunicarea, colaborarea, creativitatea și gândirea critică. De asemenea, în tot procesul educațional trebuie să se țină cont de faptul că tocmai modul diferit de a gândi îi ajută pe elevi să evolueze, așadar profesorul nu trebuie să clasifice drept greșite anumite idei, ci să încerce să îndrume elevul spre a găsi soluția la problema propusă.

Motivație și învățare în școala online

Prof. învă. primar DORINA PODINA
Colegiul Național "Andrei Mureșanu" Bistrița

Odată cu începutul pandemiei, pentru școala românească a apărut o nouă provocare: școala online. Profesori, elevi, părinți au fost puși în fața unui element de noutate. La început, totul părea ceva temporar, cursurile fizice urmau să se suspende pentru o perioadă de timp și elevii să se reîntoarcă repede la școală. Dar iată că nu a fost așa! Pandemia a durat mai mult decât ne așteptam. Dincolo de problema accesului la internet și tehnologie a elevilor, a competențelor digitale ale elevilor și profesorilor se nasc și alte întrebări: Cât de motivați au fost elevii să învețe în mediul online? Cât de pregătiți au fost profesorii să predea în online? Pornind de la aceste întrebări, mi-am propus să scriu despre relația dintre motivație și învățare în școala online.

"Învățarea poate fi definită ca o schimbare comportamentală relativ permanentă, determinată de exercițiu", iar *"motivația este unul dintre cele mai importante prerechizite ale învățării"*. (V. Mih, Psihologia educației, 2004). Motivația este motorul care pune în mișcare comportamentul, care îl orientează spre realizarea unui anumit scop. În „Marele Dicționar al Psihologiei”, motivația este definită ca o sumă de *„procese fiziologice și psihologice responsabile de declanșarea, menținerea și încetarea unui comportament, ca și de valoarea apetitivă sau aversivă conferită elementelor de mediu asupra cărora se exercită acel comportament”* (Larousse, Marele dicționar al psihologiei, 2006). Astfel, motivația este cea care influențează procesul de învățare și rezultatele acestui proces.

Existența unei relații între cele două constructe este prezentă în literatura de specialitate. Astfel, în perioada 2015 – 2016, Institutul de Științe ale Educației, a derulat studiul *"Motivația elevilor și învățarea"*. Echipa de cercetători și-a propus să dezvolte un instrument prin care să sondeze principalii factori care favorizează creșterea motivației pentru învățare a elevilor, să identifice cele mai întâlnite strategii de motivare din școală, dar și să elaboreze anumite recomandări profesorilor și elevilor pentru creșterea gradului de motivație și autonomie în învățare. În anul 2011, s-a desfășurat un alt studiu privind *"Motivația în învățare"*, eșantionul fiind alcătuit din 690 de elevi de gimnaziu și liceu, 420 de cadre didactice și 420 de părinți, derulat de Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională.

Desigur, motivația influențează învățarea atunci când cursurile se țin online, la fel ca atunci când acestea se desfășoară fizic, la școală. Elevii trebuie să fie motivați să învețe, să asimileze cunoștințe, să le aplice.

Când vorbim despre *învățare*, ne gândim la o activitate prin care se obțin achiziții, la un proces prin care omul își transformă comportamentul, la dobândire de noi experiențe, adaptare, însușire a cunoștințelor și dobândire a deprinderilor, relație cu mediul și cu ceilalți, conștientizare, aplicare, iar *motivația*, ne duce cu gândul la mobilizare, implicare, stărnirea curiozității, recompensă, rezultate, aspirații, întărirea comportamentului.

Odată cu intrarea în starea de urgență în martie, 2020, cursurile față în față din școala românească s-au suspendat, iar pentru profesori, elevi și părinți a apărut o situație inedită: școala online.

Studii ca *"Școala online. Elemente pentru inovarea educației"* (mai 2020) și *"Un an de școală online – Premise pentru inovarea educației"* (martie 2020 – februarie 2021) au relevat aspecte pozitive și negative ale școlii online, văzute de profesori și elevi.

Aceste studii au evidențiat faptul că elevii care au rezultate bune la învățatură atunci când școala se desfășoară în format fizic, obțin rezultate bune și când școala se desfășoară în format online, fiind motivați și pregătiți să utilizeze tehnologia în învățare. În schimb, elevii cu

rezultate mai puțin bune, deși se descurcă cu tehnologia, au acces la ea, nu sunt interesați să o utilizeze în scopul învățării. Astfel în perioada în care școala s-a desfășurat în format online, discrepanța dintre elevii buni și cei slabi a crescut.

Personal, consider că motivația elevilor pentru învățare în general și în școala online în special depinde foarte mult de cadrul didactic. Acesta trebuie să se pregătească foarte bine, conținuturile să fie atractive, să-i captiveze pe elevi, sarcinile să fie foarte clare, comunicarea profesor – elevi, elev – elev, foarte bună. Pregătirea lecțiilor online trebuie să fie făcută temeinic, astfel încât elevii să resimtă cât mai puțin distanța fizică dintre ei și profesori, dintre ei și colegi. Este clar că toate acestea necesită un efort crescut din partea cadrelor didactice, atât înainte, în timpul lecțiilor online, cât și după, prin oferirea de feedback elevilor, dar acolo unde aceste lucruri s-au făcut, rezultatele au fost pe măsură.

Un alt aspect este implicarea părinților. Distanța fizică dintre profesor și elevi trebuie să fie redusă prin prezența părinților, prin comunicarea acestora cu copiii. Și nu vorbesc aici despre prezența părinților în timpul lecțiilor, ci după desfășurarea acestora, atunci când elevii își fac temele, când se pregătesc pentru a doua zi. Practic, ei trebuie să suplinească absența fizică a cadrului didactic, să reducă deficiențele care apar în comunicarea profesor-elev, să aibă grijă de modul în care se raportează și vorbesc, de față cu copilul, despre școala online. Un părinte care își exprimă temerile, nemulțumirile, vizavi de școala online, în fața copilului, va face ca motivația acestuia pentru școală, pentru învățare să scadă drastic.

Ce spun elevii – mai mici sau mai mari - despre învățare în școala online? Ce îi motivează? Iată câteva gânduri ale lor:

- ”Faptul că profesorii îmi spun pe nume în timpul lecțiilor online mă determină să fiu mai implicat în activitățile școlare.”
- ”Particip activ doar la orele atractive la care profesorii folosesc metode de predare moderne, specifice predării online.”
- ”Sunt activ(ă) la lecțiile online pentru a obține rezultate bune la evaluări.”
- ”Asimilez cel mai bine cunoștințe noi când profesorul ne predă bazându-se pe cunoștințele mele anterioare.”
- ”Învățarea este mai eficientă când colaborez cu colegii în rezolvarea sarcinilor.”
- ”Învăț cel mai mult când predarea-învățarea se bazează pe experiența mea de zi cu zi.”

În concluzie, fie că elevii se conectează de pe smartphone, tabletă, laptop sau desktop, fie că lecțiile online se desfășoară pe platforme ca: Google classroom, Zoom, Moodle etc., motivația lor pentru școală și învățare este menținută de adulți și în primul rând de profesori, la bază fiind responsabilitatea, creativitatea, inovația acestora. Dacă profesorul reușește să îi facă pe elevi să participe activ la lecțiile online, să respecte regulile stabilite în cadrul acestor lecții, să ducă la îndeplinire sarcinile date și, cel mai important, să comunice cu elevii și să faciliteze comunicarea elev-elev, discrepanța dintre școala față în față și cea în format online este mult redusă, iar motivația elevilor este crescută.

Bibliografie:

Larousse, Marele dicționar al psihologiei (2006), Editura Trei, București;
Jurcău, N., Psihologia educației (2004), UT PRES, Cluj-Napoca;

Cucoș, C., Glava, C., Iancu, D. E., Ilie, M. D., & Istrate, O. (n.d.). Uaic.Ro. Retrieved February 24, 2022, from https://www.psih.uaic.ro/wp-content/uploads/sc_onl_rap_apr_2020.pdf;
<https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2015/08/Brosura-Motivatia-pentru-invatare.pdf>;
http://www.cmbrae.ro/2017/upload/Raport_Studiu_motivatia_in_invatare_v1.pdf;
Rezultatele preliminare ale cercetării „Un an de școală online – Premise pentru inovarea educației”. (2021, February 26). UniBuc - Universitatea din București;
<https://unibuc.ro/rezultatele-preliminare-ale-cercetarii-un-an-de-scoala-online-premise-pentru-inovarea-educatiei/> .

Dezvoltarea capacităților de învățare ale elevilor în școala online

Prof. FELICIA MĂJERI

Colegiul Național „Andrei Mureșanu” Bistrița

Prima încercare de învățare la distanță a fost în 1728 de către Caleb Philipps, Profesorul noii metode de mână scurtă. Boston Gazette l-a ajutat să caute studenți care doreau să învețe prin lecții trimise săptămânal.

Primul curs de învățare la distanță a fost oferit de Sir Isaac Pitman în anii 1840, când a predat stenograma. A trimis prin poștă texte transcrise în stenogramă pe cărți poștale și, la rândul său, a primit transcripții de la studenții săi pentru corectare. Acest lucru a stabilit ritmul școlilor decorepondență din Statele Unite. Universitatea din Londra a preluat conducerea ca prima universitate care a oferit diplome de învățământ la distanță în 1858. Universitatea Oxford fondată de Wolsey Hall s-a alăturat pentru a deveni primul colegiu de învățământ la distanță din Marea Britanie în 1894.

Școala online, așa cum o definește ARACIS/ARACIP, reprezintă învățământul la distanță, denumit și educație la distanță, e-learning sau online learning, este o formă de învățământ caracterizată prin separarea fizică a cadrelor didactice și studenților/elevilor în procesul de instruire și utilizarea unor tehnologii diversificate pentru a facilita comunicarea student/elev-cadru didactic și student/elev- student/elev. Putem descrie educația online ca fiind: instruire bazată pe computer, instruire bazată pe web, instruire bazată pe internet, instruire online, e-learning (învățare electronică), mlearning (învățare mobilă), educație asistată de computer la distanță.

Școala trebuie privită ca un laborator ce permite elevilor să descopere, să cerceteze, să experimenteze și să evolueze în ritmul individual de învățare, cu sprijinul profesorului care are rolul de a crea scenarii reale de învățare. Așadar, în condițiile actuale, profesorul trebuie să găsească metodele potrivite pentru a putea susține la același nivel calitatea procesului educațional.

Predarea în mediul online pune la încercare capacitatea profesorului de a se adapta la noile condiții și de a pune în valoare creativitatea și inventivitatea. Orele clasice, închise, trebuie înlocuite cu lecții de tip “open up” care permit elevilor să primească informațiile de bază într-un timp relativ scurt, aceștia urmând să aprofundeze noțiunile respective asincron.

Sistemele educationale și politicile acestora din perioada contemporană accentuează importanța sprijinului pentru cei care educă, să înțeleagă că știința acceptată de societatea prezentă este un demers profesional cu prefigurări legate de evoluția viitoarelor generații. Astfel, dimensiunea educației trebuie să se reconfigureze în jurul unei „societați educaționale autentice”, (Ionescu, 2007), deoarece „învățământul modern promovează studiul activ, învățarea bazată pe însușirea experienței conceptualizate a omeniilor, dar și pe investigarea directă a realității și elaborarea cunoștințelor prin efort propriu”, (Albulescu, 2000).

Plecând de la premisele educației moderne, anul acesta pandemic a fost unul cu totul special deoarece ne-am trezit într-un sistem de învățământ plin de provocări, în care ne-am simțit copleșiți atât noi cât și elevii și chiar și părinții acestora de multitudinea de sarcini pe care trebuia să le îndeplinim într-o zi. Pentru toată lumea trecere la un sistem de învățământ online a fost o

mare provocare deoarece a trebuit să ne dezvoltăm creativitatea noastră în primul rând pentru a realiza ore cât mai atractive și interactive în condițiile în care nu mai aveam în fața noastră elevulci un monitor plin de,, buline,, fără chip. A fost o mare provocare să reușim să-i facem să se deschidă și să fie activi la ore, fiind sub supravegherea părinților care puteau asista la activitățile noastre fără ca noi să știm. Am înțeles foarte clar că activitatea didactică are nevoie de o reformă care să pornească de la realitățile lumii contemporane.

Educația trebuie să se adapteze societății care este într-o dezvoltare continuă astfel încât săajungem la finalitățile educației, adică de a pune umărul la construcția viitorului formabililor nostri. Nu putem rămâne prizonierii trecutului, trebuie să înlocuim subordonarea cu colaborarea, iar munca în echipă să dea rezultate doar dacă tot grupul participă , iar liderul participă nu dictează încadrul activităților în care este implicat grupul , coordonând activitatea acestuia prin mediere și nuprin impunerea propriei voințe.

Dacă pedagogia clasică a plasat clasa de elevi în centrul cercetării sale, ca proces didacticși organizatoric, pedagogia contemporană își extinde focusul asupra studiilor care vizează aspectele socio- relaționale și pe structurile dinamice complexe, care permit conectarea factorilorcognitivi, afectivi, sociali și educaționali(Iucu, 2006)

După cum Ferre însuși zicea că noi, dascălii, ”nu suntem doar un adult sau un cadru didacticci suntem parte din procesul de explorare al elevilor noștri” ceea ce nu ne mai poate lăsa în starede neputință ci ne responsabilizează să ne mobilizăm în a fi modelele de care au nevoie elevii noștri. Deci a început marea provocare în care am înțeles că pentru a atinge starea de bine, aceastătrebuie privită din cele patru aspect ale ei : starea de bine fizică, starea de bine socială, starea de bine emoțională și starea de bine spirituală. Aceste patru aspecte trebuie atinse atât de elevi cât și de profesori astfel încât rezultatul să fie cel așteptat. Sănătatea, încrederea în sine , valorile personale sunt elementele cheie pentru a obține echilibrul personal atât de necesar pentru a incepeschimbarea modului de abordare a sistemului de învățământ de la noi.

„ Schimbarea începe cu noi,, - a fost motto-ul tuturor cursurilor de formare pe care le-am parcurs în această perioadă , care pentru mine a fost ca o melodie de fundal, care tot repetată, a ajuns să mă urmărească și în același timp să mă motiveze să- mi desfășor activitate cu succes și elevii mei să mă urmeze și să atingă si ei la rândul lor o stare de bine.

Am învățat metode atractive de abordare a disciplinei Fizică pe care o predau , metode carem-au făcut să- mi schimb atât abordarea temelor propuse cât și modul de relaționare cu formabiliimeii. Una dintre temele mele preferate a fost aceea de abordare a unei unități de învățare sub formaunui ,, Mall educational,, (Curs ARCI)

EXEMPLU DE ACTIVITĂȚI

1. Alegerea unui conținut școlar:

Conținutul școlar ales este Unitatea de învățare : MECANISME SIMPLE clasa a VII a. Vorfi parcurse conținuturile PÂRGHIA, SCRIPETELE ȘI PLANUL ÎNCLINAT.

1. Propunerea unui punctaj pentru fiecare sarcină individuală:

Elevii au posibilitatea să acumuleze individual punctele, pentru a-ți achiziționa lucrurile dorite din Mall-ul educational. Dacă, însă, optează pentru a vira,, banii,,în contul echipei, valoarea acestora se dublează.

1. Stabilirea unor beneficii pentru elevi, în funcție de scorul acumulat:

După îndeplinirea sarcinilor, elevii au posibilitatea de a-ți allege beneficiile, folosind câștigurile acumulate.

1. Stabilirea perioadei temporale pentru derularea jocului:

Jocul se derulează pe tot parcursul unității de învățare și se finalizează cu oră de laborator în care elevii fac experimente propuse și realizate de ei pe baza temei.

1. Notarea elementelor propuse de elevi:

Cadrul didactic va ține evidența alegerilor făcute de elevi, pentru a identifica nivelul la care se află coeziunea de grup și preferințele acestuia . (Curs ARCI)

În opinia elevilor mei școala online a însemnat:

„Ca experiență personală, școala online a fost și dulce și amară. Pe de-o parte, a fost o bună ocazie de a-mi dezvolta abilitățile autodidactice, iar pe de altă parte, mi-a trezit dificultăți în a mă obișnui cu alternativele create de profesori pentru a substitui predarea fizică. Pe lângă faptul că această perioadă mi-a oferit ocazia de a mă simți mai în siguranță- fiind acasă-, să stau în cameră peste șase ore pe zi a adus o oarecare monotonie, precum și lipsa de socializare. Uneori imi vine să spun că varianta online a școlii seamănă cu o caricatură, dar consider că a fost o experiență oportună care mi-a arătat cât de dificil poate fi să predai elevilor sau să vorbești cu un ecran, dar și una care mi-a dat o lecție despre adaptare și perseverență.”(A.B)

„Școala online a avut și părți bune și părți rele. Am avut timp să mă concentrez pe materiile care mă interesau, dar am pierdut contactul cu restul. Am avut timp să mă odihnesc în confortul de acasă, dar am pierdut momentele importante pe care le-aș fi putut avea cu colegii mei. Școala online poate fi foarte bună dacă este utilizată inteligent, fiind o metodă inedită de a învăța anumite lucruri.”(D.P)

„Pentru mine toată perioada carantinei și a școlii online a decurs mai bine față de programul meu normal de școală. Chiar dacă a fost o perioadă destul de tristă pentru toată lumea, am putut să mă focusez pe materiile pe care am vrut să le învăț, am avut mai mult timp pentru mine și nu am fost la fel de stresată de prezența fizică la școală(sunt o persoană introvertită, deci ce am simțit eu nu se aplică pentru toți elevii). Cine vrea să învețe o să o facă și în școala online, dar și în cea cu prezență fizică.”(C.N)

În concluzie „, copiii sunt un ocean de emoții”.

Școala online- o nouă perspectivă asupra educației

Prof. MELIAN FLORICA-ELENA
Școala Gimnazială Șieu-Măgheruș

Pentru mulți elevi pandemia a însemnat o schimbare radicală a vieții. Acest lucru se aplică atât în cazul vieții personale., cât și academice. Din cauza fricii existente și a răspândirii virusului SARS-CoV-2 multe state , printre care și România, au luat hotărârea ca elevii să participe la cursuri în format online. Acest lucru i-a luat prin surprindere atât pe profesori, cât și pe elevi.

În lunile ce au urmat învățământul preșcolar, gimnazial și universitar s-a desfășurat în mediul online. Atât cursurile cât și lucrările au fost susținute în fața laptopului/ calculatorului și cu camera web pornită. Desigur această decizie a avut și consecințe în timp. Dacă unii copii s-au adaptat repede și au înțeles că educația este importantă chiar și în pandemie, unii nu au fost pe faza și au încercat să profite cât mai mult de perioada petrecută acasă pentru a se implica în diverse activități cărora nu le-ar fi putut acorda atenție prea multă dacă mergeau în fiecare zi la școală. Acest lucru a avut și efecte pozitive, deoarece ei au putut să se axeze mai mult pe subiectele ce îi pasionează și să își dezvolte creativitatea. Totuși, din punct de vedere academic, a reprezentat o decădere ce s-a concretizat în timp . Elevii nu au mai fost stimulați zilnic să gândească, să lucreze cu diferite operații și să realizeze teme și proiecte pentru a aprofunda informațiile noi. Deoarece lunile au trecut și cantitatea de materie a crescut, acești elevi au ajuns în punctul în care nu au mai putut recupera. Acordând atenție altor hobby-uri și activități, elevii nu au mai găsit concentrarea și motivația necesară de a acorda timp și școlii. De multe ori, din cauza oboselii, copiii nici nu se puteau trezi la timp pentru a se conecta la ora.

Tot această pandemie a evidențiat și nivelul de implicare al părinților în viața școlară a copilului. Deoarece majoritatea adulților au rămas și ei acasă, unii părinți au profitat de acest fapt pentru a-și supraveghea copiii și a se asigura că aceștia iau parte zilnic la orele online. În vreme ce unii erau interesați de viitorul copiilor lor, unii au hotărât că școală online nu este importantă și nu își are rostul. De asemenea, mulți părinți au crezut că în momentul reluării orelor față în față, profesorul este capabil să îl învețe pe elev toate cunoștințele necesare și să corecteze lacunele sau punctele slabe ale acestuia într-un timp record. Iar dacă unii au lăsat totul pe seama profesorului, unii și-au supraestimat copilul și au considerat că acesta va acumula noile informații o dată cu revenirea la școală.

Revenirea la normal , cel puțin un normal provizoriu, a reprezentat un șoc pentru majoritatea copiilor. Pandemia a lăsat urme adânci pentru majoritatea tinerilor . Aceștia au fost nevoiți să își schimbe modul de viață și de gândire în decursul câtorva luni. Când au ajuns din nou în fața clasei, efectele nu au întârziat să apară.

Chiar dacă unele efecte au fost negative, totuși au existat și câteva lucruri pozitive. De exemplu, un fapt pozitiv a fost descoperirea capacităților fiecăruia de învățare la distanță și fără niciun sprijin auxiliar (profesorul de la clasa, colegii de clasă profesorul de la orele private etc). Fiecare elev s-a văzut în oglindă și a realizat , sau nu, dacă se poate descurcă singur și cât este dispus să muncească pentru a-și atinge obiectivele. Cum fiecare tânăr este diferit, capacitățile de învățare au variat în funcție de dorința de reușită dar și de timpul alocat zilnic studiului. Copiii care au fost conștincioși, și-au făcut temele și au pus întrebări , au beneficiat de o stimă de sine crescută, deoarece au sesizat că sunt capabili să învețe și singuri. Acest lucru îi va ajuta în special în învățământul universitar.

Alt efect de menționat aici este cel financiar. Atât pentru copii cât și pentru părinți , statul acasă a reprezentat o economie neașteptată în bugetul familiei. Transportul către școală,

pregătirea hainelor, investiția în rechizite, banii de mâncare sunt câteva costuri ce au putut fi salvate. De asemenea, confortul de acasă nu poate fi comparat cu cel de la școală .

Ambele categorii, profesorii și elevii, și-au dezvoltat capacitățile de utilizare a tehnologiei . Ba chiar unii au și investit în acestea. Astfel, cadrele didactice mai în vârstă au fost nevoite să învețe să folosească calculatorul într-un mod cât mai eficient și într-un timp relativ scurt. S-au creat așa zisele clase virtuale unde au avut loc întâlnirile dintre profesori și elevi. În unele cazuri, statul și școlile s-au implicat și au distribuit tablete/ laptopuri familiilor defavorizate pentru a face această conexiune posibilă.

Un alt aspect este lipsa stresului continuu. 5 din 7 zile unii copii sunt supuși presiunii de a lua parte la ore fizic și sunt nevoiți să vorbească în fața adulților cât și a colegilor lor. Pentru cei mai timizi sau neadaptați , acest efort este o pierdere uriașă de energie . Frica de a vorbi în public sau de a petrece timp într-un colectiv au fost înlocuite cu învățatul online, în camera de zi sau personală, spații în care aceștia se ragasesc și pot lua parte la ore fără a se concentra pe alte scenarii ipotetice sau situații stânjenitoare.

În categoria efectelor negative este inclusă și dezvoltarea unei lipse de interes față de școală într-un număr îngrijorător. Nereseriozitatea cu care școala online a fost tratată se resimte în prezent, la 2 ani după pandemie și va continua și în viitor. Toate clasele de vârstă , de la preșcolari la studenți, au fost afectați și schimbați pentru totdeauna. Lacunele și golurile nu au putut fi corectate în întregime până astăzi, iar în cazul unor elevii , probabil, niciodată. Dacă unii părinți au luat atitudine și au decis să își ducă copilul și la ore private pentru aprofundare, unii au renunțat deja și au stabilit că acest lucru, reluarea materiei, nu este posibil. Exasperarea părinților și a cadrelor didactice a fost întâlnită de refuzul și lipsa de implicare și cooperare a elevilor.

Faptul că mulți dintre aceștia nici nu au considerat că este necesar să se logheze pentru oră denotă și o lipsa de minim respect la adresa profesorului de la clasă. Deși învățământul s-a efectuat la distanță, profesorii și-au continuat activitatea zilnică și au pregătit materiale, exerciții și activități interactive. Pentru aceștia școală nu a luat pauză. Unii dintre ei au investit chiar în aparatură performantă (laptop, telefon, tabletă grafică, tablă etc) pentru a putea să își predea materia cât mai pe înțelesul elevilor și într-un mod cât mai accesibil . Majoritatea nu au apreciat aceste gesturi și au continuat să sfideze școala.

Alți copii au pierdut răbdarea și concentrația pe care le aveau înainte la clasă. Astfel pentru unii ziua la școală trece foarte greu și monotonic. Au devenit dependenți de telefon, nerăbdători, distrași de cel mai mic lucru, și chiar stresați de mediul de la școală. Bineînțeles că toate aceste efecte îngreunează și activitatea profesorului. Profesorul se simte de multe ori descurajat de atitudinea neinteresată sau de grimasele copiilor care fac față cu greu orelor în format fizic.

Metoda de evaluare reprezintă și ea o problemă. Dacă în modul online, copiii nu erau onești cu informațiile dobândite, venitul la școală a adus din nou schimbări și notele s-au modificat. Elevii s-au adaptat cu dificultate la lucrările de evaluare scrise din bancă sau la ascultatul oral din materie în fața profesorului. Suprinzător, unii au avut probleme și la scris, ortografie și gramatică, ceea ce dovedește că acasă elevii nu au utilizat pixul sau creionul prea mult. Pe lângă erorile de scris, greșelile de exprimare au apărut și ele. La matematică, cei mai mulți copii au fost pierduți. Cei care nu s-au implicat deloc au uitat chiar și operațiile de bază și tabla înmulțirii . La limbile străine, din cauza lipsei dialogului aceștia au avut probleme la vocabularul și au pierdut nivelul de pronunție a diferitelor cuvinte, chiar și a celor uzuale. În cadrul științelor, informațiile au fost de asemenea date uitării. Este aproape imposibil ca un cadru didactic să reușească să acopere toate aceste lipsuri într-un semestru și pentru toate clasele la care predă. Și nu este vorba doar de un singur cadru didactic de la o singură disciplină, ci de toate cadrele didactice de la toate materiile. În acest sens, școala online a dat o lovitură cruntă generațiilor actuale.

De asemenea lipsa socializării pentru copii a fost resimțită. Copiii sunt în plină creștere și au nevoie de diverse activități care se desfășoară în afara casei. Deoarece activitățile obișnuite nu au fost posibile, elevii și-au concentrat timpul în fața ecranelor, însă de multe ori nu în scopuri educaționale. Izolarea la domiciliu, lipsa revederii cu prietenii și interdicția de a părăsi locuința au afectat capacitatea de dezvoltare cognitivă și emoțională a acestora.

Părerile sunt împărțite în privința orelor online. Responsabilitatea de a se conecta online la ore a aparținut atât elevilor cât și părinților. Prin această pandemie, elevii și studenții au trecut la un alt mod de viață și s-au adaptat condițiilor curente de prevenire a bolii.

Totuși, învățatul în mediul online a prezentat și o nouă alternativă de viitor pentru generațiile actuale, iar utilizarea tehnologiei s-a dovedit vitală facilitării acestui proces.

Dezvoltarea capacităților de învățare ale elevilor în școala online

Prof.inv.preșcolar GABRIELA BINDEA
Grădinița Cu Program Normal Șieu-Măgheruș

Învățarea online poate fi definită ca o formă de învățământ în care se prezintă elevilor un conținut de instruire prin internet. De aceea, condiția de bază impusă participanților în procesul de învățare este posedarea unui calculator și a conexiunii la internet.

Procesul de tranziție de la învățarea clasică la cea în mediul online a fost condiționat de accesul la resurse proprii (tehnologie educațională, infrastructură digitală, etc.) atât al cadrelor didactice, cât și al elevilor și familiilor acestora, precum și de nivelul de competențe digitale deținut de aceștia.

Învățarea online îi ajută pe elevi să progreseze, însă este important să se ajungă la un echilibru între inovație și convenționalitate.

Pentru mulți, această schimbare trebuie să fi fost o dislocare considerabilă atât pentru educatori, cât și pentru elevi în furnizarea de educație.

Profesorul va trebui să stabilească norme pentru implicare, jocuri interactive și de stimulare a elevilor, să intervină în cadrul lecțiilor, să pună întrebări în mod regulat și să răspundă colegilor. Pentru a obține beneficii complete ale învățării online, trebuie să existe un efort deosebit pentru a oferi această structură, folosind o serie de instrumente de colaborare și metode de implicare care promovează incluziunea, creativitatea, aservitatea.

Deoarece studiile au arătat că preșcolarii își folosesc foarte des simțurile pentru a învăța, este crucial să facem învățătura eficientă și distractivă cu ajutorul tehnologiei.

Performanța în învățare este determinată în mare parte de strategii de instruire și demersuri didactice bine conturate, cadrele didactice caută să se adapteze mediului școlar modern. Profesorii aleg să participe la programe de formare profesională, să se documenteze, să se înscrie în forumuri de discuții pe teme de interes școlar, să acceseze materiale diverse existente pe site-uri educaționale, să parcurgă etapele necesare dezvoltării profesionale pentru a evolua și a transmite copiilor informațiile necesare.

Se pot remarca, astfel valențele benefice pe care le are internetul în actul de predare-învățare-evaluare, necesitatea accesului la informație, adaptarea rapidă la nou.

Elevii nu învață din ceea ce le spun profesorii sau din ce le arată tehnologia, ci din felul în care ce le spun profesorii și ce le arată tehnologia îi incită să gândească. Interacțiunea preșcolarilor cu informațiile îi ajută să se dezvolte.

A realiza activități didactice online impune respectarea unor deziderate referitoare la modul de structurare a informațiilor, la selectarea conținuturilor adecvate formării și consolidării comportamentelor preșcolarilor, la planificarea activităților, la selectarea surselor informaționale, la realizarea proiectării activităților online, la selectarea unor teme interesante, atractive pentru copii, care să îndemne la implicare, conectare și interes crescut din partea lor, la păstrarea legăturii cu preșcolarii și familiile lor.

Așa cum am arătat, beneficiile sunt nenumărate, însă absența contactului direct este resimțită acut în această perioadă. Emoțiile se transmit prin imagini foto sau video înregistrate de educatoare, respectiv de către părinți, în spațiul virtual al grupului închis pe rețeaua de socializare.

Modurile în care tehnologia susține procesul de învățare sunt:

- lecțiile sunt mai interesante dacă vin împreună cu obiecte și acțiuni care le plac preșcolarilor;
- mai bună înțelegere a informațiilor, prin oferirea de exemple;
- tehnologia salvează timp;

- tehnologia îl ajută pe profesor să pregătească rapid lecția și să aibă mai mult timp pentru a se conecta cu elevii;
- preșcolarii nu se plictisesc, au mereu ceva de făcut;

Un alt mod de a dobândi cunoștințe prin intermediul unui mediu online este căutarea pe diferite motoare de căutare. Tehnologia susține procesul de învățare, stimulează gândirea logică și permite facil să fie mai conștienți, mai flexibili și mai bine pregătiți pentru viața de mâine.

Astfel, copiii apreciază și simt utilizarea lecțiilor în care metodele tradiționale vechi nu ocupă toate minutele alocate orei.

Experimentând în această perioadă activitatea didactică în spațiul virtual, aş putea enumera, pentru cadrul didactic și pentru copii, câteva avantaje și dezavantaje ale acesteia.

Avantaje pentru cadrul didactic:

11. Abordarea creativă a conținuturilor;
12. Selectarea critică a conținuturilor;
13. Creșterea nivelului interactivității;
14. Conexiunea cu alte cadre didactice;
15. Îmbogățirea instrumentelor și metodelor de evaluare;
16. Împărtășirea noilor experiențe cu alți profesori;
17. Atribuirea de noi roluri pentru cadrul didactic;

Dezavantajele folosirii, pentru cadrul didactic:

- Pregătirea deficitară în utilizarea tehnologiilor digitale;
- Colaborarea ineficientă cadru didactic-familie;
- Lipsa dotării corespunzătoare;
- Lipsa contactului interpersonal su preșcolarii;

Avantaje pentru preșcolari:

4. Participarea la noi experiențe de învățare;
5. Flexibilitate în realizarea sarcinilor propuse;
6. Unele avantaje pentru copii cu dificultăți de învățare;
7. Învățare individualistă;
8. Interesul și curiozitatea față de tehnologiile digitale;

Dezavantajele folosirii, pentru preșcolari:

- Competențele digitale sunt abia la început în formarea la preșcolari;
- Imposibilitatea preșcolariilor de a accesa singuri adresa grupului pe internet;
- Slaba dotare cu tehnologii digitale a familiilor copiilor sau chiar lipsa acestora;
- Lipsa materialelor necesare realizării unor activități online;
- Dezinteres din partea familiilor datorită unor caracteristici singulare ale învățământului preșcolar;

Din perspectiva cadrului didactic, noua structură de desfășurare a activităților online a oferit următoarele oportunități; am învățat utilizarea unor noi platforme de învățare (modul de lucru pe wattap pe care am lucrat cu preșcolarii, dar și pe Zoom, în cadrul consiliilor profesoriale sau a cercului pedagogic), am învățat să creez jocuri educative și filmulețe cu povești pentru preșcolari.

Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient.

Consider că sectorul educațional digital trebuie să vină în beneficiul elevului, în primul rând, care va putea, în cele din urmă, să aibă un mediu de învățare personalizat, care să îi permită să își facă bilanțul atuurilor și nevoilor sale.

Bibliografie:

1. Constantin Cucos, Olimpiu Istrate, Ion-Ovidiu Pânișsoară, Petre Bodnariuc, Simon Vela, „Școala online-elemente pentru inovarea educației”, Ed. Universității, București, 2020.
2. Metodologia implementării competențelor cheie în curriculum școlar aplicat, Institutul de Științe ale Educației, București, 2010.

Pregătirea familiei pentru desfășurarea procesului educațional în sistem on-line

Prof.înv.preșc. Gabriela Păduraru
Grădinița cu program prelungit "Letea" Bacău

Trăim într-o perioadă în care apar schimbări peste schimbări: școala trece online, iar angajații sunt încurajați să lucreze de acasă. E o adaptare rapidă la un ritm incert pentru părinți, elevi și profesori, privind cu îngrijorare anul școlar. În contextul acesta, care sunt și cum se modifică rolurile familiei și ale școlii, în educația copiilor?

Cu răbdare, compasiune și susținere, timpul petrecut acasă cât și conceptul de grădiniță online pot fi o oportunitate de a întări relația familie-școală de care e atâtă nevoie pentru viitorul copiilor.

Pas cu pas, se construiesc noi programe și metodologii de educație, transformând criza într-o oportunitate de creștere și adaptare la nevoile preșcolărilor, ale profesorilor și ale părinților.

În parteneriatul acestora, este nevoie și de *membri ai comunității* care să asigure dezvoltarea personală și socială, cât și sănătatea fizică și emoțională, prin diferite căi: consiliere, îndrumare spirituală, programe de dezvoltare, servicii de sănătate, parteneriate cu școala etc. - cu atât mai mult în perioada pandemiei.

Acest parteneriat educațional se menține cel mai bine, în contextul învățatului acasă, prin:

- ☐ Comunicarea periodică, onestă și eficientă a informațiilor despre copii (stări și dificultăți acasă, pasiuni, nevoi particulare)
- ☐ Cunoașterea de către părinți a cadrelor didactice și a comunității (colegi, alți părinți)
- ☐ Evitarea învinovățirii unei tabere sau a alteia
- ☐ Discuțiile individuale părinte-educator pentru învățare personalizată a copilului
- ☐ Colaborarea pentru rezolvarea problemelor copilului
- ☐ Implicarea în activități organizate de grădiniță și comunitate
- ☐ Asistarea copiilor în realizarea sarcinilor
- ☐ Solicitarea ajutorului când este nevoie
- ☐ Participarea părinților la deciziile luate împreună cu grădinița
- ☐ Implicarea în cunoașterea nevoilor copilului ca preșcolar
- ☐ Colaborarea pentru activități extracurriculare atractive pentru copii, cât stau acasă.

Învățarea online sau hibrid poate fi chiar ceea ce au nevoie copiii, practic, pentru viitorul lor: de *autonomie și responsabilitate, de simțul colaborării și de încredere, de reziliență*.

11 moduri prin care părinții pot susține în continuare educația copiilor și o relație productivă cu programul școlii online

1. Oferă-ți răgaz pentru tranziție

Între work from home, treburi casnice, familie, încearcă să le iei pe rând și să nu-ți neglijezi stările. E firesc să simți o schimbare, însă e important să conștientizezi că normalitatea se creează în timp, așa cum ți-e mai bine.

Prioritizează *pauzele de destindere*, iar dacă simți că ai o stare proastă, te poți retrage 10 minute. Cei mici observă subtilitățile din comportamentul adulților, iar cum îți gestionezi stările poate fi un *model pozitiv* pentru ei și stările lor în pandemie.

2. Asigură-i un spațiu doar al lui, pentru învățarea online

Dacă e posibil, *organizați împreună un birou sau un colț de studiu doar al său*. Așa cum probabil ți-ai pregătit și tu un spațiu de lucru departe de distrageri, și ei au nevoie de "banca" lor, care să separe "acasă" de "școală".

Organizarea și separarea acestor aspecte e importantă pentru copil, dar și pentru un părinte, care poate să îți păstreze astfel și propriul spațiu de muncă acasă, separat de ceilalți. În timp ce îi pui nevoile de învățare pe primul loc, și oferi și ție spațiu.

3. Sustine-i responsabilizarea în procesul de învățare

Când e acasă, e mult mai ușor să ajungi să-l ajuți cu temele ca să treci mai departe. Însă nu este cea mai bună soluție. Talentul pedagogic aparține de obicei dascălilor, așa că ce poți face pentru a ușura procesul de învățare - și a-ți salva energie - e să îndrumi copilul să-ți exploreze autonomia.

4. Validează-i emoțiile

Copiii nu sunt antrenați să-și gestioneze frustrările și emoțiile, sunt copleșiți de ele. Izolarea de prieteni, de colegi și de activitățile preferate îi pot da peste cap, iar timpul non-stop cu părinții îi poate face confuzi, furioși, apatici și anxioși, agitați, dependenți de afecțiune.

Ce poți face, când și jobul, și familia își cer atenția?

Pentru cei mici, este un proces de adaptare cum e și pentru tine. Oricum s-ar manifesta, alege pe cât posibil să nu îl cerți, ci să-i arăți respect față de ce simte vizavi de educația acasă, să îi validezi trăirile și frustrările, normale în acest context, și să comunicați onest.

5. Cere ajutorul profesorilor

Bineînțeles, implicarea părinților în educația copiilor înseamnă și să știi când să ceri ajutor. Ca părinte, e recomandat să ceri sprijinul dascălilor când nu faci față.

Nici părinții, nici cadrele didactice nu sunt perfect adaptați la predarea online, însă colaborând, procesul de adaptare devine mai ușor pentru toți.

6. Alegeți o rutină clară, a voastră

Educația copiilor acasă poate crea un program foarte haotic, de la orele de masă și de somn, la timpul de teme sau de joacă. Totul se petrece sub același acoperiș, iar stresul carantinei poate influența părinții să devină mai permisivi decât de obicei.

Însă rutina ajută părinții să aibă control, iar copiii să aibă disciplină și repere. În timpul școlii online, ar fi ideal ca ei să înceapă ziua la aceeași oră, dar și să discutați despre programul de peste zi (mese, pauze, lecții online, teme, joacă, odihnă).

Totodată, îngăduiți-vă din când în când să faceți excepții, mai ales când copiii au nevoie de o pauză sau o seară mai distractivă în familie.

7. Ajută-l să folosească tehnologia în mod benefic.

Ce poți face pentru a le asigura un mediu sigur și a-i responsabiliza pas cu pas e să îi asști în procesul de adaptare, cu calm, dar și cu entuziasm. Mulți copii nu sunt autonomi și nu pot filtra sursele de informare ca un adult.

Dezvoltarea capacitatilor de invatare ale elevilor in scoala online

Prof. GABRIELA HACIGHEANU
Colegiul „N.V.Karpen” Bacau

Folosirea tehnologiilor moderne in scoala face parte din evolutia naturala a invatarii si sugereaza o solutie fireasca la provocarile moderne adresate invatarii si a nevoilor elevilor. Nu este un proces usor, dar dificultatile pot fi depasite avand in vedere potentialul acestui tip de cunoastere.

Elevii din ziua de azi sunt diferiti de generatia parintilor si a bunicilor lor. Majoritatea acestora, mai ales in mediul urban, au deja ca rutina folosirea internetului si a emailului, a sms-urilor sau a retelelor de socializare de tip Yahoo sau Facebook. Acest mod de comunicare se face simtit si in modul lor de a invata. Chiar daca profesorul foloseste sau nu la clasa tehnologia informatiei si a comunicarii (TIC), elevii mentionati vor folosi cu siguranta acasa mijloacele moderne de informare ca sprijin pentru teme.

Comunicarea scurta sau abreviata de tip chat sau sms se face simtita deja de la nivelul standardelor gramaticale si al ortografiei si este clar ca folosirea TIC acasa deja creaza inegalitati intre elevi. Ca vrem sau nu, cand se schimba contextual de viata, se schimba si felul in care elevul invata. Profesorul trebuie sa raspunda critic, dar in acelasi timp creativ noilor tehnologii si sub nici o forma nu poate sa ignore acest aspect daca vrea sa comunice cu elevii. Adevarata importanta a tipului de predare-invatare-evaluare care combina metodele pedagogice traditionale cu TIC tine de potential. Acest tip de invatare este o oportunitate in a crea experiente care pot furniza tipul de predare-invatare potrivit intr-un anumit moment, loc si pentru un anumit elev nu numai la scoala, ci si acasa. Acest tip de invatare ar putea deveni global, ar putea transcede granitele formale ale tarilor si ar putea aduce impreuna grupuri de elevi din culturi si meridiane diferite. In acest context, generalizarea folosirii TIC in scoala ar putea deveni una dintre realizările importante ale secolului nostru. In psihologia cognitivă tradițională, cunoașterea e văzută ca un fel de procesare, adică pare simplu să spui că aceasta va atinge cote cu atât mai înalte cu cât mintea elevului va fi programată cu ajutorul cât mai multor strategii meta-cognitive.

Intr-un mod cu totul diferit, in traditia socio-culturala de tip vigotskian, cunoasterea este inteleasa in termeni de invatare a folosirii instrumentelor culturale ca o consecinta a faptului ca acestea sunt totdeauna specific unor anumite contexte social-istorice este dificil de trasat modele de invatare care sa fie general valabile, exceptie fiind cateva instrumente culturale care cel mult traverseaza cateva contexte diferite. In era digitala in care traim, paradigma cunoasterii trebuie sa fie una a dialogului, educatia trebuie sa mearga dincolo de instrumentele culturale specifice, fara a fi reduca la abstractia oferita de psihologia cognitiva. Dezvoltarea educatiei in directia dialogului nu poate fi decat rezultatul unui mod de predare-invatare-evaluare la un nivel de conceptualizare mai ridicat decat in trecut. Pentru ca dialogul presupune deschidere, largirea orizontului si adancime, acest mod de invatare este atat o directie individuala pentru elev, cat si una sociala pentru scoala ca intreg.

In traditia socio-culturala, TIC este definita ca mijloc de mediere pentru cunoastere, iar din perspectiva dialogica, e vazuta ca mijloc de deschidere, adancire si largire a spatiilor ca dialog. Nu trebuie sa uitam ca invatarea nu presupune doar acumulare de cunostinte, ci crestere, imbogatire,

evolutie. Papirusul si hartia, creta si cartea tiparita, retroproiectoarele, jucariile si emisiunile educative, toate au fost vazute ca inovatii la inceput. PC-ul, Internetul, Cd-ul si mai noile tehnologii complementare mobile sau wireless nu sunt decat cele mai noi dovezi ale creativitatii umane pe care le putem vedea in jurul nostru. Am sa enumar cateva reguli pentru integrarea cu succes a TIC

in activitatea didactica.

1.Fii sigur ca detii controlul asupra materialului,atat dpdv al continutului,cat si al formei, chiar daca te sprijina un specialist in TIC.

2.Fa-ti un plan pe hartie, separat de materialul aflat pe suport digital.3.Scopul si forma prezentarii sa-ti fie foarte clare.

4. Nu fii sedus de stilul atractiv tehnologiei modern, fie ea video sau audio, si sa nu devina un scop in sine. Concentreaza-te asupra mesajului si a limbajului adecvate varstei/gradului de intelegere al elevului.

5.Un bun prezentator nu are nevoie de o prezentare complicate tehnic.E mai importanta sa fie atractiva prin idee, mod de structurare si grad de interactivitate.De exemplu, o prezentare trebuie sa-l faca pe elev sa gandeasca, nu trebuie sa fie doar o insiruire rapida si ametitoare de slide-uri.

6.Mai presus de orice, concentrarea trebuie sa fie asupra elevului si a nevoilor lui de invatare.Cel mai mare pericol in orice proiect de predare-invatare care include si TIC e sa fie centrat mai mult pe tehnologie, creativitate, nu pe elevul receptor si pe nevoile lui de invatare.

7.In scoala, succesul tipului de predare bazat pe TIC se masoara prin satisfacerea nevoii de invatare.Unii profesori considera ca anumite deprinderi mentale asociate tehnologiilor moderne nu ar ajuta in procesul de invatare, in special atunci cand elevii preiau informatii de pe Internet sau isi insusesc mentalitatea de tip „cut” si „paste” in detrimental stiloului si al hartiei.

Pentru intelegerea si implementarea TIC in procesul clasic de invatare e nevoie de entuziasm, energie si dedicare pentru a transforma teoria in solutii reale bazate pe nevoile individuale ale elevilor.

Combinarea TIC cu metodele traditionale pedagogice reprezinta o schimbare de paradigma cu implicatii asupra cunoasterii in societate in general si asupra invatarii in special, de aceea disciplina pedagogica trebuie modificata in conformitate cu noul context in care traim.Integrarea TIC in procesul traditional de predare-invatare-evaluare este o oportunitate de a integra ultimele descoperiri tehnologice cu interactiunea si implicarea oferite de modul traditional de cunoastere.Intelegerea traditiei poate si trebuie sa fie combinata cu solutiile tehnologiei moderne.

BIBLIOGRAFIE:

1.Fat, Silvia & Adrian Labar. Eficienta utilizarii noilor tehnologii in educatie. Edu TIC 2009. Raport de cercetare evaluative. Bucuresti: Centrul pentru Inovare in Educatie, 2009.

2.Thorne, Kaye. Blended Learning-How to Integrate Online and Traditional Learning, 2003, Kogan Page Limited.

Educația online la vârstele mici

ILEANA BUTA

”Experiența educației disponibilizată prin mediul virtual este o provocare pe care Saeculum-ul prezent o aduce: învățământului online este o probă - de etapă - a măsurii în care ne putem rezerva umanitatea în raport cu o „creatură” - tehnologia - ce pare că uită și ia în derâdere omul ce a zămislit-o...”

Constantin Cucos

Trecerea la educația online aduce după sine mici modificări și adaptări ale proiectării didactice anuale și secvențiale

- Proiectarea anuală se realizează pe teme de studiu alese cu grijă, astfel încât să poate fi abordate și online, având în vedere sugestiile de conținut prezentate mai jos. Temele și ordinea lor pot fi selectate la nivel de unitate (aceleași pe grădiniță sau școală , diferențierea realizându-se prin conținuturi specifice fiecărei vârste), pe nivel de vârstă (pentru grupele mici, mijlocii și mari) sau de fiecare grupă în parte, în funcție de nivelul grupei și de personalitatea educatoarei.
- Proiectarea săptămânală va fi realizată în cadrul întâlnirilor metodice săptămânale, pe grupă, pe nivel de vârstă sau pe unitate de învățământ, propunând teme pentru activitățile zilnice adecvate situației și realității pe care o trăim accesibile și corelate între ele.
- În realizarea proiectării vom avea în vedere:
 - Crearea unei atmosfere de lucru care să sprijine depășirea momentelor de frică/panică sau frustrare care pot fi trăite de copii, părinți sau profesori în această perioadă de pandemie;
 - Activitățile online propuse, sincron sau asincron, să aibă în vedere dezvoltarea autonomiei personale a copiilor, realizarea sarcinilor trasate, cu sau fără ajutorul părinților să constituie exerciții care să conducă la formarea deprinderilor de autonomie personală;
 - Sugestiile de activități asincron și activitățile sincron vor avea în vedere ca realizarea lor acasă să poată fi parcurse cu materiale avute la îndemână, acasă, refolosibile sau materiale ieftine;
 - Pentru eficientizare, creșterea calității și atractivitate, ca profesori putem face echipă cu alte persoane resursă care au legătură cu temele propuse pentru învățare (ex.: medici, nutriționist, profesori de alte specialități, ingineri etc.)
 - Sarcinile transmise sincron sau asincron vor fi simple, clare, atractive și familiare, evitând suprasolicitarea părinților, fraților mai mari, bunicilor sau altor persoane adulte care sprijină copilul pe parcursul educației online.
- Conținuturile educației online
- În proiectarea și desfășurarea activităților online la grădiniță vom urmări cele 6 teme anuale de studiu prevăzute în curriculum pentru învățământul preșcolar și vom avea în vedere:
 - Teme săptămânale care să fie legate de viața de zi cu zi, de anotimp, de locul în care trăiesc, de preocupările și activitățile părinților, oferindu-le acestora posibilitatea de a împărtăși copiilor experiențe din viața lor.
 - Evenimente importante din viața copiilor, a familiei, a comunității sau a grădiniței vor fi abordate prin proiecte tematice de o zi (teme concurente), prin activități care să confere o stare de bine a copilului, familiei și profesorului, sprijinind dezvoltarea soio-emoțională a copiilor.

- Calendarul zilelor mondiale/naționale sau al unor evenimente locale, relevante pentru procesul de învățare poate constitui o sursă de inspirație pentru alegerea temei de proiect sau săptămânale precum: Ziua/săptămâna cărții, Ziua pământului, Ziua păsărilor etc.
- Proiectele individuale, pe care să le deruleze fiecare copil, pe o temă aleasă de ei, sprijiniți de părinți sau alți membri ai familiei pentru documentare și aprofundare a temei, pot constitui sarcini de lucru cu sprijinul familiei, cu posibilitatea de a opta pentru modul, timpul și felul în care se va desfășura. Finalizarea fiecărui proiect va constitui moment de evaluare, împărtășire și feedback online cu toată grupa, sincron sau asincron.
- *Învățarea inversată, un demers în care vorbim de inversare de roluri: rolul activ este al elevului; profesorul este un ghid, îndrumător, elevii primesc în avans informații sub forma de resurse online pe care le vizionează acasă, în clasă se realizează experimente, proiecte de grup, activități de învățare semnificative și individualizate și fiecare primește feedback individualizat, poate fi încercată cu succes și la această vârstă.*
- Aspectul educativ, emoțional și social va constitui o prioritate pentru noi, textele cu tâlc, învățăturile moralei creștine, promovarea valorilor (ex.: bunătate, corectitudine, ajutorare, respect etc.) devenind obiective permanente, constituind o responsabilitate a fiecărui profesor aspectul etic și social al vieții noastre individuale și comunitare.

Prezentăm mai jos câteva **idei pentru organizarea activității la nivelul grădiniței**

- Evaluați cu sinceritate capacitatea grădiniței, a personalului didactic și a copiilor de a desfășura/participa la activități on-line; stabiliți nevoile principale în acest sens (informaționale, materiale și umane).
- Ca manager, oferiți personalului diverse posibilități de formare on-line care să asigure formarea, consolidarea și extinderea abilităților digitale necesare desfășurării educației on-line.
- Ca manager, asigurați dispozitivele necesare, diferite accesorii (microfon) și o conexiune bună pentru ca activitățile pe platforme sincron să poată fi organizate de educatoare de la sediul grădiniței.
- Identificați soluții pentru copiii care nu au dispozitive și/sau conexiune la internet pentru a participa la activitățile la distanță/on-line.
- Stabiliți un grup de lucru format din profesioniști care să coordoneze învățarea la distanță/ on-line la nivelul grădiniței.
- Alcătuiți o listă cu soluții și propuneri ale educatoarelor privind: resursele educaționale on-line adecvate, platforme accesibile, aplicații potrivite pentru crearea de resurse la nivel preșcolar.
- Realizați în echipa grădiniței o bibliotecă virtuală cu resurse utile; includeți permanent în biblioteca virtuală toate resursele descoperite și create de către echipă. Organizați biblioteca virtuală pe teme și niveluri de vârstă.
- Organizați cele trei ore de activitate metodică on-line, săptămânal, incluzând în planul de lucru:
 - a) Prezentare de activități la distanță/ on-line cu impact și feedback pozitiv, ca bune practici ce pot fi preluate.
 - b) Discutarea, analizarea celor mai neplăcute situații din activitatea la distanță/ on-line.
 - c) Elaborarea unei liste de soluții pentru evitarea repetării situațiilor delicate.
 - Stabiliți responsabili care să se ocupe de: imaginea grădiniței în relația cu presa și de ceea ce se publică pe rețelele de socializare.
 - Motivați permanent colectivul personalului să se implice în elaborarea de filme educative, resurse de învățare digitală. Analizați și îmbunătățiți în grup fiecare resursă. Folosiți împreună resursele create.
 - Elaborați planul de activități la distanță în echipe de educatoare care coordonează grupe similare.

Dezvoltarea capacităților de învățare ale elevilor în școala online

Profesor IOANA NECHITI,
Liceul Tehnologic Feldru, jud. Bistrita-Nasaud

Educația este în centrul atenției în plan mondial, acum, mai mult ca niciodată.

În perioade de criză, se produc schimbări foarte mari într-un timp foarte scurt, determinând transformarea radicală a societății și a vieții oamenilor, prin salturi uriașe. În acest sens, în perioada actuală datorată pandemiei provocată de Covid-19, sistemele educaționale din lume s-au adaptat forțat la noul context de învățare prin utilizarea mijloacelor educaționale digitale și de comunicare, modalitate unică de a continua procesul de învățare pentru aproape 80% din populația elevilor și studenților de pe globul pământesc.

Învățarea la distanță și online sunt concepte pedagogice sinonimice aparent, practic descriu modalități comune parțial de derulare a activităților cu elevii și studenții, aflați în școala de acasă. Învățarea online poate fi definită ca o formă alternativă de învățământ în cadrul căreia se asigură continuarea procesului educațional în condiții normale sau de autoizolare, de intemperii etc., prin intermediul diverselor instrumente informatice de comunicare la distanță. Numeroase studii, teorii, modele, standarde și criterii de evaluare se axează pe cel puțin trei zone pedagogice: învățarea online de calitate, predarea online și proiectarea instruirii online.

Școala online este o alternativă viabilă în actualul context. Asigură continuitatea învățării, menține vie interacțiunea actanților educaționali și regenerează fondul afectiv, atât de necesar motivării intrinseci pentru activitatea de învățare. Învățarea online are avantaje incontestabile, dar și dezavantaje, fiind văzută de mulți elevi, dascăli, dar mai ales părinți, drept un panaceu pentru situația de criză din aceste zile, de altfel realitatea cu care se confruntă lumea întreagă. Indiscutabil avantajele învățării online derivă din faptul că activitățile online pot fi accesate oricând și oriunde, cursanții pot alege domeniile de interes, le pot accesa în ritm individual. Timpul nu este determinat ca într-o sală de clasă, programul fiind mult mai flexibil. Fiecare elev poate parcurge în mod independent materialul propus în ritm propriu. Învățarea online permite și elevilor și profesorilor să interacționeze într-o comunitate online, fără a fi prezenți în același loc sau timp.

Din altă perspectivă, elevii au posibilitatea de a prezenta mai multe informații procesate cu atenție, cu o implicare emoțională adecvată. Constatările din domeniu semnaleză că elevii introvertiți tind să fie mai activi, inhibiția fiind mult diminuată, fără a fi influențați de reacțiile celor din jur. Acest tip de învățare, în condiții pedagogice bine anticipate și articulate strategic, îl poate provoca pe elev să devină proactiv, să fie un căutător de cunoaștere. Personalizarea cursurilor se poate realiza prin introducerea de scheme de lecții, fișe de lucru, prezentări PowerPoint, teste, demonstrații, liste bibliografice, link-uri către resurse educaționale deschise, materiale scanate, documente de tip audio / video în clasa virtuală și sarcini individuale. Pe de altă parte, dezavantajele învățării on-line sunt legate de faptul că sunt sărăcite relațiile interumane între elevi. și profesori, dar și între elevi, cu reale efecte în timp dacă se permanentizează acest mod de abordare a învățării. Acest tip de instruire poate fi un impediment pentru elevii cu rezultate școlare slabe, deoarece conținuturile expuse în mediul on-line sunt mai greu de asimilat, necesitând un grad ridicat de autodisciplină, de automotivare. Pentru a genera în mediul virtual o învățare eficientă, profesorul trebuie să aibă o anume pregătire în proiectarea curriculum-ului livrat online și, desigur, competențe digitale.

Pentru profesori, instruirea online poate fi copleșitoare: pe de o parte, din punct de vedere tehnic, deoarece pătrunderea în acest mediu presupune familiarizarea cu instrumentele sale, dar și din punct de vedere al disponibilității managementului timpului, având în vedere că elevii pot accesa conținuturi în diferite momente ale zilei. Interpretarea eronată a explicațiilor scrise reprezintă, de asemenea, o problemă. În acest sens, mulți profesori au recurs la filmarea

unor secvențe care să reliefeze explicațiile oferite. Învățarea online activă pentru elevi, solicită mai multă responsabilitate, inițiativă și efort decât instruirea față-în-față. Deciziile legate de mărimea grupului de elevi vor limita foarte mult strategiile utilizate, un număr mare de elevi făcând imposibilă interacțiunea de calitate. De exemplu, feedback-ul devine tot mai dificil pe măsură ce dimensiunea clasei crește, ajungând în cele din urmă la un punct în care pur și simplu nu este posibil ca un profesor să ofere feedback specific și prompt. Pentru elevi, sincronul este de obicei cel mai potrivit, adulții necesitând mai multă flexibilitate, se optează pentru variante asincron, alternate cu sesiuni sincrone opționale.

Un alt dezavantaj este faptul că participarea și angajamentul față de învățarea în mediul online tind să se dilueze în timp. Obiectivul principal în aceste circumstanțe nu este de a recrea un ecosistem educațional robust, ci de a oferi acces temporar la instruire și suporturi de instruire ușor de accesat. Când înțelegem ERT (ERT – Emergency Remote Teaching= predarea-învățarea la distanță în situații de urgență) astfel, putem separa acest mod de instruire de „învățarea online”.

Învățarea la distanță presupune nu doar învățare online, ci și studiul individual al elevilor prin accesarea de culegeri, fișe, manuale, dicționare, enciclopedii etc., programe de învățare susținute de televiziuni sau radio. În mod evident, în situații excepționale învățarea la distanță generează soluții excepționale, care incumbă rezolvarea creativă a problemelor. Trebuie să gândim în afara șabloanelor pentru a genera diverse soluții, la modalități de satisfacere a noilor nevoi ale elevilor și ale comunităților noastre.

Dacă ar fi să descriem această învățare la distanță, ar trebui în primul rând să o vedem dintr-o manieră proiectivă, drept o cale de a reflecta asupra modurilor, metodelor și mijloacelor de livrare a instruirii, cu adaptare la nevoile în continuă schimbare și la resursele limitate și nu ca o abordare esențializată a instruirii standard. Sigur că, din cauza urgenței temporale, demersurile rapide care sunt necesare în contextul ERT pot diminua calitatea cursurilor oferite.

Beneficiile organizării eficiente pentru activitățile online presupun:

✓ predictibilitatea activităților, elevii și părinții știu din timp cum se vor desfășura lecțiile și se pot pregăti adecvat; astfel, învățarea la distanță poate fi o activitate confortabilă, lipsită de stres;

✓ un bun management al timpului – atât pentru elev, cât și pentru cadru didactic sau părinte;

✓ evidența activităților – astfel, e ușor pentru elev să știe programul orelor, să-și organizeze propriul program, să urmărească progresul, iar pentru profesor să raporteze activitatea la finalul semestrului. Învățarea la distanță rămâne, din perspectivă pedagogică, o formă alternativă la învățarea tradițională, de implementat în situații de urgență, formă care cuprinde în nucleul său învățarea online, alături de alte forme complementare de instruire.

Designul universal pentru învățare ar trebui să se axeze pe proiectarea de medii de învățare flexibile, incluzive și centrate pe elev, pentru a permite accesul la materiale, activități și sarcini de lucru pentru toți elevii / studenții în această perioadă grea pe care o traversăm cu toții, elevi, părinți, profesori, întreaga societate.

Bibliografie și resurse online:

1. <https://tribunainvatamantului.ro/2020/04/13/invatare-online-sau-invatare-la-distanta/>
2. Yuval Noah Harari, 21 de lecții pentru secolul XXI, Ed. Polirom, Iași, 2018
3. <https://www.britannia.ro/despre-invatarea-digitala-si-online-in-vremuri-de-pandemie-2/>
4. Gwang-Chol Chang, Satoko Yano, How are countries addressing the Covid-19 challenges in education? A ȘCOALA ONLINE. ASPECTE. PROVOCĂRI. SOLUȚII. Casa Corpului Didactic Simion Mehedinți Vrancea 45 snapshot of policy measures, 24 martie 2020, accesat:

- 09 iunie 2020. <https://gemreportunesco.wordpress.com/2020/03/24/howare-countries-addressing-the-covid19-challenges-in-education-a-snapshot-of-policy-measures/>
5. Stefania Giannini, Suzanne Grant Lewis, Three ways to plan for equity during the coronavirus school closures, 25 martie 2020, accesat: 09 iunie 2020, <https://gemreportunesco.wordpress.com/2020/03/25/three-ways-to-plan-for-equity-during-the-coronavirus-school-closures/>
6. Charles Hodges, Stephanie Moore, Barb Lockee, Torrey Trust, Aaron Bond, The Difference Between Emergency Remote Teaching and On-line Learning, 27 martie 2020, accesat: 10 iunie 2020, <https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-on-line-learning>

Dezvoltarea capacităților de învățare ale elevilor în școala online

Profesor itinerant IOANA PETRICAN
C.S.E.I Nr. 2, Bistrița-Năsăud

Pandemia de COVID-19 a dus la închiderea școlilor în 20 de țări și la închiderea unităților preșcolare în 19 țări din Europa și Asia Centrală. Acest lucru a afectat un număr total de 49,8 milioane de copii, începând de la preșcolari până la liceeni, care au avut parte de un ultim semestru școlar foarte perturbat (în cazul în care acesta a existat totuși), care a culminat cu închiderea școlilor. Pandemia a afectat profund educația și a agravat inechitățile sociale existente în regiune. Copiii din familii cu venituri reduse, copiii care locuiesc în zonele rurale cu infrastructură deficitară, copiii din cadrul minorităților etnice și lingvistice, copiii cu dizabilități, copiii migranți și refugiați, copiii aflați în conflict cu legea, copiii și tinerii care nu frecventează instituțiile educaționale, băieții și fetele care locuiesc în condiții dificile sau în cămine abuzive se confruntau deja cu bariere semnificative pentru participarea la educație și învățare și aveau parte de educație și de avantaje sociale mai reduse decât cei de aceeași vârstă. Școlile nu sunt doar un loc pentru educație academică, ci și pentru învățarea abilităților sociale și emoționale, interacțiune și sprijin social. Închiderea școlilor nu numai că a perturbat procesul de educație a copiilor, ci și accesul la mese oferite în cadrul școlii, sprijin pentru bunăstare și referire la servicii medicale și sociale de bază.

În absența unei infrastructuri tehnologice decente la nivelul cadrelor didactice, dar mai ales la nivelul elevilor, fără abilitare consistentă în zona competențelor digitale a profesorilor, fără acces la platforme online dedicate, de tipul Virtual Learning Environment sau Virtual Classroom, cu resurse didactice digitale și multimedia precare, fără un orizont de timp care să fie destinat activității online, cadrele didactice au fost nevoite să susțină activități didactice într-un regim cu totul special. Experiențele, pozitive sau negative, dobândite în acest răstimp reprezintă resurse valoroase nu doar pentru cei direct implicați în activitate, ci mai cu seamă pentru specialiștii din științele educației, pentru că decantarea acestor experiențe poate fi valorificată epistemologic prin sugestiile de optimizare a politicilor educaționale, a conținuturilor curriculare, a formării inițiale și continue a cadrelor didactice.

Pentru a susține activități de învățare la distanță, profesorii și elevii folosesc mai multe mijloace specifice, dintre care cel mai frecvent:

- aplicații simple/ cunoscute deja, pentru comunicare asincronă de grup, precum Whatsapp, Facebook messenger, apeluri telefonice/ SMS/ canal de comunicare cu fiecare elev.
- utilizarea resurselor educaționale deschise și conținutului digital, cum ar fi situri cu informații și ilustrații, biblioteci online, simulări, soft educațional, laboratoare virtuale, muzee virtuale, Digitaliada, LearningApps
- platformele specializate de elearning – Moodle, Google classroom, Edmodo, Easyclass.
- aplicațiile pentru comunicare sincronă în grup prin apeluri video/ videoconferințe precum Webex, Zoom, Meet, Teams, Skype.

Nematurizarea unor competențe de utilizare în contexte didactice autentice a noilor tehnologii face dificilă alegerea și utilizarea unor platforme dedicate pentru activități didactice în mediul online. Mai mult, instrumentele software utilizate în mod curent pentru comunicarea sincronă cu elevii nu au fost proiectate în scopul realizării activităților didactice. În spațiul informatic, o aplicație software are, de obicei, o funcționalitate precisă, un public și o activitate – țintă căreia în servește drept suport și pentru care a și fost proiectată și optimizată. Activitatea didactică este o activitate complexă, cu forme de comunicare multimodale, cu feedback necesar și autoreglare în timp real. Chiar și cele mai sofisticate platforme aflate azi pe piața educațională sunt, din acest punct de vedere, încă la început.

La o privire de ansamblu, platformele specializate de elearning sunt în realitate o opțiune mai puțin atractivă pentru cadrele didactice, motivele fiind deja prezentate mai sus: abilități tehnice mai puțin definite la nivelul utilizatorilor, infrastructură informatică cu probleme, costuri de utilizare, lipsa suportului tehnic sau pedagogic. La acestea se adaugă un element foarte important, care determină, în ultimă instanță, calitatea situației de învățare: exercițiul utilizării mediului tehnologic pentru proiectarea și desfășurarea unor activități didactice complexe, relevante, semnificative, integrate în parcursul de învățare de lungă durată. Notă dispartă face platforma eTwinning, promovată constant de Comisia Europeană în ultimii 12 ani, în care cadrele didactice din mediul rural și din urban mic au găsit un instrument pentru a deschide curriculumul către nonformal, către transdisciplinar și interdisciplinar, către activități colaborative la distanță cu elevi și profesori din alte țări, în condițiile în care au mai puține oportunități „convenționale” de acest fel față de colegii lor din orașele mari. De asemenea, teme privind eTwinning sunt incluse în unele parcursuri de formare inițială prin DPPD-uri – disciplina Instruire asistată de calculator – astfel încât mulți profesori tineri sunt deja familiarizați, în comparație cu colegii lor cu experiență la catedră.

Competențele digitale mai avansate atât ale profesorilor, cât și ale elevilor din orașele mari, accesul lor mai facil la conexiuni la Internet de mare capacitate și stabil, infrastructură informatică mai bună, toate acestea sunt avantaje ale mediului urban, evidente în statistici naționale privind consumul de bandă de Internet și accesul la servicii online, care însă par să se estompeze atunci când vorbim de situații de învățare și de activități didactice.

De asemenea, elevii cu rezultate școlare bune și foarte bune au o obișnuință de a învăța care se păstrează și în acest caz. Ei sunt în mai mare măsură pregătiți să lucreze și să se dezvolte în spațiul online decât elevii cu rezultate medii și slabe la învățătură. Aici este un aspect interesant care confirmă situarea lipsei obișnuinței elevilor de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii pe poziția secundă între dificultățile semnalate de cadrelor didactice pentru că, deși elevii cu rezultate mai puțin bune la învățătură au și ei acces la tehnologie, aceștia sunt mai puțin pregătiți să o folosească în scopul învățării. Este pe undeva replicarea în zona tehnologică a diferenței pe care Basil Bernstein o făcea între codul lingvistic restrâns și codul lingvistic elaborat. Dacă pentru elevii cu rezultate bune și foarte bune aderența la modul de învățare cu ajutorul tehnologiei este una de lungă durată (și astfel dispun de un cod tehnologic elaborat) pentru elevii cu rezultate școlare medii și slabe acest lucru este mai dificil (ei dispunând de un anumit tip de cod tehnologic restrâns, bazat în special pe utilizarea tehnologiei pentru scopuri de socializare și entertainment). Școala trebuie să se implice mai mult în diminuarea acestei discrepante (dându-le mai des elevilor teme care implică utilizarea tehnologiei) astfel încât să diminueze ecartul dintre cele două tipuri de coduri tehnologice.

Strategii didactice utilizate în mediul on-line

Profesor învățământ primar, LAURA MIHAELA MOLDOVAN
Școala Gimnazială Petriș, Bistrița Năsăud

Era digitală în care trăim a schimbat semnificativ modul în care oamenii interacționează. Pandemia generată de virusul SarsCov-2 a adus în rândul cadrelor didactice, pe lângă teama îmbolnăvirii, provocarea de a se adapta, într-o perioadă relativ scurtă, unui alt mod de desfășurare al activității - cel on-line. Ceea ce mai ieri părea imposibil de realizat, a devenit peste noapte o realitate în fața căreia trebuia să se acționeze imediat.

Dintre multele incertitudini ivite, cel mai evident era faptul că predarea on-line este diferită față de cea din școală, că aceasta nu reprezintă doar o schimbare de mediu fizic de la sala de clasă la sufragerie, că este nevoie de adaptarea și adoptarea unui mod de predare altfel. Diferența nu consta în gradul de dificultate al informațiilor care trebuiau oferite ci în strategiile didactice utilizate astfel încât elevii să fie focusați și interactivi, iar cursurile cât mai utile și atractive pentru ei. Așadar, marea provocare pentru dascăli era să lase deoparte letricul, să ștergă praful de pe calculatoare și să utilizeze doar on-line-ul. Și da, a fost o provocare dacă ținem cont de faptul că unii dascăli nu aveau nici măcar o adresă de e-mail.....

On-line sau fizic, actul didactic trebuie centrat pe nevoile și particularitățile elevilor. Dacă ținem cont de acest aspect, a învăța devine o plăcere! Marea problemă a sistemului în ceea ce privește învățământul on-line a fost legată de slaba pregătire a cadrelor didactice în acest domeniu, lipsa competențelor și a cunoștințelor tehnice cărora li s-au adăugat infrastructura deficitară (conexiune slabă la internet, lipsa dispozitivelor adecvate). Ceea ce este de apreciat este efortul depus ca, într-un timp relativ scurt, s-a reușit mutarea procesului didactic din confortul sălii de clasă în mediul virtual, un mediu al ascensiunii continue pe scala performanței și implicit oferirea accesului la educație pentru elevi, adică provocările s-au transformat în oportunități de învățare și dezvoltare.

Abordarea didactică în mediul on-line diferă de cea din clasă începând de la pregătirea conținutului de predat, continuând apoi cu prezentarea acestuia prin abordarea unor strategii specifice și finalizând cu modul de evaluare sau obținerea de feed-back. O strategie didactică eficientă în mediul on-line este legată de structurarea într-un mod cât mai simplist a informațiilor oferite. Utilizarea unei prezentări PPT sau PREZI, cu slide-uri conținând informații esențiale sintetizate în jurul cărora se iscă discuții constituie un mijloc util de predare on-line. Tot în scopul sintetizării se pot utiliza infografice, flyere, materiale de tip FAQ, MindMap, etc. Esențial e ca materialul prezentat să conțină informații esențiale cât mai succint prezentate, să fie concepute astfel încât să poată fi citite și plăcute la vedere, să capteze atenția copiilor și în același timp să nu îi obosească. Mai mult, cadrele didactice pot înregistra lecții și pot oferi explicații pe diferite teme, înregistrări pe care copiii le vor putea accesa în cazul în care vor mai multe detalii sau în cazul în care nu au înțeles un anumit concept.

O altă strategie care se poate utiliza cu succes în mediul on line este legată de evaluare și obținerea feedback-ului prin chestionare și quizz-uri. În mod cert, mai ales în mediul on line avem permanentă nevoie de feed-back, iar acesta se poate obține prin utilizarea acestor metode interactive de evaluare. Există o multitudine de platforme și aplicații care pot fi utilizate (Multimeter, Kahoot, Quizlet) în acest scop. Pe lângă avantajul de a verifica cunoștințele asimilate pe parcursul orei, acest tip de evaluare ne permite și evaluarea eficienței tehnicii folosite în predare, respectiv dacă majoritatea elevilor și-au însușit corect informațiile predate atunci e evident că actul didactic s-a desfășurat eficient, profesorul face bine bine ce face și cum face. Aceste instrumente devin extrem de utile atunci când nu realizează o evaluare notată (cu note sau calificative) deoarece nu intimidează copilul, sunt considerate mai mult o activitate educativă și oferă un feed-back obiectiv la întrebarea: E bine cum fac?

Utilizarea jocurilor didactice on-line este o metodă interactivă eficientă în toate verigile actului didactic: predare-învățare- evaluare. Mediul on-line poate fi considerat un „tărâmul ludicului”, de aceea este facil a găsi o multitudine de jocuri care se pot utiliza în actul didactic fiind special concepute pentru subiecte care se abordează în mediul educațional sau pot fi create prin intermediul aplicațiilor de către cadrul didactic. Jocul este calea cea mai ușoară prin care copilul învață de aceea este primordial să-l folosim în orice tip de activitate.

Suntem conștienți de faptul că învățământul în mediul virtual ridică anumite probleme, dar, deși provocator pentru mulți dascăli, învățământul online deține o serie de avantaje pe care mediul fizic nu le oferă. Pe lângă faptul că percepția vizuală este clar îmbunătățită, activitatea cognitivă este amplificată atât de cunoștințele teoretice cât mai ales de abilitățile practice. Materialul educațional este interactiv, îi pune pe copii în fața unor situații ample de învățare. Nu în ultimul rând, trebuie să recunoaștem că mediul on line se pliază perfect pe caracteristicile generației digitale actuale. Există țări care au implementat deja învățământul online, a căror metodologie ar merita studiată. Doar căutând soluții vom putea să le oferim copiilor un sistem de învățământ cât mai bun, pliat pe nevoile lor.

Metoda cubului

LENUTA BREBREANU

Lecție de chimie la clasa a VIII-a

Tema lecției: Oxizi: definiție, clasificare, denumire, formulă generală, metode de obținere.

▮ Metoda prezentată: Cubul

CUBUL este o tehnică utilizată în muncă utilizată în grup și se folosește în cazul în carese dorește explorarea unui obiect sau a unei situații din mai multe perspective. Se oferă astfel elevilor posibilitatea de a-și dezvolta competențele necesare unor abordări complexe și integratoare.

Așadar, se realizează un cub pe ale cărui fețe se notează: descrie, compară, analizează, asociază, aplică și argumentează.

Se anunță tema ce urmează a fi pusă în discuție; are loc împărțirea elevilor în șase grupe, fiecare urmând să analizeze topica aleasă din perspectiva unei fețe a cubului.

1. Descrie -> Ciorchinele

a. Observați formulele următorilor oxizi: CuO, CO₂, SO₂, MgO, Al₂O₃, CO, Fe₂O₃, CaO, NO₂, SO₃, SiO₂.

□□□□□□□□□□ Ce element comun au toți oxizii?

□□□□□□□□□□ Care este valența oxigenului? Dar caracterul chimic?

□□□□□□□□□□ Arătați structura atomului de oxigen.

Care este caracterul electrochimic al oxigenului?

▮ Care este caracterul chimic al celui de-al doilea element care intră în compoziția lor?

□□□□□□□□□□ Arătați structura atomului de Mg și a atomului de

1. Compară->Diagrama Venn

a. Alege din șirul de oxizi de mai sus oxizii care conțin nemetal și oxigen și pune-i în coloana A, respectiv oxizii care conțin metal și oxigen și pune-i în coloana B.

Arată care sunt asemănările dintre oxizii din fiecare coloană;

Arată care sunt asemănările dintre oxizii din fiecare coloană;

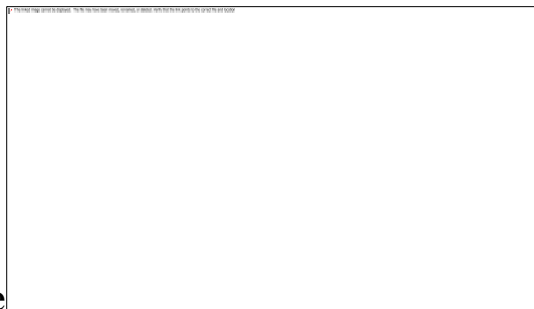
Arată care sunt deosebirile dintre oxizii din coloana A și oxizii din coloana B;

Descoperă regula de denumire a oxizilor. Există deosebiri între denumirile oxizilor din coloana A și ale oxizilor din coloana B?

A

B

Analizează-> Experimentul de laborator

Exp. 1 Aprindeți o panglică de magneziu prinsă într-un clește de metal. Introduceți substanța rezultată într-o eprubetă cu apă în care ați pus câteva picături de fenolftaleină.

Notați observațiile făcute într-un tabel pentru activități experimentale.

Exp. 2 Se pune într-un cristalizator o cantitate mică de var nestins (CaO). Se adaugă apă. Se lasă amestecul obținut să se decanteze, se filtrează, se toarnă o cantitate mică de filtrat într-o eprubetă și apoi se adaugă câteva picături de fenolftaleină.

Notați observațiile în tabel.

Exp. 3 Luați pe o baghetă de sticlă o cantitate mică de sulf. Aprindeți sulful. Țineți deasupra gazului rezultat o hârtie albastră de turnesol.

Notați observațiile făcute în tabelul pentru activitățile experimentale.

1. Asociază->organizatorul grafic

- Clasificați oxizii în funcție de reacția lor cu apă;
 Scrieți ecuațiile reacțiilor efectuate experimental;

Compuși binari ai oxigenului cu metale sau nemetale

O
x
i
z
i
i
E
2
O
n

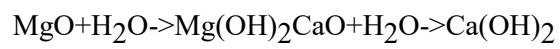
Oxizii
metalici

Reacționează cu apa

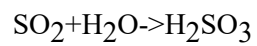
Oxizii nemetalici

În reacție cu apa formează baze $M(OH)_2$

În reacție cu apa formează acizi H_2A

Bazele
înroșesc
fenolftaleina

Acizii înroșesc
turnesolul

Oxizii metalici \rightarrow oxizi bazici

Bazele albăstresc
turnesolul

Oxizii nemetalici \rightarrow oxizi acizi

1. Aplică-> Problematizarea, exercițiul

- Subliniați cu o linie oxizii bazici și cu două linii oxizii acizi: CaO, SO₃, P₂O₃, Na₂O, CO₂, Fe₂O₃, CO, PbO₂;
- Denumiți oxizii de mai sus;
- Scrieți ecuațiile reacțiilor cu apa a P₂O₃ și a Na₂O;
- Denumiți substanțele rezultate;
- Așezați oxizii în ordinea crescătoare a maselor lor.
- Calculați masa de soluție de H₂SO₄ de concentrație 49% care se obține prin reacția a 4moli de SO₃ cu apa.

1. Argumentează-> Dezbateră

- Pentru obținerea mortarului se folosește Cu O, CaO sau Al₂O₃?
- Care dintre oxizii de mai jos reacționează cu Al? Justificați răspunsul. Scrieți ecuațiile reacțiilor posibile.
- Poate funcționa o brichetă pe Lună, care nu are Atmosferă? Dar pe planeta Venus, a cărei atmosferă conține în principal CO₂? De ce? Argumentați!
- Propuneți o metodă de obținere a CO₂.

□ Ce au câștigat elevii prin folosirea acestei metode?

- Capacitatea de a-ți asuma responsabilități;
- Capacitatea de a lua atitudine;
- Au învățat că pentru realizarea unor sarcini de grup au nevoie unii de alții;
- Dorința de perfecționare;
- Posibilitatea de a înțelege unde au greșit și de a-ți corecta din mers greșelile.

Avantaje și dezavantaje ale elevilor în școala on-line

P.I.P. LILIANA BERBECAR
Școala Gimnazială nr. 1 Bistrița

În ceea ce privește activitatea elevilor, trecerea bruscă la activitatea online a presupus în primul rând dificultăți tehnice, apoi lipsa obișnuinței de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii, nivelul insuficient al competențelor digitale, lipsa unui dispozitiv adecvat, lipsa unui program bine structurat, lipsa controlului și monitorizării constante a activității lor, acces limitat la Internet, lipsa suportului/ lipsa de interes/ interdicții din partea adulților

Cadrele didactice au observat dificultățile tehnice și lipsa obișnuinței de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii. *Mai simplu spus, elevul are acces la informația digitală, dar nu are o obișnuință de a învăța în acest sens, numeroase studii au arătat anterior prezentului că obișnuința elevilor de a utiliza device-urile este în direcția programelor de socializare, muzică și entertainment.* Pe de altă parte faptul că prea multe aplicații și platforme îi încurcă pe elevi. *Este evident că școala – chiar și re poziționată în zona digitală – trebuie să continue să reprezinte pentru elev o resursă de siguranță și de continuitate. În momentul în care sunt utilizate prea multe platforme există riscul ca respectiva unitate, elementul de securitate emoțională să fie perturbat, pentru că elevii pot să aibă o senzație de nesiguranță cauzată de faptul că mutarea de pe o platformă pe alta induce o re poziționare, o reconsiderare a adaptării și așa dificile efectuate foarte brusc.* Discrepanța dintre elevii buni și cei cu rezultate medii și chiar slabe crește în școala online. *Elevii cu rezultate bune și foarte bune reușesc să parcurgă curriculumul de trunchi comun conform planificărilor preexistente. Lucrurile stau diferit cu elevii cu rezultate slabe, care reușesc doar în proporție de 50% să țină pasul. (...) Discrepanța dintre elevii cu rezultate medii și slabe față de elevii buni crește mai mult în mediul rural, comparativ cu diferențele percepute de cadrele didactice din mediul urban.*

Programul Telescoala este o soluție bună pentru prima etapă, implementată rapid, focalizată pe nevoile elevilor din clasele terminale ale gimnaziului și liceului. *Este însă necesar să fie stabilit un standard național de calitate a educației prin suita de sesiuni susținute la televiziunea publică, care sunt considerate „un model” și vor influența modul de predare al multor profesori, în special al celor aflați la debutul carierei didactice. Percepția a ceea ce înseamnă o „lecție bună” se extinde nu doar la nivelul altor profesori, ci ajustează așteptările elevilor, părinților și publicului larg, în general. De aceea, trebuie diminuat excesul de teorie, trebuie crescută legătura cu practica și relevanța învățării pentru viața cotidiană, trebuie utilizate metode de interacțiune educațională și diminuată ponderea metodelor expositive. Așadar, cu unele limitări firești, impuse de mediul de comunicare, lecțiile prezentate public ar putea să includă într-o măsură mult mai mare sarcini de lucru practice, plasate în contexte concrete de viață și care pleacă de la o problemă/ context real, plauzibil, care solicită nu doar utilizarea de proceduri sau formule și memorarea de informații (clasificări, definiții, rutine etc.) ci stimulează formarea unor capacități de nivel superior (aplicare, interpretare, anticipare de consecințe, explicarea fenomenelor, creare, raportare la valori, conduite proactive, cooperare etc.). Situațiile educative prilejuite de aceste emisiuni Telescoala, înregistrate pentru a fi la dispoziția elevilor și cadrelor didactice pe termen lung, pot constitui un reper pentru inovare:*

- Suspendarea întâlnirilor față-în-față oferă posibilitatea profesorilor și elevilor să se concentreze în mai mare măsură pe rezumativ, pe esențial, pe structuri sau integrări de cunoștințe, decât pe conținuturi și elemente periferice, cazuistici, exemplificări;

- *Învățământul online poate genera și efecte perverse, în sensul că potențează fenomenul violenței psihologice dintre elevi ce se mută semnificativ din spațiul real către cel virtual;*

- *Nivelul de implicare al familiei/părinților crește simțitor, ceea ce obligă la acțiuni pe viitor de formare la părinți a unor competențe specifice, complementare cu cele ale profesorului (prin redefinirea acelei „școli a părinților”, printr-o partajare realistă a rolurilor).*

Pot fi formulate o serie de recomandări pentru decidenți, cadre didactice, cercetători și companii edtech, spunând că ”punctul de cotitură marcat de perioada actuală readuce în prim plan nevoia unei strategii pe termen lung”. Între măsurile propuse se numără:

- *Asigurarea condițiilor pentru cultivarea unor parteneriate strategice relevante în vederea bunei funcționări a ecosistemului educației și formării, la nivel național, regional și local, implicând ONG-uri, companii edtech, instituții internaționale, universități și institute de cercetare*

- *Reorganizarea curriculumului și a modului în care situațiile educative de tip „instruire asistată de calculator” sunt susținute, monitorizate, promovate și recompensate.*

Investiții strategice în echipamente și în dezvoltarea de resurse digitale.

- *Asigurarea accesului echitabil la resurse și instrumente digitale cu valoare adăugată pentru învățare, dedicate fiecărei categorii de beneficiari ai educației, fiecărui nivel de studiu, fiecărei discipline. În acest sens, se impune ca MEC să pună la dispoziția cadrelor didactice un portal gratuit care să fie o garanție a accesului la produse de calitate și la suport de specialitate profesionist.*

- *Facilitarea dezvoltării profesionale continue (diversificate) pentru cadre didactice, decidenți, cercetători.*

- *Crearea cadrului legislativ pentru un fenomen de genul Adoptă o școală din mediul rural, astfel încât companii din domeniul IT să poată adopta o școală unde să dezvolte o infrastructură profesională pentru educație online și să poată pregăti pentru utilizarea acesteia, în parteneriat cu specialiști în pedagogie, media, cadrele didactice și elevii.*

Trebuie avute în vedere o serie de aspecte pentru optimizarea serviciilor de educație, iar ”esența funcționării în bune condiții a sistemului și procesului de educație constă într-o atitudine (mai) proactivă – la nivelul Ministerului Educației, la nivelul școlii, din partea cadrului didactic”.

Măsurile ce se pot lua ar fi

- *Realizarea unei analize de nevoi care să identifice situația existentă și nevoile specifice la nivelul tuturor categoriilor de grupuri care constituie populația de vârstă școlară, care să identifice toate resursele care pot contribui la educația acestora pe baza unor modele de parteneriat care dau școlii rolul asumat*

- *Elaborarea unor documente cu precizări clare, sugestii și soluții, indicarea unei/unor pagini „oficiale” actualizate constant, modalități de contact a grupurilor de suport, referitor la modul de desfășurare a activităților de învățare și de evaluare online, la aspectele care țin de dezvoltarea profesională continuă și progresul în cariera didactică, la situațiile de ordin administrativ și de organizare etc.*

- *Indicarea unor soluții tehnologice recomandate pentru situații de învățare diverse, pentru fiecare disciplină și pentru fiecare ciclu de învățământ, cu precizarea limitelor și precauțiilor pentru fiecare platformă/ instrument digital.*

- *Stabilirea de proceduri și reguli clare pentru modalitățile de desfășurare (și de raportare centralizată) a activităților de educație la*

distanță. Includerea în grila de *acordare a gradațiilor de merit/salarizare diferențiată a cadrelor didactice a unor punctaje care să fie acordate pentru utilizarea constantă (demonstrată) de platforme educaționale* în gestionarea grupului de elevi al clasei, pentru realizarea de resurse educaționale deschise, pentru contribuții la dezvoltarea teoretică și practic-aplicativă a domeniului instruirii asistate de calculator.

- *Oferirea de soluții pentru situațiile în care educația la distanță nu este posibilă, pornind de la identificarea elevilor și cadrelor didactice fără Internet și echipamente*. Soluții precum stabilirea de perioade de *educație remedială*, la începutul anului școlar următor, doar cu acei elevi care nu au (avut) cum să țină ritmul, sau *oferirea de echipamente și/ sau abonamente/ minute și trafic de date* în rețele mobile sau fixe pentru unii profesori și elevi se pot dovedi viabile dacă sunt aplicate în parteneriat cu instituții publice și private locale și cu operatori de telefonie. Este nevoie de mai multe soluții și sugestii pentru a realiza activități de învățare personalizate (chiar și individuale) în sprijinul elevilor în risc de abandon, din medii defavorizate și/sau cu rezultate școlare slabe.

- *Continuarea și extinderea proiectului Școala TV*, susținut în colaborare cu Televiziunea Română, cu input din partea unor experți în abordări actuale ale învățării și prin implicarea unor persoane-resursă (inclusiv interpreți arte performative, personalități, celebrități) care să facă participarea elevilor autentică și atractivă. Protocoale de colaborare cu televiziuni profilate pe științe, educație și cultură/ public tânăr (National Geographic, Discovery, BBC), organisme naționale și internaționale de promovarea științei (Comisia UNESCO, British Council etc.), publicații de profil etc.

- *Crearea unui sistem de monitorizare și recompensare viabil, simplu de utilizat, flexibil, în vederea identificării progresului la nivelul clasei și al școlii, pentru valorificarea optimă a unor resurse în scop de învățare, respectiv validarea unor rezultate ale învățării* (de exemplu, prin sisteme automatizate și adaptive de evaluare de tip Moodle/ Blackboard/ Cornerstone OnDemand/ Docebo/ Saba).

- În ciuda dificultăților, s-a descoperit că această experiență are și o latură pozitivă. Chiar și lucrând într-un mediu virtual, mulți participanți au profitat de ocazia de a se implica în discuții și de a-și continua formarea pentru o carieră viitoare.

Învățarea online- provocări și oportunități

Prof. SIMAN LUMINIȚA
Liceul cu Program Sportiv, Bistrița

Dezvoltarea tehnologiilor influențează mersul omenirii, dar și modul în care aceasta acționează. Felul în care se produce astăzi învățarea este determinat de o serie de factori și tendințe la nivel social. Adaptarea la transformările sociale impune, uneori, persoanele să își schimbe nu numai locul de muncă, dar și domeniul de activitate și modul de învățare. Instruirea la distanță își face tot mai mult simțită prezența în cotidian. Abilitățile de utilizare a tehnologiilor au devenit necesare pentru a face față noilor provocări, unele cadre didactice nefiind nici măcar familiarizate cu instrumentele digitale. Evident, elevii se descurcă cel mai bine, profesorii fiind cei care învață de la ei.

Copiii de azi, ”copii digitali”, cresc cu dispozitivele digitale, iar utilizarea lor își pune amprenta asupra modului lor de a fi și a acționa. Și până la pandemie ei își găseau refugiul în mediul virtual, care creează iluzia unei lumi nelimitate în posibilități și abordări. Ritmul cu care se dezvoltă tehnologiile determină învățarea individului, care este un proces continuu pe parcursul întregii vieți, iar instrumentele tehnologice pe care le utilizăm ne definesc și ne modelează tipul de gândire. Tehnologia influențează învățarea prin faptul că:

- devine nelimitată: școlile, universitățile sunt interesate să își dezvolte propria abilitate de a oferi oportunități de învățare oriunde și oricând;
- jocul în învățare este mai interactiv ca oricând; studiile recente arată că acesta este o experiență de învățare intensă, agreată de către tineri, care substituie uneori alte modalități de interacțiune;
- raportul unu la unu este larg acceptat în mediile educaționale și profesionale din întreaga lume, edificându-se pe ideea susținerii individualizării și a personalizării în învățare;
- re-designul învățării este o altă consecință firească a utilizării tehnologiei, care duce la diversificarea modului de a învăța: colaborativ, integrat, prin simulare, în bază de proiect, în bază de probleme. Mai mult decât atât: până și teoriile învățării pot fi abordate prin prisma tehnologiilor.

Specialiștii în domeniu consideră că anumite teorii ale învățării, precum behaviorismul, cognitivismul și constructivismul, sunt adaptabile la era tehnologică; se formulează noi teorii în acord cu necesitățile de instruire actuale.

Teoria conectivistă definește învățarea ca pe un proces ce are loc în medii haotice, ale căror elemente sunt supuse unor modificări permanente, pe care individul nu le poate controla întotdeauna. Conectivismul se bazează pe înțelegerea faptului că deciziile noastre derivă din informații ce se află în continuă schimbare. Cei doi termeni-cheie ai conectivismului sunt conexiunea și haosul. În condițiile actuale, elevii au acces la o multitudine de informații, însă este esențial ca ei să poată determina care dintre acestea este adecvată contextului de învățare enunțat.

Criza de sănătate provocată de noul coronavirus la nivel mondial a influențat domeniul educației, promovând un nou tip de învățare – cel online. Transformările produse în cadrul practicilor educaționale au scos în evidență avantajele și limitele tehnologiilor, dar și neajunsurile metodologiilor didactice. Învățarea online este o componentă a învățării tradiționale. O asemenea abordare îi permite elevului de a învăța în ritm propriu, îi dezvoltă autonomia și curiozitatea cunoașterii și transformă tehnologia într-un aliat sigur și pe termen lung. Elevii s-au familiarizat cu tehnologiile în scopuri ludice, noi însă îi reorientăm să le utilizeze în scopuri de învățare.

După unele studii se constată că elevii consideră învățarea online eficientă, profesorii – doar în combinație cu învățarea tradițională, iar majoritatea părinților este sceptică în privința beneficiilor acestei forme de învățare. Tehnologia este un instrument ce face parte din viața fiecăruia. Valoarea sa depinde de cel care o utilizează. Valorificarea tehnologiilor comportă atât avantaje, cât și dezavantaje. Printre beneficiile învățării online, menționăm: crearea deprinderilor de a lucra mai mult individual; revenirea la subiect ori de câte ori apare necesitatea; învățarea adaptată la ritmul propriu al elevului; orar flexibil; activitățile online pot fi accesate oricând și oriunde; elevii au posibilitatea de a prezenta mai multe informații procesate.

Învățarea online are un caracter superficial, susțin cadrele didactice, dar le oferă elevilor un mod de a fi pentru viitor, întrucât în viitor tehnologia va fi omniprezentă, iar profesiile vor include tehnologiile. Deci învățarea online cristalizează și un mod de a fi pentru elev. Dacă există motivație, poți să înveți singur, iar învățarea prin intermediul tehnologiilor îți livrează această posibilitate.

Pe plan mondial, în țările avansate elevii și studenții beneficiază pe larg de învățarea online. Pe de altă parte, elevii și studenții, obișnuiți exclusiv cu formatul de predare ”față în față”, vor fi eventual puși în poziția de a ține piept concurenței absolvenților care au cele mai avansate cunoștințe pentru ziua de mâine, nu pentru ziua de azi și nicidecum pentru ziua de ieri. Actualii elevi și studenți sunt viitorii stăpâni ai societății. Digitalizarea este un proces normal, care face parte din viața noastră reală. Provocarea determinată de pandemie a generat o nouă perspectivă asupra învățării. Astfel, se constată că, de fapt, pandemia a creat oportunități pentru schimbare și dezvoltare. Așadar, învățarea în societatea de astăzi presupune o nouă perspectivă asupra conținuturilor învățării, datorită oportunităților puse la dispoziție de noile tehnologii de informare și comunicare, digitalizarea fiind o modalitate de adaptare și condiția succesului viitoarei generații.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Ceobanu C., Cucos C., Istrate O., Pânișoară I.-O. (coord.) Educația digitală. Iași: Polirom, 2020. 376 p.

2. Gâf-Deac I. Teoria și practica învățării online – la distanță: suport pentru situațiile pandemice. București:

Învățarea online - avantaje și dezavantaje

Prof. MARCELA TURCU
Școala Gimnazială Șieu-Măgheruș

Orice metodă pedagogică rezultă din întâlnirea mai multor factori și, din acest punct de vedere, educația va rămâne mereu o artă: arta de a adapta, la o situație precisă, indicațiile generale date de cărțile de metodologie.” Gaston Mialaret

Societatea în care trăim se afla într-o continuă dezvoltare în toate domeniile, astfel fiind necesară și evoluția oamenilor care trăiesc în ea. Permanent facem față unor numeroase provocări, fiind nevoiți să ne adaptăm condițiilor sociale, politice, morale și economice. La baza societății este situată, indiferent de aria la care ne raportăm, educația. Educația a însoțit istoria omenirii de-a lungul timpului, asigurând transmiterea cunoștințelor, a deprinderilor și descoperirilor din generație în generație.

Elevii prezintă particularități psihoindividuale, astfel încât se impune utilizarea unei game cât mai ample de metode de predare care să le valorifice potențialul. Semnificația metodelor depinde, în cea mai mare măsură, de utilizator și de contextul în care este folosită. Elevii nu sunt doar un receptor de informații, ci și un participant activ la educație. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăța” la a „învăța să fii și să devii”, adică pregătirea pentru a face față situațiilor, dobândind dorința de angajare și acțiune.

Pandemia de Covid 19 a dus la o schimbare dramatică în educație prin abordarea predării la distanță, în mod excepțional și pe o scară neașteptat de largă, **învățarea online**. Mediul de business, în mod special, a oferit alternative deja testate și utilizate de ani buni, platformele de video conferință, acele meeting-uri de afacerii live, overseas.

Această nouă abordare a educației, cea online trebuie să fie direcționată în spiritul dezvoltării autoeducației, atât a cadrelor didactice, cât și a elevilor, pentru că nimeni nu a fost pregătit pentru învățarea în totalitate în mediul online. Pe parcursul orelor am folosit diferite resurse în format digital care au fost de folos elevilor. Cu ajutorul lor am realizat fișe de lucru, jocuri educative și alte resurse educaționale. Pasionați de **gadgeturi smart**, aplicații interesante, resurse digitale sau jocuri online spectaculoase, adolescenții rezonază destul de greu cu vechile metode de învățare. Din fericire, dezvoltarea tehnologiei a presupus și dezvoltarea unor produse educaționale create în acord perfect cu noile generații de elevi ai erei digitale.

Pot fi utilizate oricând, oferă filmulețe explicative foarte utile, probleme rezolvate în pași, exerciții cu grade diferite de dificultate și posibilitatea de testare pe noțiuni – iată doar câteva dintre motivele pentru care tot mai mulți elevi de gimnaziu descoperă eficiența platformelor online de învățare. Aceste metode educaționale alternative completează în mod firesc studiul la clasă susținut de profesori și îi încurajează pe elevi să aibă o atitudine pozitivă față de învățare.

Avantaje învățării online întâlnite în orele desfășurate:

1. distribuirea rapidă a materialelor didactice
2. elevii intră în posesia materialelor printr-o simplă accesare
3. existența conținuturilor multimedia
4. conținuturile pot fi șterse, corectate sau actualizate cu ușurință
5. serviciu folosit de una sau mai multe persoane, crearea grupurilor
6. folosirea conținuturilor interactive, existența feedback-ului

Limite și dificultăți/ Dezavantaje ale învățării online:

1. dificultăți în utilizarea tehnologiei
2. lipsa comunicării reale/ fizice

Educația tradițională:

În cadrul studierii tradiționale, accentul se pune pe conținutul instruirii, profesorul fiind singurul care ia deciziile cu privire la organizarea și desfășurarea activității elevilor; Acesta predă materia și așteaptă ca studenții săi să reproducă integral conținutul dictat; Forma principală de învățare este memorarea mecanică. În acest sistem, se acordă o foarte mare încredere elementelor teoretice; Școala pregătește studenții pentru viață; Procesul de învățare este o progresie liniară prin acumularea de informații și deprinderi; Accentul se pune pe însușirea deprinderilor de bază; Evaluarea se concentrează asupra tipurilor de răspuns corect sau greșit și pe întrebări închise.

Educația digitală:

Completează educația clasică prin dezvoltarea logicii, exerciții de antrenare a Inteligenței Emoționale, etc.; Lecțiile virtuale și educaționale reprezintă un avantaj: oferă studenților o vedere realistă asupra materiei repetate sau activităților întreprinse prin intermediul mijloacelor audio și vizuale, simulări, dar și conținut de tip text pentru a face învățarea cât mai plăcută; Oportunitatea de a accesa conținutul vast, ludic și formator de oriunde și oricând, cu ajutorul computerului personal, tabletei sau chiar și a telefonului; Folosirea sistemului de feedback imediat: în timp real studentul își poate da seama ce greșește sau ce a realizat corect! Învățarea este realizată astfel într-un mod activ ce permite evaluări formative și sumative, calitative și cantitative, realizate într-un mod confortabil lor.

Educația digitală care dispune de un teren amplu de cunoștințe gata să fie absorbite și cercetate. Introducerea sistemului educațional digital în programele de învățământ este indispensabilă, însă fără a fi exclus cel tradițional care este baza și temelia unei educații complete.

Profesorul trebuie să-și schimbe concepția și metodologia instruirii și educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de educație permanentă, să se implice în deciziile educaționale, să asigure un proces didactic de calitate.

Cu toate avantajele ei, educația digitală nu ar supraviețui fără cea tradițională, deoarece un calculator, telefon, tabletă niciodată nu ar putea înlocui sfatul sau îndrumarea unui profesor; nimic nu se poate compara cu mirosul unei cărți noi de pe raftul librăriei sau filele vechi și îngălbenite ale unei cărți vechi din care au învățat mai multe generații.

Concluzii

Am putut expune câteva idei, însă cu toții știm că internetul este foarte util în învățare, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient.

Învățarea în clasă îi ajută pe elevi și pe profesori să se cunoască mai bine. Acest lucru permite profesorilor să cunoască elevii și să evalueze mai bine punctele forte și punctele slabe, să acționeze ca mentori și să ghideze studenții în posibilitățile lor de carieră.

Într-o clasă tradițională, elevii pot să-și împărtășească în mod direct opiniile și să-și clarifice propriile întrebări cu profesorul, obținându-și astfel răspunsurile imediat.

Înțelegând modelul de întrebări și răspunsuri și sugestiile oferite de profesori cu experiență, elevii pot găsi mai multe informații utile decât atunci când utilizează note și sugestii online generalizate.

De asemenea, învățarea în clasă este mai utilă datorită unei interacțiuni continue între elevi și profesori, deoarece îi ajută pe elevi să scape de temerile lor cu privire la examene.

În cele din urmă, interacțiunile cu profesorii buni contribuie la motivația elevilor de a obține note mari

Bibliografie

Mihaela Brut – Instrumente pentru e-learning, Ghidul informatic al profesorului modern, Editura Polirom, Iași, 2006.

DUMITRU I. Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Timișoara: Ed. de Vest, 2001

IONESCU M., RADU I., Didactica modernă, Cluj-Napoca: Ed. Dacia, 2001,

<https://digitaledu.ro/resurse-educationale-deschise/>

<https://edict.ro/studiu-comparativ-intre-metodele-traditionale-si-moderne-utilizate-in-procesul-de-predareinvatare/>.

Utilizarea softurilor educaționale la grupa de copii preșcolari

Profesor învățământ preșcolar: MARIANA CUCUIET
Grădinița Cu Program Normal Chintelnic
Judetul: Bistrita-Nasaud

Instruirea asistată de computer schimbă atitudinea elevului, dar și a profesorului față de învățare, elevul devine centrul demersului de învățare, rolul lui este activ pentru că el își construiește cunoașterea, profesorul mijlocește învățarea completând experiența sa personală cu ce îi oferă platforma de e-learning și softurile educaționale incluse.

Preșcolarii sunt preocupați și atrași mai ales de facilitățile grafice și sonore ale calculatorului, dar treptat ei conștientizează faptul că îl pot utiliza ca instrument de învățare și sunt dornici să facă acest lucru în orice moment al zilei.

Chiar dacă pentru copilul de 5-6 ani cele mai benefice sunt cele directe cu obiectele și fenomenele lumii înconjurătoare, folosind cât mai mulți analizatori, mai ales experiențele din natură, folosind calculatorul ei își dezvoltă un alt stil cognitiv, care pare că este la fel de eficient ca învățarea prin contactul direct cu lumea înconjurătoare, pentru că îl îndreaptă spre independență, îi dezvoltă creativitatea tehnică, cultura vizuală, îl introduce într-un climat de autodepășire, de competitivitate punându-l în situația de a învăța prin efort propriu.

Utilizarea calculatorului în procesul de învățământ devine din ce în ce mai importantă din două motive: are loc o informatizare a societății; mediile de instruire bazate pe informatică oferă un puternic potențial educativ. Achiziționează în acest sens pe calea "educației pentru tehnologie și progres", „ca răspuns al sistemului educațional la un imperativ al lumii contemporane”.

➤ Un soft educațional performant trebuie să atragă prin calitatea prezentării, să asigure necesarul de informații pentru o anumită temă, să asigure interacțiunea dintre calculator și profesor, să se poată adapta în funcție de caracteristicile utilizatorului. Cu ajutorul programelor didactico-informatică ale softurilor educaționale se eficientizează procesul de predare-învățare-evaluare a cunoștințelor. Utilizând softurile în cadrul activităților se vor dezvolta:

- gândirea logică;
- spiritul de observație;
- memoria vizuală;
- atenția voluntară;
- operațiile intelectuale prematematice;
- deprinderile de lucru cu calculatorul;
- abilitățile de utilizare prin intermediul softurilor educaționale;

Utilizarea softurilor prezintă unele avantaje privind învățarea:

- furizează un mare volum de date
- stimulează implicarea copilului în învățare;
- asigură o instruire individualizată;
- facilitează realizarea unui feedback rapid și eficient;

În ceea ce privește dezavantajele privind învățarea, acestea sunt:

- prezintă segmente de instruire fixe, care nu solicită întreaga capacitate a minții umane;
- răspunsul corect este cotate uneori în funcție de detaliu și nu de esență;

Utilizarea softurilor educaționale în activitățile din grădiniță, se dovedește a fi un instrument de învățare eficient, care determină apariția unor modificări semnificative în achiziția cunoștințelor și în atitudinea față de învățare a copiilor. Copiii le place mai mult să învețe prin intermediul softurilor educaționale, decât prin metode tradiționale, acestea

contribuind la dezvoltarea unor atitudini pozitive față de învățare și la îmbunătățirea rezultatelor obținute.

Exercițiile din softurile educaționale sunt prezente într-o formă accesibilă copiilor pentru vizualizarea corespunzătoare a conceptului însușit. Imaginile permit restructurarea unei probleme, aceasta fiind mai ușor procesată de sistemul vizual și perceptiv al copiilor, sporind abilitatea acestora de a înțelege fenomenele mai dificile.

Softurile educaționale se pot folosi în cadrul tuturor tipurilor de activități. Unele softuri educaționale pot fi utilizate în cadrul mai multor discipline, deoarece sunt concepute interdisciplinar.

Jocul și instruirea sunt indisolubil legate, calculatorul, softurile educaționale, devenind astfel parteneri și prieteni ai copiilor. În grădiniță sunt utilizate cu precădere jocurile logice cu diferite grade de dificultate. Folosirea calculatorului este sinonimă cu jocul, deoarece copilul trebuie să respecte niște reguli, atât în manipularea aparaturii, cât și în comunicare, aceasta bazându-se pe un limbaj specific.

Interesul copiilor pentru activități asigură reușita acestora, de aceea trebuie alese conținuturi și strategii adecvate, acestea ținând de apanajul educatoarei, prin care se și asigură aspectul activ și formativ de dirijare al învățării.

Raportându-mă la ipoteza unei cercetări pe care am efectuat-o cu copiii de vârstă preșcolară, am ajuns la următoarele concluzii:

- copiii și-au dezvoltat gândirea logică, spiritul de observație, memoria vizuală și atenția voluntară prin folosirea softurilor educaționale;
 - s-au familiarizat mai ușor și mai temeinic cu operațiile intelectuale prematematice;
 - și-au consolidat capacitatea de a recunoaște, denumi și utiliza formele geometrice;
 - și-au consolidat deprinderile de comportare civilizată, precum și procesul de socializare, de relaționare cu cei din jur a fost unul pozitiv;
 - toate noțiunile matematice corespunzătoare vârstei lor au fost însușite de către copii într-o perioadă de timp mult mai scurtă, cu un ritm mult mai rapid și cu o plăcere deosebită;

Utilizând softurile educaționale am identificat următoarele avantaje și dezavantaje privind copiii, pe care doresc să le fac cunoscute:

- softul reprezintă un mijloc de învățare preferat de copii, pentru faptul că le pare animat, viu, activ și este interactiv;
- stimulează interesul, curiozitatea, dar mai ales independența în rezolvarea sarcinilor și căutarea soluțiilor;
- permit minții și mâinii “să se joace” până la găsirea soluției, un minim act creativ desfășurându-se din instinct și imaginație sau, uneori, din simplă plăcere;
- dezvoltă calități personale, ca perspicacitatea, creativitatea, gândirea logică, puterea de concentrare, îndemânarea specifică;

Dezavantajele utilizării softurilor educaționale:

Din punct de vedere medical:

- lucrul la calculator implică o poziție statică, solicitând coloana vertebrală și generând poziții defectuoase;
- având în vedere vârsta fragedă poate afecta vederea acestora;

Din punct de vedere psihosocial:

- nu favorizează relațiile sociale, putând duce la așa numita “singurătate computerizată”;
- introduce mai multă dirijare în procesul învățării;

Ținând cont de avantajele și dezavantajele prezentate anterior mi-ar plăcea să fie luate în considerare următoarele recomandări:

- d) educatoarea să selecteze cu atenție softurile utilizate în activitățile didactice, studiind integral informațiile acestuia;
- e) joaca la calculator să nu devină un simplu amuzament, ci să constituie mereu o variantă de joc prin care copilul să descopere și să învețe în mod planificat, o acțiune prioritară în procesul instructiv-educativ;
- f) folosirea calculatorului să nu înlăture celelalte activități, ci să le completeze;
- g) educatoarele trebuie să depună efort pentru a transmite prin forța informaticii un impuls pentru dezvoltarea aptitudinilor și capacităților fiecărui copil, a capacități sale creatoare în special;

Utilizarea softurilor educaționale în activitățile din grădiniță s-a dovedit a fi un instrument de învățare eficient care determină apariția unor modificări semnificative în achiziția cunoștințelor și în atitudinea față de învățare a copiilor.

Bibliografie:

1. Adăscăliței A., Instruirea sistată de calculator, Editura Polirom, Iași, 2007
2. Metodologia implementării competențelor cheie în curriculumul școlar aplicat, Institutul de Științe ale Educației, București, 2010

Activitatea online-un pas spre viitor

Prof. MARINELA IONELA POP
Șc. Gimn. Șieu-Măgheruș, Bistrița-Năsăud

În societatea contemporană, asistăm la schimbări sociale de anvergură în toate sferile activității umane, iar tehnologia digitală are rolul principal, potențat de pandemia care afectează întreg mapamondul. Alături de toate activitățile profesionale, educația este unul dintre domeniile profund afectate de pandemia Covid-19, care în momentele de vârf a determinat închiderea a peste 90% dintre școlile din peste 180 de țări.

În țara noastră, învățarea online a devenit principala preocupare a elevilor, a părinților și a profesorilor. Actorii educaționali au făcut eforturi să se adapteze, punând pe prim-plan siguranța și integritatea fizică amenințate de coronavirusul Covid-19. O serie de măsuri mai mult sau mai puțin coerente și eficiente s-au luat în această perioadă la nivelul factorilor decizionali. S-a înregistrat o scădere a cantității, calității și randamentului învățării elevilor, din cauza scăderii motivației externe pentru educație, a timpului investit de elevi în astfel de activități (în comparație cu învățarea față în față). Efectele negative ale acestei situații sunt cu atât mai mari, cu cât vârsta elevilor este mai mică. În plus, inegalitățile cauzate de situația socio-economică a familiei au fost întărite și chiar augmentate, elevii vulnerabili fiind cei mai afectați. Lipsa interacțiunii directe cu colegii și profesorii a afectat starea de bine a copiilor, generând stres și acutizarea problemelor psihice și fizice, mai ales pentru cei care deja manifestau vulnerabilități. Deși platformele online oferă oportunități de socializare variate, s-a demonstrat că ele nu pot suplini efectele socializării directe, tradiționale, îndeosebi în cazul școlărilor mici, formarea competențelor sociale depinzând fundamental de interacțiunea directă, de tip față în față.

Într-o lume în care accesul la informație este la un „click distanță“, rolul profesorului a trebuit reconsiderat. Elevii din ziua de astăzi aparțin „generației Z“ și „generației Alfa“. Din prima clipă a vieții lor au fost și sunt înconjurați de tehnologie. Nevoia școlii de a o integra plenar în actul educațional era deja o realitate, pe care criza generată de Covid-19 a evidențiat-o, determinând autoritățile să privească cu atenție și să investească în dotarea școlilor și a elevilor.

S-au căutat și s-au găsit soluții pentru a minimiza diferențele și a favoriza accesul copiilor din medii dezavantajate la educație, deoarece experiența oferită de școala online din primele luni ale pandemiei a demonstrat cât de important este acest aspect. În literatura de specialitate, această situație este definită ca discriminare de nivelul I, între a fi sau a nu fi online. Repercusiunile pentru tinerele generații devin astfel insurmontabile, într-o lume în care digitalizarea cuprinde toate domeniile vieții și în care diferența între copiii care dispun de mijloace digitale prin care este facilitat actul educațional (conectați), față de cei care sunt privați de acesta (neconectați) crește exponențial cu fiecare oră de învățare online petrecută sau pierdută de elevii de toate vârstele. Noile inegalități din punct de vedere material continuă să apară, ele fiind rezultat al schimbărilor tehnologice rapide și a ofertei foarte variate de dispozitive existente pe piață, noi și vechi deopotrivă, dar care nu prezintă aceleași caracteristici tehnologice și nu oferă aceleași oportunități de utilizare a aplicațiilor online. Copiii din familiile cu un nivel socio-economic și educațional ridicat beneficiază de acces la o diversitate de aparate conectate la internet, ceea ce îi ajută în a-și forma competențe digitale superioare.

Astfel, putem înțelege apariția discriminării de nivelul II, generată de modul diferit în care copiii, la diverse vârste, își formează competențele digitale. Unul dintre principalele efecte ale tehnologiei este „compresia generațiilor“ (faptul că un copil de 10 ani poate avea competențe digitale similare cu unul de 15 ani, și invers) datorat și accesului lor inegal la diferite tipuri de tehnologii. Factori precum vârsta, genul, nivelul de educație și starea

financiară a familiei sunt variabile ce influențează fundamental formarea competențelor digitale ale copiilor.

În ultima perioadă este sesizabil efortul de a depăși acest prim prag al discriminării, elevii din mediile dezavantajate fiind dotați deja cu tablete conectate la internet oferite de Ministerul Educației sau de autoritățile locale (Primării). Este o oportunitate extraordinară pentru acești copii și trebuie să punctăm acest efect pozitiv al pandemiei: creșterea accesului copiilor din mediile dezavantajate la lumea virtuală. Totuși, accesul online, deși obligatoriu, nu este suficient.

În ceea ce privește învățarea online, posibilă doar în condițiile accesului la tehnologie și internet, situația nu este deloc simplă, iar inegalitățile au o dinamică emergentă, chiar după ce este depășit pragul elevilor conectați sau nu. Diversitatea situațiilor sociale și familiale, accesul diferit, calitatea dispozitivelor și a rețelelor de internet utilizate de elevi determină măsura în care învățarea online este eficientă cu adevărat.

Lipsa contactului uman afectează indivizii de toate vârstele și cu atât mai mult copiii, aflați în perioada de dezvoltare a sociabilității și a achizițiilor fundamentale formării competențelor de relaționare interpersonală, acum profund afectată. Deși aplicațiile de tip video-conferință utilizate preponderent în școala online oferă oportunitatea învățării sincrone și a contactului vizual direct elev-profesor, interacțiunea mediată nu o poate înlocui pe cea față în față, ceea ce reprezintă un factor demotivant pentru unii elevi. Plictiseala și lipsa atenției se acutizează când copiii învață zi de zi online, acestea fiind chiar și în clasă riscuri provocatoare pentru profesor. Pe de o parte, în desfășurarea lecțiilor online profesorii utilizează deseori metodele expositive clasice a căror ineficiență a fost demonstrată deja (neputând folosi frecvent diversele aplicații, sau platforme online suport ce favorizează implicarea activă a elevilor) datorită limitărilor de ordin tehnologic, atât prin lipsa aparatelor performante, cât și a cunoștințelor avansate de utilizare a resurselor digitale. Astfel, elevilor le lipsește stimularea vizuală și sunt distrași cu ușurință de la construcția chiar și incipientă a unui demers metacognitiv datorat implicării lor superficiale în lecțiile desfășurate online. Pe de altă parte, se acutizează dificultatea supravegherii de către profesor a elevilor care, aflați în intimitatea mediului familiar, sunt înconjurați de numeroși stimuli și aparate conectate care le oferă divertisment în orice moment. În aceste condiții, actul educațional se repliază într-un spațiu al inerției contraproductive, iar combinația dintre toți acești factori afectează negativ calitatea și cantitatea informațiilor ce ajung la elev în orele de tip online.

Internetul nu are în sine, în mod independent, valențe pozitive sau negative. Din contra, aceste atribute depind de modul în care indivizii îl folosesc, calitatea lui deosebită fiind faptul că reconfigurează modul în care copiii și adolescenții interacționează zilnic cu ceilalți în mediul offline și online. Dispariția distanțelor și a granițelor, învățarea cu ajutorul telefonului mobil și a tabletelor aduc numeroase oportunități, practic elevii având acces la educație (școlară formală, non-formală) de oriunde s-ar afla. Multitudinea de aplicații educaționale și de software-uri oferă oportunitatea centrării pe elev și a individualizării educației, adaptabilitatea la noile teorii pedagogice fiind posibilă cu ajutorul tehnologiilor evoluate. Într-un viitor relativ apropiat este foarte probabil ca școala și educația să fie transformate complet prin integrarea tehnologiei digitale avansate. Inteligența artificială va face posibilă eficientizarea educației oferite, atât pentru fiecare elev, căruia i se va putea adapta curriculumul în funcție de capacități, cât și pentru profesori, care vor putea organiza mai bine procesele educative.

Școala se dorește a fi un loc în care copiii sunt pregătiți pentru viață, pentru profesiile viitoare, ori din ce știm din propria experiență, nu se poate fără învățare din medii online, iar copiii trebuie pregătiți pentru asta încă din școală.

Trebuie remarcate și apreciate eforturile profesorilor de a se forma, adapta și muta în mediul virtual și să acceptăm faptul că este nevoie de timp pentru perfecționare și instalarea

unitară a competențelor digitale necesare adaptării predării–evaluării școlare formale la un set de standarde educaționale optime în praxis-ul educațional mediat online.

Pandemia ne-a spus că învățarea online trebuie privită cu atenție și introdusă cu caracter permanent în modul în care se face educația elevilor chiar și după ce aceasta (pandemia) se va fi încheiat.

Învățarea online trebuie să devină parte componentă din procesul educațional și să fie dezvoltată prin pregătirea profesorilor. Cel puțin o zi din săptămână ar putea fi făcute ore online pentru că am văzut care este trendul iar școala trebuie să pregătească copiii pentru viață, iar viața presupune tot mai multă învățare online chiar și în absența pandemiei.

Cea mai mare greșeală ar fi să se considere că trebuie să revenim exact la învățarea exclusiv în sala de clasă. Ar fi bine să înțelegem și că în sala de clasă trebuie să se producă modificări substanțiale în modul de predare, unele metode fiind deja exersate în online. Nu cred că trebuie ”să revenim la normal” (adică la trecut), ci trebuie să desprindem lecțiile și să evoluăm. Abordarea de tipul ”ori una ori alta” este de tipul ”alb sau negru” și este specifică oamenilor cu o viziune limitată, incapabili să vadă viitorul.

Harta lecturii ca abordare interdisciplinară a spațiului, în *Amintiri din copilărie*, de Ion Creangă

MIHAELA GABRIELA FRENȚIU,
profesor Limba și literatura română, Colegiul Național Liviu Rebreanu Bistrița

Comparativ cu orice alte vremuri de până acum, tehnologia IT ne influențează viețile mai mult decât orice alt domeniu. Impactul ei se răsfrânge la toate nivelurile, iar a ține pasul cu tehnologia devine o provocare. Lucrul cu grupe mari de elevi este dificil și obositor, iar în acest context, interacțiunea scade. Cred că cea mai mare provocare a sistemului online a fost obținerea unui feedback în mod real. Și asta deoarece, prezența pentru un timp îndelungat în fața unui computer sau al unui telefon a unui elev rupe conexiunea reală, motiv pentru care profesorii au considerat ca eficientă combinarea muncii online cu cea individuală. S-a încercat în acest sens o alternare a acestora, profesorii apelând la o gama variată de metode, procedee și strategii didactice, astfel încât acțiunile întreprinse să stimuleze participarea activă și implicarea elevilor, dar mai ales o abordare interdisciplinară.

În cadrul activităților de învățare online ale disciplinei Limba și literatura română, **abordarea interdisciplinară** presupune utilizarea unor strategii activ-participative aplicate care îmbunătățesc capacitatea de comunicare și colaborare a elevilor, le dezvoltă tehnici active de învățare. Metodele, aplicate pe diferite tipuri de texte, au un rol foarte important în optimizarea învățării. Ipoteza de la care s-a pornit este următoarea: dacă implicăm activ elevii în activitățile de învățare în grup, facilităm cunoașterea reciprocă, dobândirea unor tehnici de învățare activă și durabilă, dezvoltarea capacității de comunicare, colaborare și empatie.

Activitatea online s-a desfășurat după următorul scenariu:

Harta lecturii

Pornind de la o unitatea tematică, Copilăria, scenariul, construit pentru *clasa a IX-a*, urmărește formarea capacităților de analiză a universului ficțional prin aplicabilitate asupra primei părți din *Amintiri din copilărie*. Scenariul consacrat receptării începe și se încheie cu secțiuni realizate prin dialog euristic, focalizate asupra înțelegerii, analizei și interpretării textului.

La începutul microsecvenței, profesorul numește strategia vizată (analiza spațiului) și o așază în seria actelor care structurează receptarea. În a doua etapă, este subliniată importanța pe care analiza spațiului o are în economia analizei de text, precum și faptul că lectura atentă a spațiului ficțional influențează modul în care percepem spațiul real. A treia secvență constă în enumerarea pașilor pe care secvența de învățare îi presupune, și anume: a. demonstrația realizată de profesor; b. redactarea concluziilor analizei, realizată de elevi (și, eventual, de profesor); c. discutarea textelor scrise și stabilirea algoritmului.

Textul este reluat online, prin cartografierea spațiului ficțional și se încheie cu analiza elementelor fixate pe hartă. Primul moment al simulării este relectura orientată a textului. Al doilea moment constă în cartografierea spațiului; harta va înregistra morfologia și relieful lumii imaginare, precum și fazele explorării ei de către protagonistă. Sunt fixate enunțuri referitoare la coordonatele universului humuleștean: situarea satului, împărțirea lui, vechimea lui, oamenii care îl locuiesc, imaginea țințirului (simbol ambivalent al trecerii timpului, a morții dar și a legăturii cu înaintașii), întemeierii primei școli în anexa Bisericii. Din geografia satului nu lipsește râul Ozana, iar flora este reprezentată de arborii zidiți în țințirim la îndemnul părintelui Ioan. Imaginea asupra spațiului se modifică: dacă partea de incipit insistă asupra imaginii de ansamblu a satului, în schimb secvențele următoare se focalizează asupra unor locuri anume:

țințirim, Biserică, casa părintească. Un univers al liniștii, apoi al aventurii copiilor dornici de cunoaștere. Construcția discursului narativ face apel la subiectivitate și la identificarea naratorului cu protagonistul acțiunii, dând întâmplărilor un caracter memorialistic. La început, universul este perceput vizual, apoi auditiv, iar după descrierea oamenilor, acesta este trăit. Descrierea Humuleștiului ocupă o secvență extinsă, dovadă a importanței pe care o conferă naratorul experienței de cunoaștere.

Ultimul moment al analizei se deschide spre interpretare și ca o încercare de a atribui spațiului natal semnificația de axis mundi. Caracteristice spațiale ale Humuleștiului sunt din nou fixate, urmărindu-se și rolul pe care îl joacă în biografia naratorului.

Pentru aprofundarea înțelegerii, se reia lectura textului și cartografierea spațiului reprezentat:

În prima oră, discuțiile s-au focalizat pe realizarea următoarelor sarcini de lucru:

• „Cum este spațiul reprezentat?”

• „Care sunt elementele care alcătuiesc spațiul?” „Care sunt elementele lui definitorii?”

Analiza spațiului de asemenea constă în analiza unor elemente prin întrebări:

• „Cum este reprezentat spațiul? Prin ce tipuri de imagini? Prin ce strategii?”

• „Care sunt imaginile așezate în prim-plan? De ce?”

Microsecvența se încheie cu o discuție referitoare la locul pe care analiza spațiului ficțional îl ocupă în receptarea textului epic. Mai mult, discuția poate integra și considerații, observații privind posibilitatea de a aplica tehnica învățată în lectura textului dramatic.

În cadrul celei de-a doua ore, pentru fixarea și sistematizarea cunoștințelor, elevii au realizat, grupați în perechi, următoarele cerințe:

- Identificați coordonatele universului humuleștean. (situarea satului, împărțirea lui, vechimea lui, oamenii care îl locuiesc)
- Ce valențe oferă Creangă imaginii țințirimului?
- Ce puteți observa despre întemeierea primei școli în anexa Bisericii?
- Din geografia satului nu lipsește râul Ozana. Ce importanță are acesta pentru universul humuleștean?
- În ce fel imaginea asupra spațiului se modifică?
- Ce semnificații au pentru Creangă Biserica? Dar casa părintească?
- Descrieți Humuleștiul, din perspectiva naratorului.

Elevii au cooperat și au realizat:

-o descriere concisă a satului Humulești, pornind de la coordonatele spațiale pe care le oferă textul suport;

- surprinderea momentelor cheie ale acțiunii, detalii topografice, unele cuvinte având dublă accepțiune/funcție (exemplu: biserica ca loc de rugăciune, dar și loc de învățatură pentru elevi), imaginea spațiului;

La finalul prezentării am evidențiat aspectele pozitive, recomandări scurte. Am apreciat și încurajat munca elevilor și am evidențiat progresele realizate.

Bibliografie

1. Bernat, Simona-Elena, Chis, Vasile, (2002), *Cooperare și interdisciplinaritate în învățământul universitar*, Cluj, Presa Universitară Clujeană
2. Ciolan, Lucian, (2008), *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Iași, Editura Polirom
3. Pamfil, Alina (2005)– *Structuri didactice deschise*, Editura Paralela 45, Pitești

Dezvoltarea capacităților de învățare ale elevilor în școala online

prof. MONICA MĂRCAN
Colegiul Național "Petru Rareș", Beclean

Societatea evoluează continuu, uneori cu pași mai rapizi, alteori confruntându-se cu diverse programe și crize. În orice situație, un domeniu important și prioritar trebuie să rămână educația, care, la rândul său, are nevoie de o formare continuă pentru a corespunde cerințelor actuale ale societății și să pregătească copiii și tinerii pentru a se integra activ în viața socială și personală.

În contextul actual când lumea contemporană tinde să se transforme într-o societate informațională apare nevoia de cunoaștere și la nivel informațional prin utilizarea calculatorului în educație, prin crearea de competențe digitale care vor oferi tinerilor o pregătire diversificată în viitor. Apariția calculatorului ca sursă de învățare, diversificarea mijloacelor digitale moderne în scop evolutiv, pătrunderea hardware-ului și software-ului în România reprezintă o permanentă provocare pentru educație.

În prezent, avem accesul deschis la resurse educaționale, facilitate desigur de tehnologiile informației și ale comunicațiilor cu scopul de a dobândi competențe și cunoștințe care să ne permită să evoluăm, să ne formăm și perfecționăm, să participăm activ în societatea românească bazată pe cunoaștere. Este unul din avantajele de care ar trebui să beneficieze atât elevii, cât și profesorii în vederea accesului la educație, la schimbul de resurse on-line, pentru consultare personală sau profesională.

Informatica este studiul lucrului individual, al creării de competențe și priceperi proprii, al dezvoltării deprinderilor de a lucra singur și de a crea un mod de gândire aparte. În ceea ce privește mediul școlar, elevul trebuie să se adapteze cerințelor școlii, să aibă capacități de lucru cu calculatorul, să știe să manipuleze informațiile pe care le deține, să colaboreze cu profesorul astfel încât să achiziționeze cunoștințe pe care, treptat, le va pune în practică. Introducerea în școală a tehnologiilor informației și ale comunicării duce la schimbări importante în procesul de învățământ. Actul de învățare nu mai reprezintă în totalitate munca profesorului, ci rodul interacțiunii elevilor cu calculatorul și al colaborării profesorului cu clasa de elevi.

Instrumentele și strategiile utilizate pentru conectare la distanță sunt diferite: prin video, filmulețe cu activități interactive, cântece, simulări, aplicații, pe care cadrul didactic le trimite elevilor. Mai important decât metodele selectate este obiectivul interacțiunii în această perioadă.

Deoarece performanța în învățare este determinată în mare parte de strategii de instruire și demersuri didactice bine conturate, cadrele didactice caută să se adapteze mediului școlar modern. Din dorința de a evolua, de a transmite elevilor conținut informațional nou, profesorii aleg să participe la programe de formare profesională, să se documenteze, să se înscrie în forumuri de discuții pe teme de interes școlar, să acceseze materiale existente pe diverse medii de stocare, să parcurgă etapele necesare dezvoltării personale, să creeze teste on-line, bareme de corectare, matrici, planuri remediale, scheme de progres cu diagrame care le vor ușura munca didactică. În activitatea desfășurată, profesorii folosesc calculatorul ca suport pentru obținerea abilităților de lucru. Sunt deschiși la tot ce presupune inovație în educație pentru a livra cunoștințe moderne de actualitate astfel încât elevii să facă față, pe viitor, testelor de evaluare (evaluări anuale, examene de capacitate, de bacalaureat, olimpiade și concursuri școlare), dar și mediului lucrativ când vor urma o carieră.

Se pot remarca, astfel, valențele benefice pe care le are internetul în actul de predare-învățare-evaluare, necesitatea accesului la informație, adaptarea rapidă la nou. Chiar dacă se configurează ideea că elevii asociază, din ce în ce mai des, internetul cu un veritabil profesor,

calculatorul nu va înlocui niciodată total acțiunea profesorului, rolul acestuia neputând fi ignorat, fiind mai mult decât constructiv.

Elevii nu învață din ceea ce le spun profesorii sau din ce le arată tehnologia, ci din felul în care le spun profesorii și ce le arată tehnologia îi incită să gândească. Interacțiunea lor cu informațiile îi ajută să se dezvolte.

Modurile în care tehnologia susține procesul de învățare sunt:

- o mai bună înțelegere a informațiilor, prin oferirea de exemple, video, demonstrații;
- lecțiile sunt mai interesante dacă vin împreună cu obiecte și acțiuni care le plac elevilor; elevii sunt mai atenți la un video sau o prezentare dinamică decât la discursul unui profesor;
- tehnologia permite elevilor să învețe în ritmul lor;
- tehnologia îl ajută pe profesor să își pregătească mai rapid lecția și să aibă mai mult timp pentru a se conecta cu elevii;
- tehnologia salvează timp;
- te pune în contact cu mii de surse de informare, experiențe și contexte diferite;
- elevii nu se plictisesc, au mereu ceva de făcut (caută și filtrează informații).

Un alt mod de a dobândi cunoștințe prin intermediul unui mediu online este căutarea pe diferite motoare de căutare. Tehnologia susține procesul de învățare, stimulează gândirea logică și permite accesul facil la resurse și opinii diferite. Se resimte o schimbare radicală a sistemului educațional, pentru a-i face pe educabili să fie mai conștienți, mai flexibili și mai bine pregătiți pentru viața de mâine. Schimbarea trebuie să includă implicarea mai largă a părinților, a membrilor comunității, în calitate de parteneri activi ai cadrelor didactice, în educația tinerei generații.

Competența digitală este una dintre acele alte competențe pe care instituțiile de învățământ le au incluse în programele și planurile de realizare a procesului educativ. Resursele digitale devin un instrument de lucru din ce în ce mai utilizat pentru a oferi un învățământ calitativ, care să corespundă noilor tendințe pedagogice și intereselor copiilor. Astfel, copiii apreciază și simt utilitatea lecțiilor în care metodele tradiționale vechi nu ocupă toate cele 45 de minute.

Organizarea procesului de învățare online nu numai că trebuie să înceapă din perspectiva ajustării și gestionării conținutului, dar necesită și o pregătire specializată pentru a asigura mijloacele necesare procesului de instruire și flexibilitatea metodelor de predare, în special din perspectiva pregătirii resurselor umane (profesori, specialiști, elevi și părinți).

Învățarea online implică:

- pregătirea digitalizată a organizației școlare pentru a permite învățarea online (proces educațional organizat și standardizat clar, infrastructură fiabilă/flexibilă, ușor de utilizat, suport pregătit pentru resurse umane);
- elevii trebuie instruiți să-și formeze abilități pentru a utiliza calculatoarele și pentru a accesa Internetul, precum și abilitățile de a utiliza resurse online pentru a demonstra autonomie de învățare, abilități de autoevaluare, organizare, interes și motivația de a învăța, capacitatea de comunicare în grup, responsabilitate, promptitudine și spontaneitate în rezolvarea sarcinilor;
- instruirea digitală a cadrelor didactice este foarte importantă. Profesorii trebuie să dovedească experiență relevantă în utilizarea TIC în procesul de predare, cunoștințe și abilități în manipularea hardware și software și selectarea resurselor educaționale pentru a adapta stilul de predare la noul mediu de învățare și să reflecte o atitudine pozitivă față de tehnologie.

În viitorul apropiat obiectivul major al educației va include preponderent elementele învățării personalizate/individualizate, organizată atât în cadrul instituțiilor de învățământ – care ar trebui să devină centre educaționale comunitate, cât și în mediul familiei sau al comunității. Pentru eficientizarea învățării personalizate este necesar să fie valorificate

posibilitățile copilului, utilizate mai eficient resursele mediului în care trăiește și învață copilul, posibilităților instituțiilor din comunitate și mijloacelor mass-media, dar și utilizarea tehnologiilor de învățare de la distanță/online, fiind o oportunitate pentru situații speciale sau imprevizibile.

Dezvoltarea capacităților de învățare ale elevilor în școala online

Prof. Înv. Primar AURORA CRISTINA NALAȚ
Șc. Gimn. Șieu-Măgheruș
Jud. Bistrița-Năsăud

„Școala, nu trebuie să uităm, nu este doar un spațiu pentru învățarea academică, ci și pentru învățarea abilităților sociale și a abilităților emoționale.

Procesul de învățare definește oamenii la orice vârstă. Existența umană în sine este condiționată de învățare; pentru a supraviețui suntem nevoiți să învățăm: să cunoaștem mediul, să ne cunoaștem apropiații și, forma cea mai profundă, să ne autodepășim.

Dezvoltarea profesională și învățarea în modelul tradițional devin deja istorie. Nu există experți în clase, lucrurile se mișcă rapid, iar profesorii și elevii trebuie să facă echipă pentru crearea unui mediu de învățare prin utilizarea tehnologiilor moderne. Astăzi, cel mai bun și cel mai important canal de distribuție este cel online. Mediul online sprijină abilitățile secolului XXI precum colaborarea, comunicarea și creativitatea.

În întreaga lume, universitățile, colegiile și școlile trebuie să își pregătească profesorii pentru schimbare. Pe măsură ce cultura societății noastre se schimbă ca răspuns la inovațiile tehnologice, instituțiile și profesorii trebuie să se adapteze.

Oportunitățile de învățare online și utilizarea resurselor educaționale deschise și a altor tehnologii pot reduce costurile asociate cu materialele necesare instruirii și permit utilizarea mai eficientă a timpului profesorului. Astăzi, putem vorbi despre o învățare combinată care îmbină oportunitățile de învățare față în față cu oportunitățile de învățare online. Gradul în care are loc învățarea online și modul în care este integrată în curriculum pot varia în funcție de școli. Strategia de combinare a învățării online cu instruirea școlară față în față este utilă pentru a adapta diversele stiluri de învățare ale elevilor și pentru a le permite fiecărui elev să studieze în ritmul propriu.

Resursele online permit revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile, ci pentru că permit ca întregul proces de predare și învățare să devină mai interesant și adaptat elevului digital. Astfel, se realizează o personalizare a învățării. Astăzi, elevii și profesorii beneficiază de resurse online gratuite și resurse online plătite. Fiecare elev preferă resurse diferite în funcție de subiectele de interes și de stilul de învățare. Profesorii și elevii doresc instrumente de bună calitate care să fie gratuite. Pentru a ajuta colegii să găsească cele mai bune resurse online care să le ușureze viața, prezint o listă de mai multe link-uri utile care oferă ceea ce au nevoie pentru o lecție bună.

Când vine vorba de a sprijini programa care se folosește în educația prin internet, de cele mai multe ori se folosesc așa-numitele instrumente de curs, care permit stocarea de conținut educațional pe un server Web, crearea de rețele de comunicare între participanții la procesul de educație, de învățare și de gestionare, permițând testarea independentă a cunoștințelor lor prin intermediul diferitelor teste.

Pasionați de gadgeturi smart, aplicații interesante sau jocuri online spectaculoase, adolescenții rezzonează destul de greu cu vechile metode de învățare. Din fericire, dezvoltarea tehnologiei a presupus și dezvoltarea unor produse educaționale create în acord perfect cu noile generații de elevi ai erei digitale.

Elevii învață cu plăcere folosind platformele online deoarece pot fi utilizate oricând, oferă filmulețe explicative foarte utile, probleme rezolvate în pași, exerciții cu grade diferite de dificultate și posibilitatea de testare pe noțiuni – iată doar câteva dintre motivele pentru care tot mai mulți elevi descoperă eficiența platformelor online de învățare. Aceste metode educaționale alternative completează în mod firesc studiul la clasă susținut de profesori și îi încurajează pe elevi să aibă o atitudine pozitivă față de învățare.

Deși vine în completarea învățării clasice, de la școală, învățarea online are câteva beneficii indubitabile. În cazul platformei electronice, informațiile sunt accesibile oricând, elevii putând accesa acest produs educațional online atunci când au timp. În plus, filmele de predare pot fi vizualizate de câte ori este nevoie, fie că elevii vor să se pregătească pentru temele zilnice, fie pentru teze sau Evaluarea Națională. Și în ceea ce privește problemele rezolvate în pași, dar și testele, elevii au posibilitatea să-și verifice cunoștințele și să aprofundeze materia

Avantaje și dezavantaje ale învățării online

Privind cum învățarea este eficientizată prin folosirea internetului, putem enumera mai multe avantaje, însă putem să vedem și câteva dezavantaje.

Avantaje:

1. distribuirea rapidă a materialelor didactice. Profesorii pot transmite foarte repede, oricând, oriunde și oricui informațiile pe care le dorește. Astfel nu mai este nevoie de sincronizarea persoanelor pentru a se întâlni fizic și nimeni nu va pierde nimic pentru că informațiile rămân online.
2. elevii intră în posesia materialelor printr-o simplă accesare. Orice persoana din grupul tinta are acces la toate informațiile, oriunde și oricând.
3. existența conținuturilor multimedia. Prin internet pot fi transmise și imagini, videoclipuri, fișiere și orice fel de materiale virtuale care întotdeauna au eficientizat învățarea.
4. conținuturile pot fi șterse, corectate sau actualizate cu ușurință. Dacă distribuitorul își dă seama că a transmis o informație greșit sau poate dorește să o actualizeze, el poate face acest lucru oriunde și oricând. De asemenea, orice document poate fi editat și reeditat, astfel corectarea nu mai produce dificultăți.
5. serviciu folosit de una sau mai multe persoane, crearea grupurilor. Informațiile pot fi îndreptate spre o persoană sau către mai multe în același timp în mod individual sau se pot crea grupuri în care utilizatorii pot să și comunice.
6. folosirea conținuturilor interactive, existența feed-back-ului. Fiind existente grupurile, membrii pot face schimb de experiențe, păreri sau informații. De asemenea, ei pot primi feed-back în timp real, chiar rapid de la administratorul grupului sau de la colegi. Astfel există și interacțiune virtuală și nu numai învățare individuală.

Dezavantaje

1. dificultăți în utilizarea tehnologiei. Tehnologia avansează zi de zi și nu toate persoanele sunt la zi cu noutățile. De aceea de multe ori sunt întâmpinate probleme de utilizare și de accesare a informațiilor sau de realizare a unor proiecte sau teme. De asemenea sunt întâlnite situații de confuzie și dezorientare, de unde apare și lipsa de motivație. Dar această problemă poate fi rezolvată prin tutoriale video.
2. lipsa comunicării reale/ fizice. Când învățarea și comunicarea rămân axate în mediul virtual, atunci când oamenii se întâlnesc nu mai știu să comunice și încep să comunice tot prin tehnologie. Folosirea mediului virtual în exces ne robotizează!

Concluzii

S-au putut expune câteva idei, însă cu toții știm că internetul este foarte util în învățare, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient.

Pot fi numite situații limită cazurile în care o persoană este într-un anumit context în care nu poate avea acces la internet sau nu își permite acest lucru. Din acest motiv, se poate întâmpla să piardă o anumită informație care îi era utilă în acel moment dar pe care nu o poate accesa pe loc. Aceste situații de criză chiar nu pot fi controlate.

Bibliografie

Mihaela Brut – Instrumente pentru e-learning, Ghidul informatic al profesorului modern,
Editura Polirom, Iași, 2006.
didactform.snsr.ro/campanie-online/invatarea-online-avantaje-si-dezavantaje

Școala online- avantaje și dezavantaje

Prof. înv. primar IONELA DANIELA NĂSĂUDEAN
Șc. Gimn. Nr.1 Bistrița, Bistrița-Năsăud

Un domeniu important al statului este și trebuie să rămână educația, care la rândul său, are nevoie de o formare continuă pentru a corespunde cerințelor actuale ale societății și să pregătească tinerii pentru a se integra activ în viața socială și personală.

Învățarea online poate fi definită ca o formă alternativă de învățământ în cadrul căreia se asigură continuarea procesului educațional în condiții normale sau de autoizolare, de intemperii etc., prin intermediul diverselor instrumente informatice de comunicare la distanță.

Această modalitate alternativă este studiată de zeci de ani deopotrivă de pedagogi, experți în design curricular și experți în noi tehnologii comunicaționale.

Numeroase studii, teorii, modele, standarde și criterii de evaluare se axează pe cel puțin trei zone pedagogice:

- învățarea online de calitate,
- predarea online
- proiectarea instruirii online.

Învățarea online eficientă rezultă dintr-o proiectare și planificare atentă a instruirii. În primul rând, pentru a fi la fel de eficientă ca instruirea față-în-față, trebuie să se regăsească sub forma învățării mixte (blended learning – on line și față-în-față). Prezența fiecăruia dintre aceste tipuri de interacțiune, atunci când este integrată în mod semnificativ, crește rezultatele învățării.

Învățarea online de calitate înseamnă timp de planificare, pregătire și dezvoltare pentru o lecție, situația actuală determinându-ne mai degrabă să acționăm cu resurse minime disponibile și într-un timp redus. Planificarea atentă a învățării online presupune nu doar identificarea conținutului de parcurs, ci și proiectarea atentă a tipurilor de interacțiune, cu scopul de a susține procesul de învățare. Apoi, trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor, pretându-se mai bine vârstelor mari, ciclului liceal, studenților și adulților în contexte de formare.

În situația de criză, învățământul online s-a dovedit a fi o soluție foarte bună pentru a evita stagnarea educației. Am constatat că aceasta a fost o provocare atât pentru copii și părinți, cât și pentru profesori. Au apărut numeroase întrebări legate de această modalitate de lucru cu elevii, opinii pro și contra. Cu toții știm că internetul este foarte util în învățare, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient.

Există în lume sisteme de învățământ, precum cele din Finlanda, Coreea de Sud, Japonia, Olanda, SUA etc., în care integrarea noilor tehnologii în procesul educațional, încurajarea creativității, a originalității și adaptarea conținuturilor la cerințele societății actuale au condus la rezultate excepționale ale elevilor. Dincolo de acumularea de cunoștințe și dezvoltarea competențelor, s-a demonstrat că școala ar trebui să fie pregătită să se adapteze la diverse contexte ale realității, să trezească emoții și atitudini, să clădească caractere, într-un context valoric. Potrivit experților în educație, principalele avantaje și dezavantaje ale școlii online sunt:

Avantajele învățării online:

- Distribuirea rapidă a materialelor didactice;
- Folosirea multitudinilor de materiale și produse, preponderent din Internet (Google, YouTube etc.), alături de manuale și ghiduri metodologice;

- Conținuturile pot fi șterse, corectate sau actualizate cu ușurință;
- Folosirea conținuturilor interactive, existența feed-back-ului;
- Activitățile online pot fi accesate oricând și oriunde;
- Programul este mult mai flexibil comparativ cu activitatea din sala de clasă;
- Fiecare elev poate parcurge în mod independent materialul propus;
- Accent pe motivația mai înaltă a elevilor și valorificarea inteligențelor lor;
- Implicarea mai activă a elevilor în organizarea procesului de învățare cu caracter interactiv;
- Implicarea mai activă a părinților în acordarea copiilor lor a unui suport logistic și material;
- Schimbarea stilului de învățare al cadrelor didactice de la cel autoritar, spre unul mai democratic și participativ;
- Accentul pus nu atât pe evaluare și notare, cât pe procesul de învățare;

Dezavantajele învățării online

- Dificultăți în utilizarea tehnologiei;
- Lipsa comunicării reale/fizice;
- Situații limită;
- Interpretarea eronată a explicațiilor scrise ;
- Sunt sărăcite relațiile interumane între elevi și profesori, dar și între elevi;
- Poate fi un impediment pentru elevii cu rezultate școlare slabe;
- Apariția unor goluri în cunoașterea și practicarea platformelor online;
- Lipsa unui feedback constructiv dintre profesori și o parte de elevi;

Ar fi greșit să considerăm că școala online, impusă de situația pandemică, a fost „un eșec total”, cum spun cei mai mulți. Poate că este, de fapt, primul pas important, la noi, spre o schimbare fundamentală și necesară în felul în care a fost concepută școala până acum. Chiar dacă unele cadre didactice au respins pentru început predarea online, din motive diverse (nu dețin competențe TIC, nu au disponibilitatea de a se adapta, respingând elementele de modernitate pe criterii diferite), cu certitudine atât cadrele didactice, cât și elevii și-au îmbunătățit substanțial abilitățile digitale, ceea ce a schimbat calitativ relația profesor-elev, dar și școală-familie. Atât cadrele didactice cât și elevii și-au dezvoltat competențele digitale prin utilizarea cu încredere și în mod critic a tehnologiei informației și comunicațiilor pentru muncă și comunicare. A fost o formă de schimbare de roluri, de multe ori profesorul învățând de la elevi.

Cu siguranță, nici în pandemie, nici în condiții normale, nu există soluții miracol pentru performanță. Dar realitatea românească ne arată că și copiii, și adolescenții, și oamenii maturi trebuie să scape de stereotipia unui mod de a gândi școala (fie că este vorba de cea cu prezență fizică sau de școala online). Este nevoie de inteligență, de creativitate, de echilibru, de empatie, pentru ca rolul major al educației în consolidarea unei societăți să devină realitate. Copiii, elevii, tinerii au nevoie de comportamente (ale adulților din jur) care să-i încurajeze, să-i învețe responsabilitatea, să-i ajute să depășească teama de eșec, să le sporească stima de sine.

Școala online a arătat mai mult ca oricând că paradigma actului educațional este, în mare măsură, ca cea de acum o sută de ani, că, din nefericire, chiar mulți dintre elevi nu vor sau nu pot să iasă din schema predare – memorare – redare, pentru că, probabil, pare mai comod așa.

Școala online a pus în evidență un paradox – acela că, dacă înainte de pandemie, se afirma necesitatea modernizării învățământului românesc, prin „digitalizare”, prin “introducerea noilor tehnologii în procesul de învățare”, prin reformarea și adaptarea la cerințele mileniului al III-lea, după modelul țărilor avansate, acum s-a ajuns în extrema cealaltă, în care „digitalizarea”, este cel mai „nociv” aspect în procesul educației.

Situația de criză a scos la iveală anumite probleme care vor impune o schimbare radicală a mentalității oamenilor. Aceste schimbări trebuie să-i facă mai conștienți pe educabili, să-i facă mai flexibili și mai bine pregătiți pentru viața de mâine cu surprizele sale.

Această schimbare trebuie să includă, implicarea mai largă a părinților, dar și a membrilor comunității, în calitate de parteneri activi ai cadrelor didactice, în educația tinerei generații.

Elevii ar trebui să fie învățați să învețe, devenind fideli parteneri ai dascălilor, deschiși să învețe în primul rând pentru sine, valorificând eficient multiplele sale inteligențe, care ulterior să devină achiziții importante pentru progresul societății.

Învățarea online este și va fi un șir de invenții și descoperiri, creativitate și comunicare eficientă, și va contribui la consolidarea abilităților de muncă independentă, promovarea unei culturi a încrederii și a stării de bine.

Bibliografie:

1. Constantin Cuceș, Olimpiu Istrate, Ion - Ovidiu Pânișoară, Petre Bodnariuc, Simon Vela, „Școala online-elemente pentru inovarea educației” , Ed.Universității, București, 2020
2. Făt, Silvia & Adrian Labăr- Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC 2009. Raport de cercetare evaluativă. București: Centrul pentru Inovare în Educație, 2009;
3. Mihaela Brut- Instrumente pentru e-learning, Ghidul informatic al profesorului modern, Editura Polirom, Iași, 2006.
4. didactform.sns.ro/campanie-online/invatarea-online-avantaje-si-dezavantaje

Dezvoltarea încrederii elevilor în propriile capacități de învățare (online)

Profesor: MANTA NICOLETA
Clasa: a VI-a

Disciplina: Consiliere și dezvoltare personală

Tipul lecției: Adolescenții și stresul

Competențe generale:

Relaționarea armonioasă cu ceilalți în contexte școlare și extrașcolare

Competențe specifice:

2.1. Exprimarea emoțiilor în acord cu nevoile personale și cu specificul situațiilor -

2.2. Identificarea elementelor comunicării eficiente în medii reale și virtuale

Metode și procedee: expunerea, conversația, aplicația, dezbateră

Forme de organizare: frontală, pe grupe, individuală

Mijloace de învățământ: coli, plaptop, videoproiector, fișe de lucru, minge

Resurse materiale: manual pentru clasa a VI-a, Consiliere și dezvoltare personală, Simona Elena Popa, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti,2018

Resurse de timp: 50 de minute

Captarea atenției: Exercițiu de spargere a gheții:

-Se propune elevilor jocul „Mingea fierbinte,, având rolul de a identifica starea în care se află și de a exprima cât mai multe emoții.

Elevii identifică emoțiile de bază: teamă, dezgust, mânie, surpriză, fericire, tristețe ș. a.

În acest demers didactic folosesc Roata emoțiilor:

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.twinkl.ro%2Fresource%2Fro-t-s-1071-roataemoiilor&psig=A0vVaw1QrEAmp2qmoeLwbe3Xur12&ust=1638218655176000&source=images&cd=vfe&ved=2ahUKEwjH76iZ9rv0AhUTtaQKHWLgD3AQR4kDegUIARDJAQ>

Dezbateri:

Ca urmare elevilor le este prezentată o definiție a stresului: Stresul este ceea ce simți când reacționezi la presiune care poate fi interioară (când dorești să înveți bine, sau să te integrezi) sau exterioară (școală, familie, prieteni).

Elevii identifică situații de stres întâlnite la școală: test, ceartă, răspuns oral

Stresul nu este rău întotdeauna, se afirmă situații: sport, muzică, dans, dorința de a face lucrurile mai bine s.a.

Elevii vor parcurge un test pentru a înțelege mai bine nivelul lor de stres:
<https://www.mhanational.org/>

<http://www.mentalhealthamerica.net/stress-screener>

Se dau elevilor următoarele sfaturi pentru a face față situațiilor de stres:

1. Acceptă ce nu se poate schimba
2. Ține un jurnal
3. Fă mișcare în mod regulat
4. Mănâncă echilibrat
5. Fă o activitate care îți crează plăcere
6. Caută o modalitate de sprijin
7. Spune o rugăciune

În continuare elevii pot să vină cu idei, exemple.

Elevii, pe grupe, primesc un scenariu conflictual de analizat. Au 15 min. la dispoziție pentru a discuta scenariul și să pregătească un joc de rol pentru a prezenta conflictul precum și soluția. Vor răspunde la întrebări: Cum te face să te simți ? Ce pot să fac în situația dată ? Care sunt consecințele ? Care este soluția cea mai bună ?

Dezvoltarea capacităților de învățare ale elevilor în școala online

PIORAȘ LEONTINA-ANA

Școala online a venit ca o necesitate de adaptare la noile condiții pandemice care au zguduit lumea în 2020. Știm că schimbarea este greu de acceptat, mai ales în școală, pentru că vechile metode sunt încercate și este dovedit că acestea funcționează.

Deși a fost un lucru nou și o provocare atât pentru elevi cât și pentru cadre didactice și părinți, s-a dovedit a fi o metodă de învățare de succes și oferă pe lângă anumite provocări și o serie de beneficii în comparație cu educația tradițională. Noile progrese tehnologice nu numai că pot ajuta elevii să învețe mai bine, dar acestea permit elevilor și să se adapteze la mediul tehnologic care s-a aflat într-o creștere abruptă în ultimii ani.

Cerința minimă pentru ca elevii să participe la o ora online este accesul la un computer, internet și motivația de a reuși într-o clasă netradițională. Aceste ore nu sunt constrânse de locație ceea ce permite accesibilitate la instruire de oriunde. Cu educația tradițională, locația dictează faptul că un elev poate sau nu poate participa la ora. În caz de accident sau îmbolnăvire, unui elev îi este mai greu să participe, în persoana, la ore. Acesta nu este cazul învățării online, unde elevii au posibilitatea de a învăța și a participa la ore indiferent de locația în care se află. De asemenea prin intermediul școlii online, elevii au acces la resurse și materiale care pot fi localizate fizic oriunde.

Deplasarea către școală și programul de lucru al părinților pot influența educația tradițională, cu toate acestea, cu învățarea online, acestea nu mai sunt o problemă. Flexibilitatea elevilor de a învăța atunci când se simt motivați le poate crește și capacitatea de a reține informații.

Școala online a facilitat și interacțiunea elevilor prin intermediul rețelelor de socializare, aceștia fiind mai dornici să-și ajute colegii și să-și exprime opiniile decât în clasă, lucru care a dus și la o învățare mai aprofundată. Elevii au un sentiment de stima de sine și de încredere în forțele proprii mai dezvoltat datorită faptului că aceștia văd ecranul ca pe un zid de protecție. Elevii pot să aibă mai mult timp pentru a gândi și reflecta înainte de a comunica către profesor și elevii timizi tind să prospere mai mult online. Interacțiunea și discuțiile între elev și profesor și între colegi s-au îmbunătățit, școala online favorizând un mediu de învățare mai centrat pe elev cu ascultare mai puțin pasivă, învățare mai activă și un sentiment mai mare de conexiune între părțile implicate.

Calculatoarele permit elevilor să învețe prin practică, mai degrabă decât să încerce să absoarbă informațiile dintr-un manual. De asemenea, elevilor li se oferă posibilitatea de a învăța prin încercare și eroare, ceea ce le permite să vadă cum funcționează lucrurile.

Școala online a oferit posibilitatea de a extinde metodele și resursele tradiționale de predare. În plus resursele puse la dispoziție de către profesori au un timp de viață nelimitat, elevii având acces la aceleași informații indiferent de măsura în care au reușit să își noteze lecția în timpul orelor și de asemenea aceștia pot reveni asupra materialelor, facilitând accesul la informație și procesul de învățare. Aceștia au mai multă libertate de a lucra în ritmul propriu, ceea ce le îmbunătățește experiența de învățare. Ei pot să revină asupra materialului, să îl recitească, sărind peste anumite concepte sau studiind informația după cum doresc. Acest lucru este important și pentru profesor, deoarece îl ajută să-și structureze orele pentru a se potrivi cerințelor individuale de învățare ale fiecărui elev.

Elevii învață mai bine și se simt mai confortabil să învețe într-un mediu care le este familiar. Acest lucru nu este întotdeauna posibil într-o clasă, dar este unul dintre avantajele importante ale învățării online.

În urma cercetărilor realizate în ultimii doi ani s-a observat o îmbunătățire a proceselor de înțelegere și reținere a conținutului orei, discuții mai semnificative, accent pe abilitățile de scriere, abilitățile tehnologice și informaționale și abilități de viață precum managementul timpului, independența și autodisciplina.

Pentru a beneficia pe deplin de învățarea online, trebuie să existe un efort concentrat pentru a depăși doar reconstituirea unei clase fizice folosind video-ul, în schimb, trebuie folosite o serie de instrumente noi de colaborare, de prezentare și implicare a elevilor în procesul de învățare.

Există, totuși, și o mulțime de provocări de depășit. Unii elevi nu au acces la internet și tehnologie, iar pentru aceștia școala online a deschis și mai mult prăpastia deja existentă către educație. Acest decalaj a fost observat mai cu seamă în mediul rural, în localitățile mai izolate. De asemenea în familiile numeroase, cu mai mulți elevi participanți la procesul de educație, necesitatea mai multor dispozitive și de asemenea lipsa unui loc liniștit, unde elevul să aibă posibilitatea să se concentreze au îngreunat procesul de dezvoltare a capacității de învățare a elevilor.

Înainte ca orice program online să sper să reușească, trebuie să aibă elevi care să aibă acces la internet. În ceea ce privește accesibilitatea la internet, aceasta nu este universală. Lipsa accesului, indiferent dacă este din motive economice sau logistice, va exclude de la oră elevii care nu au astfel de posibilități. Dacă timpul online al participanților este limitat, atunci învățarea și participarea la școala online nu vor fi echitabile pentru toți elevii din clasă.

În timp ce o metodă de învățare online poate fi un mediu alternativ de educație extrem de eficient pentru elevul autodisciplinat, este un mediu de învățare inadecvat pentru elevii mai dependenți și care au dificultăți în a-și asuma responsabilitățile. Educația online oferă elevilor controlul asupra învățării și permite flexibilitatea timpului de studiu. Din aceste motive, educația online nu este adecvată pentru toți elevii dar totuși oferă oportunități fără precedent pentru elevii care altfel ar avea acces limitat la educație facilitând capacitatea de învățare prin intermediul unei flexibilități accentuate acesta fiind doar începutul, atât al potențialului învățării online, cât și al dezvoltării capacităților de învățare.

Dezvoltarea capacităților de învățare ale elevilor în școala online

Prof. Înv. Preșc. RALUCA VERONICA LUȘCAN
Grădinița cu Program Prelungi Nr. 12, Bistrița

Educația este abordată astăzi în strânsă legătură cu problematica lumii contemporane, care se caracterizează prin multiple transformări survenite în toate domeniile vieții. Societatea cunoașterii este o resursă economică-cheie, o marfă tranzacțională pentru prosperitate. Cunoștințe de diferite tipuri sunt încorporate în tehnologii deținute de către producători. (Albulescu, 2020, pp.13-16). Într-o lume din ce în ce mai globalizată, persoanele au nevoie de o gama largă de abilități pentru a se adapta și a prospera într-un mediu aflat în rapidă schimbare. Ritmul dezvoltării sociale, noile tehnologii, economia globalizată, fac necesare dobândirea și aprofundarea unor abilități speciale. Azi, aceste achiziții trebuie dobândite și aprofundate la nivel de masă de către absolvenții oricărui nivel de studiu.

În ceea ce privește profesorii, aceștia trebuie să fie bine pregătiți în domeniul lor de specialitate, să aibă abilități pedagogice necesare pentru a le preda elevilor cunoștințele de specialitate, să fie capabili să predea la clase de elevi eterogene, să utilizeze TIC și să-i ajute pe elevi să-și formeze competențe transversale.(Catalano, 2020, pp 27-29).

Competența digitală și utilizarea noilor tehnologii ale informației și comunicării de către elevi, implică utilizarea critică și cu încredere a acestora acasă, la școală și pentru a comunica cu ceilalți. Aceste competențe se referă la gândirea logică și critică, la abilități de management al informației la standarde înalte și abilități de comunicare și dezvoltare. Toate acestea pot fi dobândite în cadrul educației online, sub îndrumarea unui specialist sau a unui cadru didactic pregătit în acest domeniu. La nivelul de bază, abilitățile TIC cuprind utilizarea tehnologiei multimedia pentru a comunica și a participa în rețele pe internet.

Din prisma a celor menționate, putem defini educația online ca fiind: instruire bazată pe computer, instruire bazată pe web, instruire bazată pe internet, instruire online, e-learning (învățare electronică), mlearning (învățare mobilă), educație asistată de computer la distanță. Așadar, educația online poate fi descrisă în mai multe moduri care provin dintr-o varietate de stiluri, dar la baza ei putem spune că educația online este o învățare susținută electronic, care se bazează pe internet pentru interacțiunea profesor / elev și distribuirea materialelor de la clasă care poate include audio, video, text, animații, medii de formare virtuală și chat-uri live cu profesori. Este un mediu bogat de învățare cu mult mai multă flexibilitate decât o clasă tradițională.(Corina Simionescu, 2020).

Metodele de predare aplicate în clasă au un puternic impact asupra calității educației. Practic, mult din calitatea actului învățării atâră pe umerii dascălilor: 30% din succesul învățării depinde de comportamentul profesorului. Așadar, la competențele pe care fiecare profesor le dezvoltă în relația cu elevii săi, iar această relație continuă să fie la fel de importantă și în mediul online. Atunci când este folosit la întregul său potențial, educația online s-a dovedit a fi mai eficientă decât instruirea pură față în față. Poate fi antrenant, distractiv și adaptat pentru a se potrivi orarului oricui. Tehnologia IT, comparativ cu orice alte vremuri de până acum, ne influențează viețile mai mult decât orice alt domeniu.

Pentru ca educația online să facă parte din viitorul educației, este necesară o infrastructură care trebuie implementată la nivel național: profesori formați, platforma națională de e-learning, bibliotecă școlară virtuală, accesul la soft educațional free, schimbarea curriculum-ului, colaborare instituțională eficientă.,desigur, toate se pot face doar la nivel national, cu o abordare pozitivă, cu deschidere, și doar după o amplă cercetare.

Folosirea tehnologiilor moderne în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție firească la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor

elevilor. Nu este un proces ușor, dar dificultățile pot fi depășite având în vedere potențialul acestui tip de cunoaștere. Elevii din ziua de astăzi sunt diferiți de generația părinților și a bunicilor lor. Majoritatea acestora, mai ales în mediul urban, au deja ca rutină folosirea internetului și a emailului, a smsurilor sau a rețelelor de socializare de tip Yahoo sau Facebook. Acest mod de comunicare se face simțit și în modul lor de a învăța. Chiar dacă profesorul folosește sau nu la clasă tehnologia informației și a comunicării (TIC), unii elevi vor folosi cu siguranță acasă mijloacele moderne de informare ca sprijin pentru teme.

După cum bine știm, învățarea, înțeleasă în sensul său profund, reprezintă un efort continuu de adaptare umană, desfășurat pe parcursul întregii existențe individuale. Învățarea implică în general două tipuri de procese intercorelate permanent: demersuri a celui care învață cu exteriorul, respective cu stimuli de mediu social, cultural, material, informațional și demersuri psihologice interne, de procesare informațională, prin elaborarea semnificațiilor.

Învățarea online joacă un rol important în dezvoltarea competențelor sociale ale elevilor, fiind pregătiți pentru orice pas în evoluția tehnologiei. Competența în tehnologie se referă la înțelegerea și utilizarea acelor cunoștințe și metode care pot modifica sau schimba cadrul natural, ca răspuns la nevoile și dorințele oamenilor, precum și la capacitatea de utilizare și manipulare a noilor tehnologii.

Învățarea online are avantaje incontestabile, dar și dezavantaje, fiind văzută de mulți elevi, dascăli, dar mai ales părinți, drept un panaceu pentru situația de criză din aceste zile, de altfel realitatea cu care se confruntă lumea întreagă. Indiscutabil avantajele învățării online derivă din faptul că activitățile on-line pot fi accesate oricând și oriunde, cursanții pot alege domeniile de interes, le pot accesa în ritm individual. Timpul nu este determinat ca într-o sală de clasă, programul fiind mult mai flexibil. Fiecare elev poate parcurge în mod independent materialul propus în ritm propriu. Învățarea online permite și elevilor și profesorilor să interacționeze într-o comunitate online, fără a fi prezenți în același loc sau timp.

Un alt rol important pe care educația online îl joacă este acela de a facilita incluziunea și accesibilitatea: mobilizarea strategiilor și instrumentelor digitale pentru a răspunde diferitelor nevoi și de a depăși barierele, selectarea și utilizarea instrumentelor digitale în urma unei analize adaptate, observând caracteristicile fiecărui instrument în lumina nevoilor proprii și a constrângerilor de accesibilitate culturală, fizică, tehnică sau economică pentru a identifica beneficiile și limitările instrumentelor digitale.

Utilizarea tehnologiei digitale pentru a dobândi, menține și dezvolta abilități de utilizare a acesteia în viața profesională actuală sau viitoare, dezvoltarea abilităților antreprenoriale și de autonomie, prin intermediul tehnologiei digitale, angajarea tehnologiei digitale care să te ajute să te integrezi în muncă, în special promovânduți abilitățile către viitorii angajatori, consultând conținut digital adecvat și rețele profesionale pentru a fi la curent cu noile evoluții din domeniile profesionale actuale sau viitoare și pentru a satisface nevoile de educație continuă, toate acestea sunt beneficiile utilizării tehnologiei, ca efecte atât în prezent cât și în viitor. Formarea unor abilități de învățarea folosind tehnologia nu face altceva decât să formeze un viitor adult capabil de integrare într-o societate care este în continuă schimbare.

În concluzie, învățarea în mediul online poate să aducă numeroase beneficii, dar și dezavantaje cauzate de carențele care apar pe tot parcursul procesului educational. În primul rând, practicile de predare eficiente, valabile în interacțiunile față în față, trebuie păstrate și în online. Un profesor bun este un profesor bun indiferent de modalitățile prin care își transmite ideile. Transferul de creativitate de la activitatea din clasa reală la cea mediată tehnologic este vizibil. Ne-am dat seama cu toții, că interacțiunea umană rămâne o condiția esențială a educației, că elevii noștri sunt ființe umane cu sentimente și trăiri puternice ce

necesită acel contact direct, acea conexiune creată între elev și cadru didactic, acel mediu pe care școala îl oferă actorilor implicați în întreg parcursul educațional și totuși trăim într-o lume ce se află într-o continuă schimbare în care individul trebuie să se adapteze cerințelor pe care societatea actuală le impune.

Învățarea online vine în ajutorul cadrului didactic pentru a suplimenta nevoia de informare și dezvoltare a elevilor indiferent de mediul din care provin. Fiecare are dreptul la educație folosind acest mijloc, doar un sistem de învățământ care funcționează la un nivel calitativ ridicat, reușește să contribuie la dezvoltarea societății prin promovarea aptitudinilor, a creativității, a inițiativei și a unui sistem de valori solide.

BIBLIOGRAFIE

18. Albușescu, I.; Catalano, H. (2020), „*Sinteze de pedagogie generală*”, Editura Didactica Publishing House, București
19. Catalano, H., (2013), „*Provocările contemporane ale unei educații de calitate*”, Editura Eikon, Cluj-Napoca
20. Catalano, H., (2019), „*Calitatea educației-repere fundamentale ale dezvoltării proceselor/ sistemelor educaționale*”, Editura Didactica Publishing House, București
21. Marcu, S.; Simionescu, C. (2020), „*Școala online-Aspecte. Provocări. Soluții*” Editura Cartea Vranceană, Focșani
22. Istrate, O., (2010), „*Efecte și rezultate ale utilizării TIC în educație în Lucrările Conferinței Naționale de Învățământ Virtual* ” Editura Universității din București.

Repere de predare - învățare online

Prof. IOAN ȘĂRBAN

Pandemia provocată de coronavirus a venit pe neașteptate și a accelerat o lume deja aflată în schimbare rapidă. Aceasta a însemnat adaptarea rapidă la un mod nou de învățare atât pentru elevi cât și pentru profesori folosind mijloacele de comunicare de care dispuneau la acel moment. Pe parcurs, atât profesorii cât și elevii au conștientizat necesitatea investițiilor în tehnologie, resurse, formare, astfel încât educația să nu aibă de suferit.

Odată cu această schimbare bruscă în educație, în multe părți ale globului, unii se întrebă dacă adoptarea învățării online va continua să persiste și după pandemie și cum ar afecta o astfel de schimbare piața educațională la nivel mondial. În timp ce unii cred că trecerea fără pregătire și rapidă către învățarea online, va avea ca rezultat o slabă pregătire a elevilor, alții cred că va apărea un nou model hibrid de educație, cu beneficii semnificative iar educația online va deveni în cele din urmă o componentă integrată a educației școlare. Pentru cei care au acces la tehnologia necesară, există dovezi că învățarea online poate fi mai eficientă în mai multe moduri. Unele cercetări arată că, în medie, elevii rețin cu 25-60% mai mult material atunci când învață online, comparativ cu doar 8-10% într-o sală de clasă. Învățarea electronică necesită 40-60% mai puțin timp pentru a învăța decât într-o clasă tradițională, deoarece elevii pot învăța în propriul ritm, mergând înapoi și recitind, omițând sau accelerând prin concepte după cum doresc. Cu toate acestea, eficacitatea învățării online variază în funcție de grupele de vârstă.

În ultimele luni, cererea pentru învățarea online a crescut semnificativ și va continua să facă acest lucru în viitor. În lumea de astăzi, în care tehnologia guvernează, se poate învăța cu ușurință orice și totul de pe net prin simpla introducere a subiectului pe orice motor de căutare. Trecerea de la lecțiile predate în școli la cele bazate exclusiv pe videoconferințe a adus cu sine multe provocări atât pentru profesori, deoarece aceștia au trebuit să facă un efort și mai mare pentru a capta atenția elevilor, cât și pentru elevi deoarece atenția lor a fost mult mai mică fiind acasă. Un lucru e cert: pentru ca educația online să funcționeze și să fie eficientă e nevoie de noi metode de a preda. Ca și în cazul majorității metodelor de predare, învățarea online are propriul set de aspecte pozitive și negative. Descifrarea și înțelegerea acestor aspecte pozitive și negative vor ajuta cadrele didactice să creeze strategii pentru predarea mai eficientă a lecțiilor, asigurând învățarea neîntreruptă pentru elevi.

Avantaje ale învățării online:

1. **Eficiență.** Învățarea online oferă profesorilor o modalitate eficientă de a crea lecții care să conțină o serie de instrumente moderne, cum ar fi videoclipuri, PDF-uri, podcasturi etc. Prin extinderea planului de lecție dincolo de manualele tradiționale pentru a include resurse online, profesorii pot deveni educatori mai eficienți. În plus, prelegerile online pot fi înregistrate, arhivate și partajate pentru referințe viitoare. Acest lucru permite elevilor să acceseze materialul de învățare într-un moment ulterior convenabil pentru ei.
2. **Accesibilitate.** Un avantaj al învățării online este reducerea costurilor financiare. Educația online este mult mai accesibilă în comparație cu învățarea fizică. Acest lucru se datorează faptului că învățarea online elimină costul cu transportul elevilor la școală, meselor elevilor și, cel mai important, cheltuielile cu chiria unde este cazul. În plus, toate materialele de curs sau de studiu sunt disponibile online, creând astfel un mediu de învățare fără hârtie, care este mai accesibil, fiind în același timp benefic pentru mediu.
3. **Prezența elevilor este îmbunătățită.** Deoarece la lecțiile online elevii pot participa de acasă sau din altă locație dorită, există mai puține șanse ca elevii să nu participe la lecții. Elevii, pentru care mediul online nu era ceva necunoscut, s-au adaptat cel mai ușor la școala

online. Din păcate elevii lipsiți de sprijinul familiei și fără mijloace tehnice ca să poată lua parte la lecțiile online, nu au mai participat la ore și au abandonat școala.

4. Se potrivește unei varietăți de stiluri de învățare. Fiecare elev are un stil propriu de învățare. Unii elevi rețin vizual informațiile, în timp ce alți elevi preferă să învețe audio. În mod similar, unii elevi prosperă în sala de clasă, iar alți elevi învață mai bine singuri fiind distrași de grupurile mari de elevi. Sistemul de învățare online, cu gama sa de opțiuni și resurse, poate fi personalizat în multe feluri. Este cea mai bună modalitate de a crea un mediu de învățare perfect, potrivit nevoilor fiecărui elev.

5. Lecțiile online sunt comode. Primul avantaj evident al lecțiilor online este confortul. Un număr mare de cadrele didactice și elevi sunt împovărați de o navetă lungă la școală. Acum, cu învățarea virtuală, există opțiunea de a învăța de acasă. Timpul pentru navetă a fost anulat și se poate folosi acum pentru alte activități utile.

Dezavantajele învățării online

- Incapacitatea de a se concentra pe ecrane. Pentru mulți elevi, una dintre cele mai mari provocări ale învățării online este lupta cu concentrarea pe ecran pentru perioade lungi de timp. La învățarea online, există o șansă mai mare ca elevii să fie ușor distrași de rețelele de socializare sau de alte site-uri. Prin urmare, este imperativ necesar ca profesorii să-și mențină lecțiile online clare, captivante și interactive, pentru a ajuta elevii să rămână concentrați la lecție. Mulți părinți sunt îngrijorați de pericolele pentru sănătate ale copiilor lor petrecând atât de multe ore privind pe ecran. Timpul excesiv petrecut pe ecran poate duce la tot felul de afecțiuni fizice, cum ar fi o postură proastă a corpului sau dureri de cap, de ochi, de spate etc. O soluție bună pentru aceasta ar fi să le acordăm elevilor mai multe pauze pentru a nu mai privi ecranul și pentru a face puțină mișcare de relaxare a corpului și minții.
- Probleme de tehnologie. O altă provocare cheie a lecțiilor online este conexiunea la internet. În timp ce penetrarea internetului a crescut vertiginos în ultimii ani, în orașele mai mici și la sate, o conexiune constantă cu viteză decentă este o problemă. Fără o conexiune consistentă la internet pentru elevi sau profesori, poate exista o lipsă de continuitate în învățare, este în detrimentul procesului de educație. Elevii au avut și alte lipsuri pentru a participa la orele online cum ar fi lipsa curentului electric sau întreruperile de curent, lipsa spațiului liniștit și izolat pentru a studia individual, calculatoare vechi, neperformante etc.
- Simțul de izolare. Elevii pot învăța multe din a fi în compania colegilor lor. Cu toate acestea, într-o clasă online, există interacțiuni fizice minime între elevi și profesori. Acest lucru duce adesea la un sentiment de izolare pentru elevi. În această situație, este imperativ necesar ca școala să permită alte forme de comunicare între elevi, colegi și profesori. Acestea pot include mesaje online, e-mailuri și conferințe video care vor permite interacțiunea față în față și vor reduce sentimentul de izolare. Platformele de clasă virtuală online au lucrat pentru a elimina sentimentul de izolare, recreând sentimentul de comunitate în spațiul virtual prin producerea unei serii de instrumente care încurajează cursanții să participe activ la sesiunile live. Educația online trebuie să susțină aspectul social al învățării pentru a se potrivi cu eficiența orelor tradiționale.
- Formarea cadrelor didactice. Învățarea online necesită ca profesorii să aibă o pregătire adecvată pentru a aborda aspectul tehnic al învățării online: utilizarea echipamentelor de înregistrare video și audio, a unui software de captare a cursurilor și a clasei virtuale și, desigur, a software-ului de management al învățării. Foarte

mulți profesori au deja cunoștințe de bază a tehnologiei. Acolo unde cadrele didactice nu au resursele și instrumentele necesare pentru a desfășura lecții online, este important ca școlile să investească în formarea profesorilor cu cele mai recente actualizări tehnologice, astfel încât să își poată desfășura cursurile online fără probleme.

- Învățarea online necesită autodisciplină. Deși suntem cu toții de acord că autodisciplina și gestionarea timpului sunt întotdeauna în joc atunci când vine vorba de învățare, învățarea online implică mai puțină îndrumare din partea unui cadru didactic decât învățarea tradițională. Dacă un elev nu simte că primește îndrumarea adecvată, este posibil să nu aibă suficientă autodisciplină pentru a se angaja pe deplin la lecții. El părăsește lecțiile fără acordul cadrului didactic sau invocă căderea net-ului pentru a nu mai participa deloc la ore.

Metode interactive de predare online

Învățarea are loc continuu, într-o varietate de contexte și moduri susținute de tehnologii care permit oricărui elev să acceseze cu ușurință informații interne și externe și să interacționeze în rețele cu profesorii și colegii lor. Combinarea metodelor didactice face ca învățarea să fie mai eficientă. E cert faptul că predarea în mediul online este diferită de cea tradițională dar nu cu un grad înalt de dificultate, informațiile pe care le vom preda rămân aceleași, doar că vor trebui selectate metode interactive de predare, deoarece la distanță este mai greu să-i ții atenți pe elevi, pentru o perioadă mai lungă de timp. Pentru a fi motivați la învățatură, elevii trebuie să-și descopere înclinațiile, pasiunile, interesele, să-și creeze propria lor agendă de învățare și, cel mai important, să valorifice caracteristicile propriei personalități în activitățile desfășurate în școală.

1. Informații structurate

Învățarea online nu trebuie să fie o imitație a învățării tradiționale. Este un mod cu totul nou de a interacționa cu elevii. În loc de o serie plictisitoare și previzibilă de postări și teme de discuție, orele online ar trebui să fi o călătorie dinamică care surprinde și angajează elevii. E necesară folosirea mai multor activități de predare-învățare, să nu fie doar teorie. Teoria ar trebui să ocupe cam 20 de minute din cadrul unei lecții. Pentru structurarea informațiilor care urmează să fie predate, se recomandă prezentările PowerPoint. Slide-urile vor cuprinde doar cele mai importante informații, astfel urmând să se dezvolte împreună subiectul lecției. Prezentările PowerPoint trebuie să fie atractive, dar nu obositoare pentru ochi, se folosesc culori care se pot citi ușor. Video-urile să fie scurte, deoarece vei pierde atenția copiilor, dacă acestea conțin prea multe informații sau prea multe detalii iar copilul se plictisește. Deși nu există o modalitate perfectă de a reproduce experiența de învățare a unui laborator de chimie sau fizică, simulările și evaluările online pot fi instrumente puternice de învățare pentru a preda elevilor concepte și abilități de laborator. Dacă aveți capacitatea de a înregistra un experiment de laborator pe video, îl puteți asocia cu întrebări de evaluare pentru a simula munca pe care o vor face elevii în laborator.

2. Chestionare și quiz-uri

Mereu este nevoie de o verificare a informațiilor predate. Una dintre metodele pe care poți să le folosești pentru a face acest lucru este realizarea de chestionare scurte. Poți să faci acest lucru cât de des dorești, dar fără a oferi o notă pentru răspunsurile elevilor. Deoarece elevii știu că nu vor primi o notă pe aceste chestionare, aceștia nu vor fi intimidati și vor putea să le perceapă ca pe un instrument educațional. Evaluarea sub formă de chestionare sau quiz-uri sunt metode bune și interactive de evaluare la fiecare sfârșit de oră. Pe internet există o mulțime de platforme care îți permit să evaluezi gradul de cunoștințe rămase în urma informațiilor predate. Majoritatea platformelor de management al învățării,

cum este Google Classroom, s-a evidențiat prin multe aspecte pozitive ca: ușurința de utilizare, accesibilitatea de pe toate dispozitivele, proces de educație fără hârtie însemnând sfârșitul fișelor și al temelor imprimare, și sistem rapid de feedback între elevi și profesori. Mai mult, aceste metode permit cadrelor didactice să își dea seama care elevi nu au înțeles subiectul și au nevoie de o atenție sporită sau care elevi nu au fost atenți la oră și ar trebui implicați mai mult la orele următoare. S-a dovedit faptul că acestea cresc performanța și pe lângă acest lucru au și alte beneficii: se identifică lipsa unor cunoștințe; se încurajează învățarea și competiția dintre elevi; elevii vor afla imediat răspunsurile corecte și greșite și se vor corecta etc.

Supravegherea pentru a evita copierea în timpul testelor online este redusă. Pentru aceasta se poate seta o limită de timp pentru testul dat astfel încât elevii să aibă mai puțin timp să caute răspunsurile pe care nu le cunosc.. De asemenea, se poate utiliza o bază de date, de întrebări algoritmice pentru a genera diferite variante pentru fiecare elev. Toi studenții vor fi testați pe aceleași concepte, dar fiecare va avea întrebări cu numere diferite, substanțe chimice diferite, astfel încât să nu poată schimba răspunsuri între ei.

3. Proiectul

Proiectul este o metodă complexă de evaluare, de regulă are loc la sfârșitul unui modul sau semestru. Cu această metodă se evaluează progresele pe care le-au făcut în timp elevii. Această metodă pune elevii în situația de a analiza și cerceta informații pe care le-au descoperit singuri. Cu ajutorul accesului la internet și la volumul mare de informații, aceștia vor învăța să-și structureze informația și să o integreze în așa fel într-un proiect încât să fie pe înțelesul tuturor.

De asemenea, pentru ca acest proiect să fie mai interesant de realizat, dar și de prezentat de către elevi, încurajații pe aceștia să utilizeze platforme sau alte aplicații online pentru a crea suport vizual pentru proiectul lor, să integreze poze sau videouri despre subiectul ales, astfel, realizarea proiectului devine mai captivantă.

4. Jocurile didactice

Jocul este o metodă interactivă eficientă în procesul de predare-învățare-evaluare, iar în învățământul la distanță este mai accesibil, ușor de organizat și eficient. Există jocuri deja special concepute pentru multe subiecte care sunt predate la școală. Astfel, ca și cadru didactic, trebuie doar să îl identifiți sau chiar să îl creați tu. Există multe platforme care îți oferă această opțiune și tutoriale despre cum ar trebui să folosești platforma.

Diferite programe interactive de chimie din lume Proiectul PhET Interactive Simulations (2002) de la Universitatea din Colorado Boulder creează simulări interactive gratuite de matematică și știință printr-un mediu intuitiv, asemănător unui joc, în care elevii învață prin explorare și descoperire (link: <https://phet.colorado.edu/en/>).

Concluzie:

Indiferent de unde se desfășoară procesul de predare-învățare-evaluare, acesta trebuie să fie centrat pe nevoile elevilor, să răspundă diferitelor nevoi de învățare a elevilor, deoarece nu toți elevii învață în același ritm. Dacă materialele didactice vor fi structurate în așa fel încât să plaseze elevul pe primul loc, atunci acesta va participa la activitățile educative cu plăcere.

Principala problemă cu care s-a confruntat sistemul de învățământ românesc a fost lipsa infrastructurii minimale (laptop, tabletă, telefon, tabletă grafică, conexiune la internet). dar și lipsa cunoștințelor tehnice ale cadrelor didactice dar și ale elevilor și părinților. Furnizorii de servicii educaționale s-au adaptat rapid la contextul actual.

Cercetând și analizând modele de predare-învățare-evaluare online au reușit să dezvolte cursuri pentru cadrele didactice și părinți în care îi instruiesc pe aceștia pe partea de folosire a tehnologiei în domeniul educației. Inițial, aceste cursuri ofereau informații minime și generale despre educația la distanță, dar la aproximativ un an de la trecerea la învățământul la distanță, aceste cursuri au devenit mai complexe și specifice, în funcție de nevoile identificate ale cadrelor didactice. Se poate observa faptul că elevii, dar și majoritatea cadrelor didactice au acceptat această nouă realitate și se află într-un continuu proces de învățare și dobândire a competențelor digitale. Învățare online este o alternativă excelentă, revoluționară, la învățarea tradițională.

Dezvoltarea capacităților de învățare ale elevilor în școala online

TANIA RALUCA MUNTEANU
Școala Gimnazială Nr.1 Bistrița

Începând cu 11 martie 2020, ca urmare a deciziei Ministerului Educației și Cercetării de a suspenda cursurile față-în-față, sistemul de învățământ se reorientează către practici noi de comunicare și de cooperare prin care să asigure continuitatea învățării și funcționarea organizațională. Măsurile instituite prin starea de urgență ne relevă maniere diferite, câteodată inedite, de a fi și a acționa. Adulți și copii deopotrivă sunt în situația de a descoperi noi moduri de conectare socială și de continuare a activităților profesionale, sociale, culturale, ludice și de petrecere a timpului liber; în acest sens, utilizarea noilor tehnologii a luat o amploare de neimaginat în urmă cu câteva luni. Toate aceste elemente au, cu siguranță, o zonă de evoluție și dezvoltare socială importantă, dar faptul că totul s-a întâmplat brusc „peste noapte” a pus societatea în fața unei provocări de o magnitudine pe care nu am mai întâlnit-o până în prezent. Ca urmare, instituții guvernamentale, școli, ONG-uri și companii private, profesioniști ai educației și din zona tech s-au trezit la o masă rotundă a dezbaterilor (de cele mai multe ori online, la distanță) pentru a găsi soluții, punând la dispoziție expertiză, idei, resurse, portaluri, instrumente și platforme de elearning.

MEC și instituțiile din subordine au promovat, în ultimele decenii, câteva inițiative și programe cu componentă digitală, începând cu programul Sistem Educațional Informatizat (SEI), acțiunea eTwinning, programe

de formare a cadrelor didactice în utilizarea noilor tehnologii și terminând cu încercările de constituire a unei baze de resurse educaționale deschise sau demersurile din proiectele ROSE și CRED. Dar elementul care a condus la o presiune majoră asupra sistemului de învățământ și a societății în ansamblul ei a constat în utilizarea exclusivă a mijloacelor de comunicare la distanță pentru a face educație. Trebuie să recunoaștem din capul locului că:

- sistemul de învățământ este doar parțial pregătit, o parte din cadrele didactice nu posedă în acest moment suficiente informații și competențe specifice instruirii asistate de calculator;
- curriculumul permite într-o măsură variabilă/ secvențială/ revizuită transpunerea în activități la distanță;
- companiile edtech nu au fost stimulate pentru a construi soluții interoperabile, mulate pe nevoile de sistem ale educației.

Tehnologia digitală a facilitat în bună măsură continuarea unor activități didactice la

distanță, în perioada suspendării cursurilor. Cu toate acestea, o parte din activitatea didactică uzuală (față-în-față) nu se poate face online/ la distanță, având astfel un impact negativ asupra învățării temeinice. Profesorii semnalează disfuncții în ceea ce privește următoarele activități de suport pentru învățare: comunicare autentică și relaționare umană, sprijin personalizat pentru elevii cu nevoi speciale de învățare.

Activitatea online are, dincolo de avantajele evidente, reliefate și de studiul de față, limite în relaționarea cadru didactic – elev. Are însă și limite, care au impact negativ asupra învățării eficiente, întrucât o importantă latură a activității didactice față-în-față nu se poate face virtual.

În mod explicabil, sprijinul pe care în mod tradițional îl ofereau elevilor cu nevoi speciale sau cu dificultăți de învățare este greu de oferit online, date fiind limitările tehnologice implicite. În realitate, în mediul online, fiecare elev poate să reprezinte pentru cadrul didactic o posibilă situație de dificultate în învățare, făcând astfel dificilă identificarea celor cu probleme reale. Chiar dacă profesorul își cunoaște bine clasa și elevii și știe cine are nevoie de sprijin suplimentar, acest lucru s-ar putea realiza eventual ulterior activității de predare online, prin consiliere individuală. Este foarte dificilă interacțiunea personalizată cu un elev anume în contextul în care contactul nu este direct, profesorul este urmărit online de o clasă întreagă și fiecare elev îi solicită atenția. Platformele educaționale online, platformele de streaming, în general, facilitează comunicarea în timp real între profesor și cursanții săi. Cu toate acestea, comunicarea în acest caz este foarte frecvent percepută ca fiind oarecum artificială, pe de parte din cauza imposibilității obținerii unui feedback comunicațional real (ceea ce face comunicarea autentică), iar pe de altă parte din cauza contextului incomod al plasării în spațiul virtual. Faptul că poți fi înregistrat, faptul că poți fi auzit de orice persoană (nu doar de elevii tăi), neavând un control real al publicului-țintă, îi determină pe profesori să construiască un discurs corect, consistent, fluid. Comunicarea nonverbală și utilizarea mediată a paralimbajului completează paradigma dificilă a comunicării în mediul online în cazul în care comunicarea se realizează prin chat instant, iar unele indicii pe care o bună comunicare nonverbală le putea produce pentru susținerea comunicării verbale sunt acum pierdute prin întreruperi sau blocaje specifice acestor sesiuni în condiții de capacitate de banda limitată sau de trafic încărcat.

Un element interesant reliefat de investigație este acela că profesorii apreciază monitorizarea învățării în mediul online ca fiind dificil de realizat. Vorbim de lipsa unui dialog autentic cu clasa, imposibilitatea urmăririi notițelor elevilor, dificila administrare a probelor evaluative, pentru care e nevoie să se apeleze, de cele mai multe ori, la altă resursă digital online. Lipsa posibilităților de sprijin personalizat pentru elevii cu nevoi speciale de învățare este semnalată de cadrele didactice de la toate ciclurile de învățământ, constituind o problemă semnificativ mai mare pentru profesorii din învățământul primar. Sincopile în monitorizarea ritmului învățării la distanță pare să fie un impediment mai mult în învățământul secundar

Pentru a susține activități de învățare la distanță, profesorii și elevii folosesc mai multe mijloace specifice, dintre care cel mai frecvent:

- aplicații simple/ cunoscute deja, pentru comunicare asincronă de grup, precum Whatsapp, Facebook messenger etc.: 91% - medie de 3,66 pe scala 1-4;
- apeluri telefonice/ SMS/ canal de comunicare cu fiecare elev: 83% – medie de 3,34;

Pe locurile următoare se situează:

- utilizarea resurselor educaționale deschise și conținutului digital, cum ar fi situri cu informații și ilustrații, biblioteci online, simulări, soft educațional, laboratoare virtuale, muzee virtuale, Digitaliada, LearningApps etc.: medie de 2,82;
- platformele specializate de elearning – Moodle, Google classroom, Edmodo, Easyclass etc.: 2,6;
- aplicațiile pentru comunicare sincronă în grup prin apeluri video/ videoconferințe precum Webex, Zoom, Meet, Teams, Skype: 2,48.

La acestea, se adaugă instrumente și aplicații online pentru activități de învățare (ex.: Kahoot, Padlet, Bubbl.us, Dotstorming, Wordwall etc.), precum și platforma eTwinning

pentru proiecte colaborative complexe.

Un alt factor determinant privește gradul de penetrare a noilor tehnologii. Sunt

încă diferențe semnificative între mediul rural și urban în ce privește disponibilitatea instrumentelor tehnologice. Dacă, în mediul rural, cadrele didactice găsesc mai potrivită, mai rapidă și mai convenabilă utilizarea apelului telefonic (3.43 în rural, față de 3.25 în urban mare) și a aplicațiilor pentru comunicare asincronă cum ar fi Whatsapp și Facebook Messenger (3.70 față de 3.63), mediul urban are condițiile necesare pentru a face, într-o mai mare măsură, apel la platforme de elearning (2.75 față de 2.40 în rural) și la aplicații pentru comunicare sincronă precum Webex, Meet, Teams, Skype, Zoom (2.51 față de 2.38 în rural).

În mod firesc, trecerea bruscă la activitatea online nu este ferită de anumite dificultăți

în realizarea activităților la distanță propuse în această perioadă: în primul rând vorbim despre dificultăți tehnice (73%), apoi de lipsa obișnuinței de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii (71%), urmând să consemnăm nivelul insuficient al competențelor digitale (68%), lipsa unui dispozitiv adecvat (65%), lipsa unui program bine structurat (65%), lipsa controlului și monitorizării constante a activității lor (65%), acces limitat la Internet (64%), lipsa suportului/ lipsa de interes/ interdicții din partea adulților (59%).

Poate aparent surprinzător, pe primul lor în opțiunile cadrelor didactice sunt situate dificultățile tehnice (conectare complicată pe anumite platforme, restricții de acces, limitări de

browser, instalări de programe suplimentare etc.) urmate de lipsa obișnuinței de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii și abia pe locul al treilea lipsa unui computer/ tabletă/ telefon smart.

Sigu, elementul pe care opinia publică l-a clamat cu preponderență în acest timp se situează între primele trei, dar nu este pe primul loc! Din observațiile cadrelor didactice (atenție, la începutul intrării școlii în online, lucrurile putând să fie în măsură să se îmbunătățească pe parcurs!) dificultățile tehnice și lipsa obișnuinței de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii sunt pe primele locuri. Mai simplu spus, elevul are acces la informația digitală, dar nu are o obișnuință de a învăța în acest sens, numeroase alte studii arătând anterior prezentului că obișnuința elevilor de a utiliza device-urile este în direcția programelor de socializare, muzică și entertainment. În acest context trebuie explicată prevalența itemului care privește lipsa obișnuinței de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii față de cel care vizează lipsa unui computer/tabletă/telefon smart. Cadrele didactice au observat că și în situația în care elevii au acces la dispozitivele necesare conectării online, faptul că puțini dintre ei au utilizat tehnologia anterior ca un instrument pentru învățare face ca respectivul acces să nu fie cel mai important. Cel mai puțin important factor a fost considerat cel privind lipsa conținutului educațional suficient de diversificat. Acest lucru este corelat și cu faptul că, fiind la începutul utilizării tehnologiei în educație, multe dintre cadrele didactice se află încă în faza de a transpune predarea clasică față în față în zona tehnologiei și astfel tehnologia este considerată mai degrabă un intermediar, nu un cadru de oferire și un procesor al informației. Este evident că, după perioada de încercare a tehnologiei și de reglare a predării tradiționale în noile cadre, vor apărea noi direcții de abordare și atunci necesitatea extinderii orizontului de conținut o să devină mai importantă. Percepțiile cadrelor didactice privind dificultățile elevilor sunt relativ omogene la o diferențiere pe mediul în care este situată instituția școlară. Întrucâtva firesc, impedimentele sunt sensibil mai mari pentru elevii din mediul rural comparativ cu cei din orașele mari, în special în ceea ce privește accesul la echipamente, la Internet, precum și în privința competențelor digitale.

Discrepanța dintre elevii buni și cei cu rezultate medii și

chiar slabe crește. Un procent de 77% dintre elevii cu rezultate bune și foarte bune reușesc să parcurgă curriculumul de trunchi comun conform planificărilor preexistente. Lucrurile stau diferit cu elevii cu rezultate slabe, care, în opinia profesorilor, reușesc doar în proporție de 50% să țină pasul.

Elevii cu rezultate școlare bune și foarte bune au o obișnuință de a învăța care se păstrează și în acest caz. Ei sunt în mai mare măsură pregătiți să lucreze și să se dezvolte în spațiul online decât elevii cu rezultate medii și slabe la învățatură. Aici este un aspect interesant care confirmă situarea lipsei obișnuinței elevilor de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii pe poziția secundă între dificultățile semnalate de cadrele didactice pentru că, deși elevii cu rezultate mai puțin bune la învățatură au și ei acces la tehnologie, aceștia sunt mai puțin pregătiți să o folosească în scopul învățării. Este pe undeva replicarea în zona tehnologică a diferenței pe care Basil Bernstein o făcea între codul lingvistic restrâns și codul lingvistic elaborat. Dacă pentru elevii cu rezultate bune și foarte bune aderența la modul de învățare cu ajutorul tehnologiei este una de lungă durată (și astfel dispun de un cod tehnologic elaborat) pentru elevii cu rezultate școlare medii și slabe acest lucru este mai dificil (ei dispunând de un anumit tip de cod tehnologic restrâns, bazat în special pe utilizarea tehnologiei pentru scopuri de socializare și entertainment). Școala trebuie să se implice mai mult în diminuarea acestei discrepante (dându-le mai des elevilor teme care implică utilizarea tehnologiei) astfel încât să diminueze ecartul dintre cele două tipuri de coduri tehnologice.

Discrepanța dintre elevii cu rezultate medii și slabe față de elevii buni crește mai mult în mediul rural, comparativ cu diferențele percepute de cadrele didactice din mediul urban. General vorbind, cadrele didactice cu experiență au o mai mică încredere în

măsura în care elevii cu rezultate școlare slabe reușesc să parcurgă curriculumul de trunchi comun în această perioadă.

În concluzie, importanța și starea infrastructurii de natură tehnică pe care se clădește formula online de învățare, competențele de folosire sau de exploatare în profitul învățării, din

perspectiva profesorilor, a acestor echipamente, poziția și implicarea factorilor educației în derularea acestei modalități de activare a învățământului (profesori, elevi, părinți, factori de decizie etc.), gradul de acoperire a finalităților educației prin noul ancadrament tehnic, predispoziția curriculumului școlii românești de a se plia pe noile coordonate virtuale de învățare, direcții dezirabile de reformare a cadrului legislativ și procesual de realizare a educației, mutații de accent în ce privește procesele de predare-învățare-evaluare, direcții viitoare de formare a corpului profesoral

Pre-achizițiile informatice ale profesorilor, obținute cu ocazia formării inițiale sau continue (TIC, IAC etc.), constituie un factor facilitator și predispozant al înscrierii învățământului într-o direcție la distanță.

Succesul învățământului la distanță este o rezultată a unui efort colaborativ dintre cadru didactic, informatician, inginer de sistem, manager școlar, performativitatea rețelei de comunicare etc. și nu un atribut exclusiv al profesorului.

Nu toate dimensiunile educației pot fi acoperite prin noua formulă: au de suferit aspectul relațional, dimensiunea cooperativă, realizarea obiectivă a evaluării și a feedback-ului, monitorizarea și stimularea performanțelor, individualizarea și personalizarea învățării.

Cuprins

ADRIAN ILUȚĂ	3
ADRIANA MĂRGINEAN	6
ALINA DAN	9
ANA-MARIA BUDE	11
ANA-MARIA ILUȚĂ	14
ANCA MIHĂILĂ	16
ANDREI-IONUȚ GAVREA, MAGDALENA DANIELA PURDILĂ	19
CAMELIA-ELENA IORDACHE	21
CODRUȚA-CORNELIA RUSU	24
CORNELIA CĂRHAȚ	26
DORINEL COSACU.....	28
CRISTINA NEMEȘ	31
DANIELA BACIU	34
DANIELA NĂSTĂSESCU	39
DORINA PODINĂ	41
FELICIA MĂJER	44
FLORICA-ELEMA MELIAN	47
GABRIELA BINDEA	50
GABRIELA PADURARU	53
GABRIELA HACIGHEANU	55
ILEANA BUTA	57
IOANA NECHITI	59
IOANA PETRICAN	62
LAURA MIHAELA MOLDOVAN	64
LENUȚA BREBREANU	66
LILIANA BERBECAR	71
LUMINIȚA SIMAN	74
MARCELA TURCU	76
MARIANA CUCUIET	79
MARINELA POP	82
MIHAELA FRENȚIU	85
MONICA MĂRCAN	87
NALAȚ AURORA-CRISTINA	90
IONELA DANIELA NĂSĂUDEAN	93
NICOLETA MANTA	96
LEONTINA PIORAȘ	98
RALUCA VERONICA LUȘCAN	100
IOAN ȘERBAN	103
TANIA RALUCA MUNTEANU	108

ISBN 978-606-9606-95-7
Editura Meritocrat Cluj-Napoca
meritocratj@gmail.com

